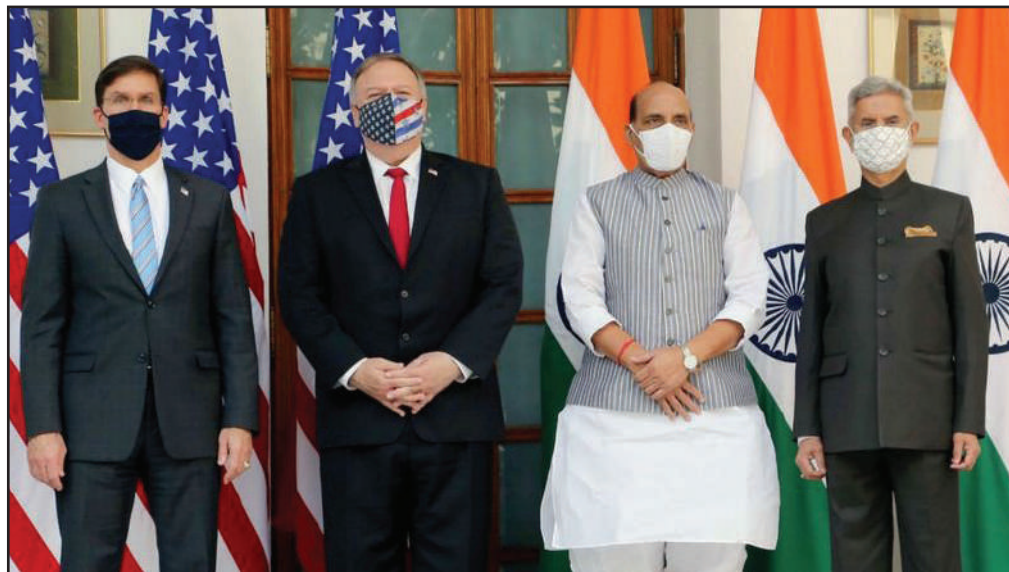


ਭਾਰਤ ਹੁਣ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਡਾਟਾ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਵਰਤੇਗਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਟਾਈਮਜ਼ ਬਿਊਰੋ: ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸੈਕਰੇਟਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਮਾਈਕ ਪੌਂਪੀਓ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਸਕੱਤਰ ਮਾਰਕ ਏਸਪਰ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਐਸ ਜੈਸ਼ੰਕਰ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਬੈਠਕ ਵਿਚ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਰੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਕਈ ਅਹਿਮ ਸਮਝੌਤਿਆਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ।

ਇਸ ਬੈਠਕ ਦੌਰਾਨ “ਭਾਰਤ-ਅਮਰੀਕਾ ਬੇਸਿਕ ਐਕਸਚੇਂਜ ਐਂਡ ਕੋਆਪਰੇਸ਼ਨ ਐਗਰੀਮੈਂਟ” ਨਾਮੀਂ ਅਹਿਮ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਭਾਰਤ ਹੁਣ ਅਮਰੀਕੀ ਸੈਟੇਲਾਈਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਿਸ਼ਾਨਿਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕੇਗਾ। ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਚੀਨ ਖਿਲਾਫ ਉਸਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਅਮਰੀਕਾ-ਭਾਰਤ ਗਠਜੋੜ ਲਈ ਅਹਿਮ ਫੌਜੀ ਸਮਝੌਤੇ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੌਂਪੀਓ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਚੀਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਮੀਟਿੰਗ ਮਗਰੋਂ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਕਈ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਬੀਈਸੀਏ ਸਮਝੌਤਾ ਅਹਿਮ ਕਦਮ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦਾ ਫੌਜੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰੱਖਿਆ ਸਾਜ਼ੋ ਸਾਮਾਨ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਮੁਲਕ ਹਿੰਦ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਮੁੜ ਤੋਂ



ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਪ੍ਰਗਟਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਐਸਪਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸਹਿਯੋਗ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਮਾਈਕ ਪੌਂਪੀਓ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਜਮਹੂਰੀ ਤੇ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਤਾਲਮੇਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖ਼ਤਰੇ

ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਲਵਾਨ ਵਾਦੀ ਵੱਚ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕੀਤੀ।

ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨਾਲ ਵੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਤੇ ਇਸ ਮੁਲਾਕਾਤ ਮੌਕੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੌਮੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਜੀਤ ਡੋਵਾਲ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਲਾਪਤਾ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ

ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਲੜੇ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ/ਏ.ਟੀ.ਨਿਊਜ਼: 328 ਲਾਪਤਾ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਡਾ. ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਚ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਗਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਹੀ ਵਾਪਸ ਪੁੱਜ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲਾਗੋਵਾਲ ਨੂੰ ਬੀਤੀ 23 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਮੋੜਵਾਂ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਲਾਪਤਾ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਗਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਜਾਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਵਕੀਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੁਖ਼ਤਾ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੇਸ ਲੜਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਪੈਰਵਾਈ ਲਈ ਇਕ ਸਬ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ 5 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿਕਾਸ ਫੰਡ ਦਾ 1000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਇਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਾਹ ਕੀਤੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਟਾਈਮਜ਼ ਬਿਊਰੋ: ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਰੋਧੀ ਨਿੱਤ ਨਵੇਂ ਫੌਸਲੇ ਲੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮਾਲ ਗੱਡੀਆਂ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਨਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ 1000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਫੰਡ ਰੋਕ ਲਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇਹ ਰਕਮ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਫੰਡ ਵਜੋਂ ਮਿਲਣੀ ਹੈ, ਪਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ 3% ਫੀਸਦੀ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਫੰਡ ਰੋਕਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਰਕਮ ਝੋਨੇ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਚ 1000 ਕਰੋੜ ਤੇ ਕਣਕ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਚ 750 ਕਰੋੜ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਖੇਤੀ ਅਧਾਰਿਤ ਆਰਥਿਕਤਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਲੱਗਦੇ ਇਸ ਟੈਕਸ ਰਾਹੀਂ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਹਾਸਲ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਹੁਣ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਫੰਡ ਰੋਕ ਲਿਆ ਹੈ ਉੱਥੇ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਹੋਰ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀਆਂ ਟੈਕਸ ਛੋਟਾਂ



ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਜਦੋਂ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਬਾਸਮਤੀ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਨਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਾਸਮਤੀ ਦੀ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਮਾਈ ਵੀ ਛੱਡਣੀ ਪਈ ਸੀ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਖਿਲਾਫ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੁਸ਼ਹਿਰੇ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਵਿਚ ਰਾਵਣ ਦੀ ਥਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਪੁਤਲੇ ਫੂਕੇ ਗਏ। ਪਰ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਰਵੱਈਆ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ 5 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਚੱਕਾ ਜਾਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਟਾਈਮਜ਼ ਬਿਊਰੋ: ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਿਸਾਨ ਐਂਦੋਲਨ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਨੀਤੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਵਜੋਂ 5 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੂਬਿਆਂ 'ਚ ਸੜਕਾਂ ਜਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਿਨ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੌਮੀ ਸ਼ਾਹਰਾਹ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਨਾ ਛੱਡਣ ਦੇਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸਾਮ ਤੋਂ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਤੱਕ ਸੜਕਾਂ ਜਾਮ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਐਂਦੋਲਨ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ ਤਹਿਤ 26 ਅਤੇ 27 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ 'ਦਿੱਲੀ ਚੱਲੋਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਅੱਜ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਕਾਬਗੰਜ ਦੇ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਹਿੰਦ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਤਾਲਮੇਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਲਏ ਗਏ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ 22 ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ 346 ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਸਹਾਇਕ ਧੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵੀ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੀਆਂ।

ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਂਝੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਅੱਜ ਲੰਮੀ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਰਾਜ ਵਾਲੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਜਬਰ ਨਾਲ ਦਬਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਉੱਠਿਆ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨ ਤੇ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਤਿੰਨੋਂ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਬਿਜਲੀ ਸੋਧ ਬਿੱਲ-2020 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਤਾਲਮੇਲ ਲਈ ਇੱਕ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਬੀ.ਐਮ.ਸਿੰਘ, ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜੇਵਾਲ, ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਰਾਜੂ ਸ਼ੈੱਟੀ ਅਤੇ ਯੋਗੇਂਦਰ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣੀ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੌਮੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਖਿਲਾਫ ਹੱਲਾ ਬੋਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ 5 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ 12 ਵਜੇ ਤੋਂ ਚਾਰ ਵਜੇ ਤੱਕ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ 'ਚੱਕਾ ਜਾਮ' ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੌਮੀ ਸੜਕ ਮਾਰਗਾਂ



ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਟੇਟ ਹਾਈਵੇਅਜ਼ ਵੀ ਜਾਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਫਤਰਾਂ ਅੱਗੇ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੂਬਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਆਖੀ ਗਈ ਹੈ।

ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮਾਲ ਗੱਡੀਆਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਲੈਕਮੇਲਿੰਗ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ। ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨੋਂ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਬਿਜਲੀ ਸੋਧ ਬਿੱਲ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਵਰਕਿੰਗ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ 'ਤੇ ਪਰਚੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨ ਐਂਦੋਲਨ ਦੀ ਪਹਿਲ ਦੀ ਤਾਰੀਫ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 28 'ਤੇ

ਸਕੋਪ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ 23 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ

ਯੂਨੀਅਨ ਸਿਟੀ/ਏ.ਟੀ.ਨਿਊਜ਼: ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਪੈਰ ਧੱਰਦੇ ਹੀ ਸਕੋਪ ਨੇ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਨਿਤਾਰਦੇ ਹੋਏ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਸਕੋਪ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਭਾਈ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ

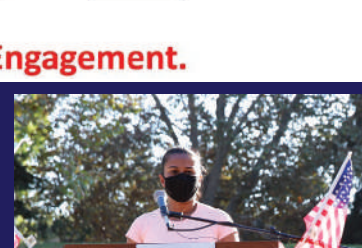
ਵਜੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਸਕੋਪ ਨੇ ਹਰੇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਉਸਤੋਂ ਕੁਝ ਮੰਗਾਂ ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਿਹੜੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਸਕੋਪ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚਾਹੇ ਉਹ ਸਿੱਖ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੀ

ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਣ। ਭਾਈ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲੋਂ ਕੌਮੀ ਫਰਜ਼ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਗ਼ੈਰ ਸਿੱਖ ਸਾਡੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਜ਼ਰੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸਟੇਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਮਨ ਕੌਰ ਭੁੱਲਰ ਅਤੇ ਰਿੱਕੀ ਅਰੋੜਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਮਨ ਕੌਰ ਨੇ

ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਾਲ ਗਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਲੀਡਰਾਂ ਦਾ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਕਾਰਜ ਸਕੋਪ ਨੇ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸੁਪਰੀਮ ਕੌਂਸਲ ਮੈਂਬਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੰਡੀ ਨੇ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।



ਟਰੰਪ ਅਮੀਰ ਦੋਸਤਾਂ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਨੇ: ਓਬਾਮਾ

ਅਮਰੀਕੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਨਸਲਵਾਦੀ ਕਿਹਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ/ਏ.ਟੀ.ਨਿਊਜ਼: ਅਮਰੀਕੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਆਉਣ ਨਾਲ ਹੀ ਇਕ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਦੌਰ ਸਿਖਰ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ 'ਚ ਸਿੱਧਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਫਲੋਰੀਡਾ ਦੀ ਇਕ ਰੈਲੀ 'ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟਰੰਪ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਸਵਾਰਥ ਤੇ ਅਮੀਰ ਦੋਸਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਹੁਣ ਦੂਜਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਮ ਆਦਮੀ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਆਪਣੇ ਸੁਆਰਥਾਂ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬਿਡੇਨ ਤੇ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਸਾਡੇ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦਲਾਲ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਜਨਤਾ ਦਾ ਭਲਾ ਚਾਹੁਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇਕ ਇੰਟਰਵਿਊ 'ਚ ਸਿਰਫ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਉੱਠ ਕੇ ਭੱਜ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਕਾਰਜਕਾਲ 'ਚ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰੋਗੇ? ਸੋਚੋ! ਫਿਰ ਉਹ ਕੀ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।



ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੋ ਬਿਡੇਨ ਨੇ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ 'ਤੇ ਤਿੱਖਾ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੀਨ ਨਾਲ ਟ੍ਰੇਡ ਵਾਰ 'ਚ ਟਰੰਪ ਕਾਫ਼ੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕਾਰਜ

ਯੋਜਨਾ ਅਰਾਜਕ ਸਾਬਤ ਹੋਈ। ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ 'ਚ ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੌਰਾਨ ਬਿਡੇਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟਰੰਪ ਨੇ ਚੀਨ 'ਚ ਰੁਪਏ ਕੱਢਣ ਲਈ ਵੱਡੇ ਬੈਂਕਾਂ ਲਈ ਸਾਰੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਲ ਦਿੱਤੇ। ਚੀਨ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੇ ਸਬਕ

ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਉਤਪਾਦਕ ਖੇਤਰਾਂ 'ਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ। ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਫ਼ਰਸਤ ਨਹੀਂ।

ਟਰੰਪ ਨਸਲਵਾਦੀ ਹੈ: ਹੈਰਿਸ

ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੂੰ 'ਨਸਲਵਾਦੀ' ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਸਲਵਾਦ ਇੱਕ 'ਤਰੀਕਾ' ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਇੱਕ-ਦੁੱਕਾ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ। ਨਸਲਵਾਦ ਦਾ ਉਹ ਤਰੀਕਾ ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ।' ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੋ ਬਾਇਡਨ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਟਾਕਰੇ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਖ਼ੁਲਾਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਲਈ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੀ ਮੁਫ਼ਤ ਵੈਕਸੀਨ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਗੇ।

ਸੈਨੇਟ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਐਮੀ ਕੌਨੀ ਬੈਰੇਟ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ/ਸੁਰਿੰਦਰ ਗਿੱਲ: ਸੈਨੇਟ ਪੈਨਲ ਨੇ ਐਮੀ ਕੌਨੀ ਬੈਰੇਟ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਵੋਟ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਉਸਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮ ਹੈ। ਸੈਨੇਟ ਦੀ ਨਿਆਇਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ 12 ਰਿਪਬਲੀਕਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ 12-0 ਵੋਟਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ, ਪੂਰੀ ਸੈਨੇਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਵੋਟ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਡਰਾਮੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਸ ਨੇ ਕੌਰਮ ਰੋਕ ਕੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਠੱਪ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕੀਤਾ। ਪੈਨਲ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਦੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੋ ਮੈਂਬਰਾਂ - ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਸ - ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ, ਪਰ ਰਿਪਬਲੀਕਨ ਨੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੋਟ ਪਾਏ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਵੋਟ ਬੈਰੇਟ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਣ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਇਕ ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ ਆਈ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਕਈ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸੈਨੇਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਈ ਘੰਟੇ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿਫ਼ਾਇਤੀ ਦੇਖਭਾਲ ਐਕਟ, ਗਰਭਪਾਤ ਅਤੇ ਵੋਟ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਪਰ ਬੈਰੇਟ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਣ ਅਜੇ ਵੀ ਪੂਰੀ



ਲਾਈਨ ਦੇ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇੱਥੇ ਅੱਗੇ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਬੈਰੇਟ ਤੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨੌਵੇਂ ਨਿਆਂ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੂਰੀ ਸੈਨੇਟ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਬੈਰੇਟ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਹੈ, ਸੰਭਾਵਿਤ ਹੈ ਕਿ ਬੈਰੇਟ ਨੂੰ ਚੋਣ ਦਿਨ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਨੌਵੇਂ ਨਿਆਂ ਵਜੋਂ ਉਸਦੀ ਜਗਾ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਕੈਂਟੋਕੀ ਰਿਪਬਲੀਕਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਅਸੀਂ ਅਗਲੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਬੈਰੇਟ ਦੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵੋਟ ਪਾਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਫੈਡਰਲ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ

ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਇਹ ਇਕ ਹੋਰ ਦਸਤਖ਼ਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਾਰਨਾ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਜੱਜ ਦਾ ਕੰਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਮੈਕਨੈਲ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਬੈਰੇਟ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਹੈ, ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਬਹਿਸ, ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਧੀਵਾਦੀ ਵੋਟ ਅਤੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਚੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਿਮ ਵੋਟ - ਚੋਣ ਤੋਂ ਅੱਠ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਸ ਤੋਂ ਸੋਮਵਾਰ ਦੀ ਵੋਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਈ ਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਜੋ ਬੈਰੇਟ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ।

100 ਮੈਂਬਰੀ ਚੈਂਬਰ ਦੀ ਇਕ ਸਧਾਰਨ ਬਹੁਮਤ ਨੂੰ ਬੈਰੇਟ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨੌਵੇਂ ਨਿਆਂ ਵਜੋਂ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਵੋਟ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਸੈਨੇਟ ਵਿਚ ਰਿਪਬਲੀਕਨ ਲੋਕਤੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 53 - 47 ਨਾਲੋਂ ਪਛੜ ਗਏ ਹਨ। ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਰਿਪਬਲੀਕਨ, ਸੇਨੇਟ ਸੁਨਨ ਕੋਲਿਨਜ਼ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ਾ ਮਰਕੋਵਸਕੀ ਨੇ ਚੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੈਰੇਟ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸੈਨੇਟ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੈਟਰੋਪੁਲਿਟਨ ਏਰੀਆ, ਫਿਲਾਡੇਲਫੀਆ ਦੇ ਸਿਟੀ ਨੌਰਿਸਟਾਊਨ 'ਚ ਟਰੰਪ ਦੀ ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਨਿੱਕੀ ਹੈਲੀ ਰੰਧਾਵਾ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੰਬੋਧਨ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਰਕਤ



ਫਿਲਾਡੇਲਫੀਆ/ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ: ਤਿੰਨ ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਮਰੀਕੀ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਕੁ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਜ਼ੋਰਾਂ ਤੇ ਹੈ। ਇਹ ਚੋਣਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਦੀ ਚੋਣ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਰਿਪਬਲੀਕਨ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਅਤੇ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਬਾਇਡਨ ਹਨ। ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੀ ਇਕ ਭਰਵੀਂ ਰੈਲੀ ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ ਸੂਬੇ ਦੇ ਟਾਊਨ ਨੌਰਿਸਟਾਊਨ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦਾ ਭਾਈਚਾਰਾ ਇਸ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਭਰਵਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ ਦੇਣ ਲਈ ਟਰੰਪ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਸ: ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਿੱਖਸ ਆਫ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ। ਸਾਬਕਾ ਯੂਨਾਇਟਡ ਨੈਸ਼ਨ ਅੰਬੈਸੈਡਰ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਗਵਰਨਰ ਸਾਊਥ ਕੈਰੋਲੀਨਾ ਨਿੱਕੀ ਹੈਲੀ ਰੰਧਾਵਾ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੌਰਾਨ ਨਿੱਕੀ ਹੈਲੀ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੌਰਾਨ ਨਿੱਕੀ ਹੈਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਵੀ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਜਿਤਾਉਣ ਲਈ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਦੇ ਦਿਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਵਧੀਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਨੇ ਦੱਸ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕ ਮੁੜ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਨਿੱਕੀ ਹੈਲੀ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਟਰੰਪ ਦੀ ਡੱਟ ਕੇ ਹਿਮਾਇਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ, ਇਸ ਮੌਕੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਮੀ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿੱਖਸ ਆਫ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਨਾਲ ਡਟ ਕੇ ਖੜ ਜਾਣਾ ਸਾਡੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਕਦਮ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਟਰੰਪ ਦੀ ਜਿੱਤ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ।

ਸਿੱਖ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸੋਚ ਨਾਲ ਦਲ ਖ਼ਾਲਸਾ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ 1 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਰੈਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ/ਏ.ਟੀ.ਨਿਊਜ਼: ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਖੁੱਸੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਹਿਤ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਿੱਖ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸੋਚ ਨਾਲ ਦਲ ਖ਼ਾਲਸਾ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ 1 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਰੈਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਪਰੰਤ ਨਵੰਬਰ 1984 ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਭੰਡਾਰੀ ਪੁੱਲ ਤੋਂ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੱਕ ਮਸ਼ਾਲਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰਚ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਦਲ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਕੰਵਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਟਾਂਡਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਤਖ਼ਤ ਵੱਲੋਂ ਸਟੇਟ-ਨੀਤੀ ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੁੱਟੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪਾਣੀਆਂ, ਦਰਕਿਨਾਰ ਕੀਤੀ ਬੋਲੀ, ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨੌਜਵਾਨੀ ਅਤੇ ਉਜਾੜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ, ਕਿ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਸਮੇਤ ਹਮ-ਖ਼ਿਆਲੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਅਤੇ ਨਾਮਵਰ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਾਗਮ ਮੌਕੇ ਭਾਰਤ-ਨੇਪਾਲ ਦੀ ਤਰਜ਼

(ਵੀਜ਼ਾ ਵੀ) ਉੱਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਰਹੱਦ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵਪਾਰ ਲਈ ਖੋਲਣ ਸਬੰਧੀ ਮੰਗ



ਉਠਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਖੇਤੀ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਉਜਾੜ ਕਾਨੂੰਨ ਗਰਦਾਨਦਿਆਂ ਦਲ ਖ਼ਾਲਸਾ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਂਝੀ ਸੋਚ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਪੂਰਨ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਸੰਗਠਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ

ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਧਰਨਿਆਂ ਤੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅੰਦਰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਤਿੰਨ ਬਿੱਲਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਐਕਟ ਵਾਂਗ ਇਹ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਝਮੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਲਝ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਜਿੱਤ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੜਾਈ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਲੜਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹਰ ਵਰਗ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਮਕਸਦ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੰਜ਼ ਕਸਦਿਆਂ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਦਿਖਾਉਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸਾਨ-ਹਿਤੈਸ਼ੀ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਹੋੜ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਮੰਦਭਾਗੀ ਗੱਲ ਹੈ।

ਪਾਰਟੀ ਆਗੂ ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਜਸਟਿਸ ਸਿਸਟਮ ਉੱਤੇ ਕਟਾਸ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ਕਿ 36 ਵਰੇ ਬੀਤ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਇਨਸਾਫ਼ ਤਾਂ ਕੀ ਮਿਲਣਾ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਰਹਿੰਦੇ ਬਚੇ-ਖੁਚੇ ਹੱਕ ਹਨ ਉਹ ਵੀ ਖੋਹੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਹਠ ਅੱਗੇ ਆਤਮ-ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਿੱਖ ਯੂਥ ਆਫ਼ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੰਡ ਨੇ ਨਵੰਬਰ 1984 ਦਿੱਲੀ ਕਤਲੇਆਮ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ਕਿ 36 ਵਰੇ ਬੀਤ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅੱਜ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਪੰਜਾਬ ਭਾਜਪਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਸ਼ਵਨੀ ਸ਼ਰਮਾ ਵੱਲੋਂ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਲਾਂਘਾ ਖੋਲਣ ਅਤੇ ਨਵੰਬਰ 1984 ਕਤਲੇਆਮ ਦਾ ਇਨਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਠਿੱਠ ਕਰਦਿਆਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕਿਸ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਭਾਜਪਾ ਨੇਤਾ। ਜਦਕਿ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਵੱਡੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਮੂੰਹ ਚਿੜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕਸ਼ਮੀਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਝੰਡਾ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਾਂਗੀ: ਮਹਿਬੂਬਾ ਮੁਫਤੀ

◉ ਤਿਰੰਗੇ 'ਤੇ ਮਹਿਬੂਬਾ ਮੁਫਤੀ ਦਾ ਤਿੱਖਾ ਬਿਆਨ ◉ ਫਾਰੂਕ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਕਿ ‘ਅਸੀਂ ਭਾਜਪਾ ਵਿਰੋਧੀ ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਰੋਧੀ ਨਹੀਂ’ ◉ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਮਹਿਬੂਬਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ

ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ/ਏ.ਟੀ.ਨਿਊਜ਼: ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਮੀਡੀਆ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਹਿਬੂਬਾ ਮੁਫਤੀ ਨੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ 'ਚ ਕਈ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮਹਿਬੂਬਾ ਮੁਫਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 370 ਵਾਪਸ ਲੈ ਕੇ ਰਹਾਂਗੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਉਹ ਕੋਈ ਵੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਲੜੇਗੀ।

ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਮਹਿਬੂਬਾ ਮੁਫਤੀ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਝੰਡਾ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਾਂਗੀ। ਮਹਿਬੂਬਾ ਮੁਫਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਸਾਡਾ ਇਹ ਝੰਡਾ ਵਾਪਸ ਆਵੇਗਾ, ਅਸੀਂ

ਉਸ (ਤਿਰੰਗਾ) ਝੰਡੇ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁੱਕ ਲਵਾਂਗੇ।’ ਤਿਰੰਗੇ ਝੰਡੇ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਇਸ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਝੰਡੇ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

ਫਾਰੂਕ ਵੱਲੋਂ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਤਿੱਖੀ ਆਲੋਚਨਾ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਫਾਰੂਕ ਅਬਦੁੱਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਕਿ ਹਾਲ ਹੀ 'ਚ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ‘ਪੀਪਲਜ਼ ਅਲਾਇੰਸ ਫਾਰ ਗੁਪਕਾਰ ਡੈਕਲੇਰੇਸ਼ਨ’ (ਪੀਏਜੀਡੀ) ਇੱਕ ਭਾਜਪਾ ਵਿਰੋਧੀ ਮੰਚ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਰੋਧੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ‘ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਭੰਡੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀਏਜੀਡੀ ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਵਿਰੋਧੀ ਮੰਚ ਹੈ। ਇਸ 'ਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਭਾਜਪਾ ਵਿਰੋਧੀ



ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਵਿਰੋਧੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।’ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਰਜਾ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਾਸਤੇ ਪੀਏਜੀਡੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਾਜਪਾ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਭੜਕੀ ਉੱਧਰ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੌਮੀ ਝੰਡੇ ਬਾਰੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਹਿਬੂਬਾ ਮੁਫਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮਹਿਬੂਬਾ ਮੁਫਤੀ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਤਿਰੰਗਾ ਝੰਡਾ ਤਾਂ ਹੀ ਲਹਿਰਾਏਗੀ ਜੇਕਰ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਝੰਡਾ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉੱਧਰ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਡੋਗਰਾ ਫਰੰਟ ਨੇ ਵੀ ਇੱਥੇ ਮਹਿਬੂਬਾ ਮੁਫਤੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਰੋਸ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕੀਤਾ।

ਸ਼ੌਕ ਸਮਾਚਾਰ

ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਨਿਵਾਸੀ ‘ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਗੀ’ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ‘ਤੇ ਨਾਗੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਸਦਮਾ

ਫਰਿਜ਼ਨੋ (ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆਂ/ਨੀਟਾ ਮਾਡੀਕੋ): ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਨਿਵਾਸੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਗੀ ਸੰਸਾਰਿਕ ਯਾਤਰਾ ਪੂਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 23 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 80 ਸਾਲ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਪਿੰਡ ਜਨੇਰ ਸੀ, ਜੋ ਜ਼ਿਲਾ ਮੋਗਾ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸਵ: ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਗੀ ਪਿਛਲੇ 22 ਸਾਲਾ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਕੁਲਵੰਤ ਕੌਰ, ਦੋ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਧੀਆਂ ਦੀ ਹੱਸਦੀ-ਖੇਡਦੀ ਫੁਲਵਾੜੀ ਛੱਡ ਗਏ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਸਨ।



ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ ਦੀ ਰਸਮ 31 ਅਕਤੂਬਰ, ਦਿਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਭਵਨ ਪੰਜਾਬੀ

ਫਿਊਨਰਲ ਹੋਮ ਵਿਖੇ 11 ਵਜੇ ਤੋਂ 1 ਵਜੇ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਿਸ ਦਾ ਪਤਾ: 4800 E. Clayton Ave, Fowler, CA 93625 ਹੈ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਤਮਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਰੱਖੇ ਗਏ, ਪਾਠ ਦਾ ਭੋਗ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਨਾਨਕਸ਼ਰ ਚੈਰੀ ਐਵਨਿਊ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵਿਖੇ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ 2:00 ਵਜੇ ਤੋਂ 4:00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਵੇਗੀ। ਗੁਰੂਘਰ ਦਾ ਪਤਾ: 3060 S Cherry Ave, Fresno, CA-93706 ਹੈ। ਇਸ ਦੁੱਖ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਗੀ ਨਾਲ ਫੋਨ ਨੰਬਰ (559) 476-6791 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਨੌਂ ਸੈਨਾ ਦਾ ਜਹਾਜ਼ ਤਬਾਹ, ਚਾਲਕ ਦੀ ਮੌਤ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ/ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ: ਅਲਾਬਾਮਾ ਕਸਬੇ ਨੇੜੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਨੌਂ ਸੈਨਾ ਦਾ ਇੱਕ ਜਹਾਜ਼ ਅਚਾਨਕ ਵਾਪਰੇ ਹਾਦਸੇ ਵਿਚ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਚਾਲਕ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ। ਜਿਸ ਥਾਂ ਉੱਪਰ ਜਹਾਜ਼ ਡਿੱਗਾ, ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਘਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ। ਬਲਾਡਵਿਨ ਕਾਊਂਟੀ ਦੇ ਸ਼ੈਰਿਫ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਤਬਾਹ ਹੋਇਆ ਜਹਾਜ਼ ਅਮਰੀਕੀ ਨੌਂ ਸੈਨਾ ਦਾ ਹੈ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਮੌਬਾਈਲ ਦੇ ਬਾਹਰਵਾਰ ਮਗਨੋਲੀਆ ਸਪਿਰਿੰਗਜ਼ ਅਲਾਬਾਮਾ ਵਿਚ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਇਆ। ਸੰਘੀ ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਹਾਦਸੇ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ। ਕਾਊਂਟੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਤੇ ਨੌਂ ਸੈਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਇੱਕ ਟਰੇਨਿੰਗ ਜਹਾਜ਼ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਾਇਲਟ ਤੇ ਇੱਕ ਇੰਸਟਰਕਟਰ ਸਵਾਰ ਸੀ।

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਲੱਗੀ ਅੱਗ ਨੇ ਹੋਰ ਭਿਆਨਕ ਰੂਪ ਧਾਰਿਆ, 2 ਅੱਗ ਬੁਝਾਊ ਅਮਲੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਖਮੀ, 92000 ਘਰ ਕਰਵਾਏ ਖ਼ਾਲੀ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ/ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ: ਦੱਖਣੀ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੀ ਔਰੇਂਜ ਕਾਉਂਟੀ ਵਿਚ ਜੰਗਲ 'ਚ ਲੱਗੀ ਅੱਗ ਨੇ ਭਿਆਨਕ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਤੇ ਦੋ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ 92000 ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਾਲੀ ਕਰਵਾਉਣਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਅੱਗ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਅੱਗ ਬੁਝਾਊ ਅਮਲੇ ਦੇ ਦੋ ਮੈਂਬਰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 26 ਤੇ 32 ਸਾਲ ਹੈ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਅੱਧੇ ਸਰੀਰ ਉੱਪਰ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਖਮ ਹਨ। ਫਾਇਰ ਚੀਫ਼ ਬਰੀਅਨ ਫੈਨੇਸੀ ਨੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜ਼ਖਮੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਹਰ ਸੰਭਵ ਮਦਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਫਾਇਰ ਕੈਪਟਨ ਗਰੇਗ ਬਰਤਾ ਨੇ ਇਕ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਲਵਰਾਡੋ ਕੋਨੀਓਨ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਭੜਕੀ ਅੱਗ ਨੇ 7200 ਏਕੜ ਤੋਂ ਵਧ ਜੰਗਲ ਨੂੰ ਸਾੜ ਕੇ ਸਵਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇਸ ਅੱਗ ਉੱਪਰ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ 500 ਤੋਂ ਵਧ ਫਾਇਰ ਫਾਈਟਰ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਪਹਿਰ ਬਾਅਦ



ਚੀਨੋ ਹਿਲਜ਼ ਦੇ ਬਲਿਊ ਰਿਜ਼ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਲੱਗੀ ਅੱਗ ਨੇ 1100 ਏਕੜ ਰਕਬਾ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚਲੇ 1170 ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਾਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿਲਵਰਾਡੋ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਅੱਗ ਬਹੁਤ ਥੋੜੀ ਸੀ ਤੇ ਝਾੜੀਆਂ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਉੱਪਰ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਸੀ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਚੱਲੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਹਵਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਇਸ ਅੱਗ

ਨੇ ਭਾਂਬੜ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਲਿਆ ਤੇ ਇਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੋਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਘਰ ਖ਼ਾਲੀ ਕਰਵਾ ਲਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਬਿਜਲੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੱਪ ਹੈ। ਅੱਗ ਨੇ ਹਵਾ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਿਚ ਕਠਿਨਾਈ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਵਿਚ ਕਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਰਖ਼ਾਸਤ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ/ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ: ਮੰਗਲਵਾਰ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਇਕ ਕਾਰ ਉੱਪਰ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾ ਕੇ 19 ਸਾਲਾ ਕਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨ ਮਾਰਸੇਲਿਸ ਸਟਿਨੈਟ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਿੱਤਰ ਕੁੜੀ 20 ਸਾਲਾ



ਟਫਾਰਾ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਨੂੰ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦੇ ਬਾਅਦ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੇਂਕੋਗਨ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਮਾਂਡਰ ਐਡਗਰ ਨਵਾਰੋ ਨੇ ਜਾਰੀ ਇਕ ਪ੍ਰੈੱਸ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਢੰਗ-ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਵਾਰੋ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਤੇ ਕੇਵਲ ਏਨਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਹਿਸਪੈਨਿਕ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਹੱਥੋਂ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਜਾਰਜ ਫਲਾਇਡ ਤੇ ਹੋਰ ਕਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰ ਰਹੇ ਅਟਾਰਨੀ ਬੇਨ ਕਰਮਪ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਕਿ ਘਟਨਾ ਵਿਚ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਈ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਉਸ ਦੇ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ। ਉਹ ਘਟਨਾ ਦੀ ਪੀੜਤ ਹੈ। ਉਹ ਘਟਨਾ ਦਾ ਸੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਮਿਸ ਵਿਲੀਅਮਜ਼' ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੀਮ ਘਟਨਾ ਦੀ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸੀ ਕਹਾਣੀ ਉੱਪਰ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੀਤੇ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਹੱਥੋਂ ਮਾਰੇ ਗਏ ਕਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਅਕਸਰ ਤੱਥ ਗਾਇਬ ਸਨ ਜਾਂ ਗਲਤ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦਾ ਸੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਥੇ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਾਰ ਉੱਪਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣੀ ਪਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਕਾਰ ਉਸ ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਸੀ।

DIAMOND TRANSPORTATION

DIAMOND



Transportation
Logistics, Inc.

Dry Van ਤੇ Reefer ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ
Owner Operators ਦੀ ਲੋੜ

Good Pay

Dedicated Routs

Weekly Payment
ਇਕ ਹਫ਼ਤੇ 'ਚ ਪੇਮੈਂਟ ਲਵੋ



ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ :

ਗੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ
209.487.3699

ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ
209.351.5965

2850 Loomis Rd, Stockton, CA 95205

ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ 26642 ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਨਿਊਯਾਰਕ (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ): ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਕੌਮੀ ਸਰਹੱਦੀ ਗਸ਼ਤ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਬਾਰਡਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 26642 ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੌਰਥ ਅਮਰੀਕਨ ਪੰਜਾਬੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਨਾਪਾ) ਨੇ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈੱਸ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ। ਸ: ਚਾਹਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤਹਿਤ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਬਾਰਡਰ ਪਟਰੋਲ ਏਜੰਸੀ ਤੋਂ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2012 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਗੁਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਾਲ 2012 ਕੇਵਲ 642 ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2018 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਯੂ ਐੱਸ ਬਾਰਡਰ ਪਟਰੋਲ ਨੇ 9234 ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2019 ਦੌਰਾਨ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਭਾਰਤੀ 8027 ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਅੱਜ ਤਕ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅੰਕੜਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਯੂ ਐੱਸ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਂਡ ਬਾਰਡਰ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ (ਸੀਬੀਪੀ) ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ-ਮੈਕਸੀਕੋ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਆਚਾਰਾਂ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਅੰਦਰ ਪਨਾਹ ਲੈਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਰਨ ਲੈਣ ਲਈ ਯੋਗ ਦਾਅਵੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਆਰਥਿਕ



ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਭਾਂਪਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸ: ਚਾਹਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਈ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੇ ਜੋ ਹਰ ਸਾਲ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਸਨ, ਨੇ ਮੈਕਸੀਕੋ ਵਿੱਚ ਸਰਹੱਦ ਦੀ ਵਾੜ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੀਲ ਦੇ ਫ਼ਾਸਲੇ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਕਸਰ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਮੈਕਸੀਕੋ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਰਹੱਦੀ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਅੰਦਰ ਸਿਆਸੀ ਸ਼ਰਨ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਭਾਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਮਾਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਜਾਨ ਤੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਰਾਜਨੀਤਕ ਅੰਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਪਨਾਹ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਅਕਸਰ ਪਹਿਲਾਂ ਆਏ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ ਜੁਲਦੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਟਰਾਂਸਪਾਰੈਂਸੀ ਆਰਗਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਕਲੀਰਿੰਗ ਹਾਊਸ(ਟੀ.ਆਰ.ਸੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2012 ਤੋਂ 2017 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਲਗਭਗ 42.2 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਸ਼ਰਨ ਦੇ, ਕੇਸਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ

ਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਮਨੁੱਖੀ ਤਸਕਰੀ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਬੰਦੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚਾਹਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਿਰ ਉਹ ਤਸਕਰੀ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਅਤੇ ਬਾਂਡ ਫੀਸਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਟਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸੁਵਿਧਾ ਕੇਂਦਰਾਂ ਤਕ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਗ਼ੈਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂ ਐੱਸ. ਕਸਟਮਜ਼ ਅਤੇ ਬਾਰਡਰ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਹੋਮਲੈਂਡ ਸਕਿਊਰਟੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕਜੁੱਟ ਬਾਰਡਰ ਏਜੰਸੀ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪੋਰਟਾਂ ਤੇ ਦਾਖਲ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਨਿਯੰਤਰਨ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਚਾਰਜ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਸ: ਚਾਹਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੌਰਾਨ ਭਾਵੇਂ ਅਮਰੀਕਾ ਅੰਦਰ ਸਿਆਸੀ ਸ਼ਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਣਾ ਕੋਈ ਖਾਲਾ ਜੀ ਦਾ ਵਾੜਾ ਨਹੀਂ ਪਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੋ ਬਿਡਨ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਨਰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਜੋ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲ ਸਿਆਸੀ ਸ਼ਰਨ ਮੰਗਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਾਧਾ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਅਮਰੀਕੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਟਰੇਨਿੰਗ ਘੁਟਾਲੇ ਵਿੱਚ 11 ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ/ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ: ਅਮਰੀਕੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੇ ਕਸਟਮਜ਼ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ (ਆਈ ਸੀ ਈ) ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਟਿਕੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਆਪਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਟਰੇਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (ਓ ਪੀ ਟੀ) ਦੀ ਗ਼ਲਤ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 15 ਗੈਰ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 11 ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਆਈ ਸੀ ਈ ਨੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਰਲੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਓ ਪੀ ਟੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਗੈਰ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਹੋਸ਼ੀਅਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਤੇ ਜੇਕਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ 'ਸਟੈਮ ਆਪਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਟਰੇਨਿੰਗ' ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲ ਹੋਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਫ-1 ਤੇ ਐਮ-1 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਡਿਪਟੀ ਸੈਕਟਰੀ ਕੇਨ ਕੂਸੀਨੇਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ 15 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਪਰੰਤੂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਂਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾ ਕੇਵਲ ਅਮਰੀਕਾ ਫ਼ਸਟ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀ ਅਧਿਆਪਕਾ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ: 'ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ'

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ/ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ: ਮੈਰੀਲੈਂਡ ਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀ ਅਮਰੀਕਨ ਅਧਿਆਪਕਾ ਹੇਮਲਤਾ ਭਾਸਕਰਨ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਗਣਿਤ ਤੇ ਸਾਇੰਸ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੇਮਲਤਾ ਨੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਮਿਲਣ ਉੱਪਰ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚੰਗਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹਾਂ। ਇਹ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਮੈਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਲੱਗਣ ਤੇ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਾਂਗੀ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਲਈ 50 ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹੇਮਲਤਾ ਭਾਸਕਰਨ ਜੇਮਜ਼ ਐਮ ਬੈਨੇਟ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਸਾਲਿਸਬਰੀ, ਮੈਰੀਲੈਂਡ ਵਿੱਚ 2004 ਤੋਂ ਪੜ੍ਹਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ 15 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਕੈਰੀਅਰ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੈਮਿਸਟਰੀ, ਬਾਇਆਲੋਜੀ ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਾਇੰਸ ਪੜ੍ਹਾਈ ਹੈ।



A-ONE EXPRESS

ਸਾਨੂੰ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨਰ ਓਪਰੇਟਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

- ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਰਾਈਵਰ ਵੀ ਟਰੇਂਡ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
- ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਮਿਡਵੈਸਟ, ਨੌਰਥ- ਈਸਟ, ਸਾਊਥ ਈਸਟ
- ਸੌਖੇ ਲੋਡ, ਚੰਗੇ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹ ਸਮੇਂ ਸਿਰ
- 50% ਹੁੱਕ ਡੂੰਘ
- Excellent Payment

ਪਿਛਲੇ 20 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਤਜਰਬਾ

28421 S CHRISMAN RD, UNIT # 3, TRACY, CA



ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜਾਂ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

Toll Free: 888.725.7441, Office: 209.537.0975, Fax: 209.537.0375

ਮਹਿਲਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸੰਘ ਦਾ ਰੋਲ ਨਿਭਾਉਣ ਲੱਗੀ

ਰੇਖਾ ਸ਼ਰਮਾ ਦਲਿਤ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਅਖੌਤੀ ਲਵ ਜਿਹਾਦ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਚੁੱਕਣ ਲੱਗੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਏ.ਟੀ.ਨਿਊਜ਼: ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਰਾਜ ਗੱਦੀ ਉੱਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀ ਹਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਭ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ ਦੀਆਂ ਪਿਛਲੱਗ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਕੋਸ਼ਿਅਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਮੰਦਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਕਡਾਊਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇਣ ਸੰਬੰਧੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਉਧਵ ਠਾਕਰੇ ਨੂੰ ਲਿਖੀ 'ਸੈਕੂਲਰ' ਹੋਣ ਦਾ ਮਿਹਨਾ ਮਾਰਨ ਵਾਲੀ ਚਿੱਠੀ, ਇਸ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਹੁਣ ਨਵਾਂ ਮਾਮਲਾ ਕੌਮੀ ਇਸਤਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁਖੀ ਰੇਖਾ ਸ਼ਰਮਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੇਖਾ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ 20 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਕੋਸ਼ਿਅਾਰੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਕੇ ਰਾਜ ਅੰਦਰ ਵਧ ਰਹੇ 'ਲਵ ਜੇਹਾਦ' ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਟਵਿਟਰ ਅਕਾਊਂਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁਖੀ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਕੋਸ਼ਿਅਾਰੀ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਇਸਤਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਕੋਵਿਡ ਕੇਅਰ ਸੈਂਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਤੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਅਤੇ 'ਲਵ ਜੇਹਾਦ' ਦੇ ਵਧਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ।

ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 'ਲਵ ਜੇਹਾਦ' ਵਰਗੀ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਕਿਸੇ ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕੇਸ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ 'ਲਵ ਜੇਹਾਦ' ਸ਼ਬਦ ਸੰਘ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਵਰਗੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅੰਤਰ-ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਆਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ, ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਘੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਈ ਰਾਜਾਂ, ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਭਾਜਪਾ ਸ਼ਾਸਤ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਉੱਤੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਦਲਿਤ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹਿਕ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਹੜ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਰੇਖਾ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਕਦੇ ਅਫਸੋਸ ਦੇ ਦੌ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲੇ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰੇਖਾ ਸ਼ਰਮਾ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੰਘ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸੇ ਲਈ ਇਸਤਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁਖੀ ਬਣ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਔਰਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਸ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਮਨੁੱਖਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਰੇਖਾ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ 14 ਜਨਵਰੀ, 2014 ਦੇ ਇੱਕ ਟਵੀਟ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਕੁਮਾਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਭੈਣ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਇਆ ਸੀ, 'ਪਤਾ ਕਰੋ, ਕੀ ਪਤਾ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿਓ ਵੀ ਇੱਕ ਹੋਣਾ। ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਗੜਬੜ ਹੈ।'

15 ਮਈ, 2014 ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਟਵੀਟ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਹੀ ਲਪੇਟ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਲਿਖਦੀ ਹੈ, 'ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਲਈ ਚੰਗੇ ਪਿਤਾ ਸਾਬਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ, ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪਿਤਾ ਕਿਵੇਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੇਟੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੇਟੀ ਦਾ ਰੋਪ ਕੀਤਾ ਸੀ।' ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 4 ਸਤੰਬਰ, 2014 ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਦੀ ਇੱਕ ਜਾਅਲੀ ਫੋਟੋ ਨਾਲ ਟਵੀਟ ਕਰਕੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, 'ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਨਾ ਇਸ ਡਾਂਸਰ ਨਾਲ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੇ ਹਾਲੇ ਸਾਹ ਲੈਣਾ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।' ਇਹ

ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਵੈਨਗਰੀਆਂ ਹਨ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਮਹਿਲਾ ਵਿਰੋਧੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਘਿਨੌਣੇ ਟਵੀਟ ਹਨ। ਰੇਖਾ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਇਸ ਨਿਰਲੱਜ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਇਸਤਰੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਦੇ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਕਲਾਕਾਰ ਉਰਮਿਲਾ ਮਾਤੋਂਡਕਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, 'ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਔਰਤ ਕਿਵੇਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪੱਖਪਾਤੀ ਏਜੰਡਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਮਹਿਲਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁਖੀ ਹੈ।' ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੀ ਮਹਿਲਾ ਆਗੂ ਆਤਿਸ਼ੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਨਾਲ ਅਤਿਆਚਾਰ ਹੁੰਦਾ

ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਜਾਵੇਗੀ? ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਸੀ 'ਬੇਟੀ ਬਚਾਓ' ਪਰ ਉਹ ਨਾਅਰਾ ਨਹੀਂ ਚਿਤਾਵਨੀ ਸੀ, ਭਾਜਪਾ ਆਗੂਆਂ ਤੋਂ ਬੇਟੀ ਬਚਾਓ। ਇਸਤਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੀ ਮੁਖੀ ਦੇ ਔਰਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਏਨੇ ਭੱਦੇ ਵਿਚਾਰ ਹਨ ਤਾਂ ਔਰਤਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਲੈ ਕੇ ਕਿੱਥੇ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਰਫਾ ਖ਼ਾਨਮ ਸ਼ੇਰਵਾਨੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, 'ਭਾਰਤ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕੋ ਅਜਿਹਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਹਿਲਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁਖੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।' ਪੱਤਰਕਾਰ ਰੋਹਿਣੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ,

'ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਿੰਨੀ ਭਿਆਨਕ ਹੈ। ਰੇਖਾ ਸ਼ਰਮਾ ਬੇਹੱਦ ਘਿਨੌਣੀ ਹੈ। ਖੁਦ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜੋ ਤੇ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦਿਓ।'

54 ਸਾਲਾ ਰੇਖਾ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ 9 ਅਗਸਤ, 2018 ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਇਸਤਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁੱਖੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਨ 2015 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਮੀਡੀਆ ਇੰਚਾਰਜ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ 1996 ਤੋਂ 1998 ਤੱਕ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਉਹ ਸਮਾਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਹਾਲੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ ਸੀ।

ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸਮੇਤ 5 ਡਰੱਗ ਸਮਗਲਰ ਕਾਬੂ

ਸੀਆਈਏ ਸਟਾਫ਼ ਨੇ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਅਫ਼ੀਮ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਡਰੱਗ ਮਨੀ ਕੀਤੀ ਬਰਾਮਦ

ਜਲੰਧਰ/ਏ.ਟੀ.ਨਿਊਜ਼: ਸੀਆਈਏ ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਨਾਕੇਬੰਦੀ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸਮੇਤ ਪੰਜ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਅਫ਼ੀਮ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਡਰੱਗ ਮਨੀ ਅਤੇ ਅਫ਼ੀਮ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੀ ਗਈ ਗੱਡੀ ਤੇ ਐਕਟਿਵਾ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੀਆਈਏ ਸਟਾਫ਼ ਤੇ ਮੁਖੀ ਸਬ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਇਕ ਮੰਦਰ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਇਕ ਐਕਟਿਵਾ 'ਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਕੇ ਜਦ ਉਸ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲੋਂ 250 ਗ੍ਰਾਮ ਅਫ਼ੀਮ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ।

ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਜਿਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਰਾਜੂ ਵਾਸੀ ਸ਼ਿਵਾ ਜੀ ਨਗਰ ਹਾਲ ਵਾਸੀ ਰਸੀਲਾ ਨਗਰ, ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਹੋਈ ਹੈ, ਨੇ ਮੁੱਢਲੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਦਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਅਫ਼ੀਮ ਪਾਣੀਪਤ, ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਆਜ਼ਾਦ ਸਿੰਘ ਕੋਲੋਂ ਲਿਆ ਕੇ ਜਲੰਧਰ 'ਚ ਸਪਲਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਟ੍ਰੈਪ ਲਗਾ ਕੇ ਆਜ਼ਾਦ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਲੰਮਾ ਪਿੰਡ ਚੌਕ ਲਾਗਿਓਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ 250 ਗ੍ਰਾਮ ਅਫ਼ੀਮ ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਲਈ ਜਦ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਰੂਤੀ ਕਾਰ 'ਤੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।



ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਸਤਿਪਾਲ, ਅਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਅਭੇ ਗੋਤਮ ਵਾਸੀ ਯੂਪੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੂਰਪੀ ਐਂਨਡੀਪੀਐੱਸ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

When tired of all treatments for any disease at any age TRY

HOMEOPATHIC
EXPERIENCED CONSULTANT PHYSICIAN SINCE 1973

ਹੋਰ ਇਲਾਜਾਂ ਤੋਂ ਬੱਕ ਗਏ ਹੋ ਤਾਂ ਹੋਮੀਉਪੈਥੀ ਅਜਮਾਉ

WE SELL HOMEOPATHY MEDICINES

ਅਰਥਰਾਈਟਸ, ਦਮਾ, ਸੂਗਰ, ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ, ਪੱਥਰੀ, ਖਾਰਿਸ਼, ਮੁਹਾਸੇ, ਵਜਨ ਦਾ ਘਟਣਾ ਜਾਂ ਵਧਣਾ, ਜਨਾਨਾ ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਪੱਕਾ ਇਲਾਜ



GURDIP SINGH SANDHU
DHMS-Gold Medalist, BAMS, MDEH, INDIA
Ex Principal Homeopathic medical colleges in India,
Prof., Chief Medical Officer,
Ex Member NCH and CA Homeomedical Society
Working under act SB 577 state of CA



Cell Phone: 408 687 1899
Office: 925 999 8278
7021 village park way Dublin ca 94568
Email: homeomedicine@yahoo.com

ਡਾ ਸੰਧੂ ਦੇ ਲਾਈਵ ਸਿਹਤ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸੁਣਨ ਲਈ
ਜੱਸ ਪੰਜਾਬੀ ਟੀ ਵੀ ਤੇ ਰੇਡੀਓ SabRang ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸੁਣੋ

(Download Sub Rang Radio station application)

Homeopathicvibes

We treat Acute and chronic diseases like Asthma, Allergies, Mood swings, Migraine, Anxiety, Depression, Insomnia, Bed wetting, Acne, Diabetes, Arthritis, PMS, Acidity, Indigestion, Hot flashes, Blood Pressure, Kidney stones, Neuralgic pains, Skin disorders, especially non specific headaches and many more....



Now we have two locations :

940, E. El Camino Real, Sunnyvale, CA 94087

Office : (408) 737-7100 Fax: (408) 737-7102

39039 Paseo Padre Pkwy Suite

#209 (upstairs) Fremont CA 94538

www.homeopathicvibes.com

We sell and ship homeopathic remedies through out North America.

ਸਮੂਹ ਸਰਪ੍ਰਸਤਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ

Harinder Singh Gill D.H.M.S; B.C.I.H

(Ex Homeopathic Medical officer Punjab Govt.)



CAPITAL SERVICES

ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਇੱਕੋ ਥਾਂ

- ਇੰਡੀਅਨ ਪਾਸਪੋਰਟ
- ਇੰਡੀਅਨ ਵੀਜ਼ਾ, OCI
- ਮੁਖਤਿਆਰਨਾਮਾ
- ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਰਵਿਸਜ਼
- ਸਿਟੀਜਨ, ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ
- ਫੈਮਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ

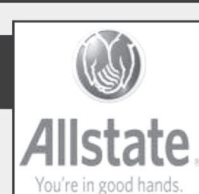


ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡਾ
ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਅਮਰੀਕਾ
ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਆਇਆ
ਹੈ ਤਾਂ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ
ਤਰਾਵਿਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੈਣ
ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ

- * ਕਾਰ ਟਰਾਂਸਫਰ/ਸਟਿੱਕਰ
- * ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ : ਕਾਰ, ਘਰ ਤੇ ਬਿਜਨਸ
- * ਲਾਈਵ ਸਕੈਨ/ਵਿਗਰ ਪ੍ਰਿੰਟ
- * ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ, ਮੇਲ ਬੋਕਸ, ਫੈਕਸ, ਕਾਪੀ,
- * ਬਿਜਨਸ ਕਾਰਡ, ਵਿਆਹ ਦੇ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ

Call, Banga (916) 427-4321, Fax (916) 258-0441
Email : sacramento99@yahoo.co, website: capitalservices.us



ALL STATE INSURANCE

ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਇਨਸੂਰੈਂਸ ਵਾਸਤੇ ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ
ਇੱਕ ਕਾਲ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਵੱਡੀ ਬੱਚਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ

AUTO HOME LIFE HEALTH BUSINESS

Avninder Singh

Insurance Specialist, CA --LIC: #0822501

Phone : (510) 441-7490

(877) 441-7490

FAX : (510) 441-2537

ADDRESS : 30042 MISSION BLVD
SUITE #221, HAYWARD, CA 94544



Sir Speedy Tustin *Printers to the Community*



Outdoor 3'x11' Promo Flag

Only \$29/-

Pole & Spike \$55/-

GURU NANAK
SIKH TEMPLE
FAIRFIELD
Visit Our Website:
www.FairfieldGurudwara.com

Outdoor 3'x6' Durable Banner

All weather, durable to sunlight, rain and wear & tear. Text only.

Only \$69/-



Receipt Books

Customized with your information and design. 2 part carbonless with numbering and perforation.

Call for Price



Retractable 33"x 80" Banner

Includes stand and carry bag. Hi-res imaging, durable and Brilliant colors!

Only \$225/-



All Weather 18"x24" Yard Signs

Includes H-stakes. Single sided, durable to sunlight and rain. Reusable!

\$49/- for 4



11" Printed Balloons

Printed with your logo and info. One color, one location. Min. qty 1000

19¢ each



Your Printed T-Shirts

White T-Shirts, 1 color screen printing in 1 position. Min Qty. 100

Only \$4⁹⁹



Your Printed Caps

1 color in 1 position. Min Qty. 100

Only \$4⁹⁹



Trip Envelopes Qty 1000

Only \$199/-

What we can do for you today?

- Printing & Copying
- Creative Services
- Mailing Services
- Mailing List Aquisition
- Signs Posters & Banners
- Promotional Product
- Website design and development

1045 East Main Street, Tustin, CA 92780

Call 562-881-7430

Fax: 714-731-8931

E-mail: sirspeedy_tustin@yahoo.com

www.sirspeedy.com/tustin



Jagjit Singh Bains

CUSTOMIZED SWEET BOXES



South Asian Wedding Cards



CALL NOW

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀਜ਼ਾ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਓਸੀਆਈ ਅਤੇ ਪੀਆਈਓ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕ ਭਾਰਤ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀ ਸੀ/ਸੁਰਿੰਦਰ ਗਿੱਲ: ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅੱਜ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਵੀਜ਼ਾ ਅਤੇ ਯਾਤਰਾ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕੋਪ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਮੁਅੱਤਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਗਭਗ ਅੱਠ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ (ਐਮ.ਐਚ.ਏ.) ਨੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਓ.ਸੀ.ਆਈ. ਅਤੇ ਪੀ.ਆਈ.ਓ. ਕਾਰਡ ਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਕਸਦ ਲਈ ਭਾਰਤ ਆਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਯਾਤਰੀ ਵੀਜ਼ਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਅਧਿਕਾਰਤ ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਬੰਦਰਗਾਹ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਚੈੱਕ ਪੋਸਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹਵਾਈ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਰਸਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋਵੇ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਧੇ ਭਾਰਤ ਮਿਸ਼ਨ, ਏਅਰ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਬੱਬਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਪਾਰਕ ਉਡਾਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਉਡਾਣਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਆਰੰਟਾਈਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿਹਤ/ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪਏਗੀ।

ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਰੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵੀਜ਼ਾ (ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਵੀਜ਼ਾ, ਟੂਰਿਸਟ ਵੀਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਵੀਜ਼ਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਐਮ.ਐਚ.ਏ. ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਜਿਹੇ

ਵੀਜ਼ਾ ਦੀ ਵਿਵਦਤਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਉਚਿੱਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਵੀਜ਼ਾ ਸਬੰਧੀ ਭਾਰਤੀ ਮਿਸ਼ਨ/ਪੋਸਟਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕ ਮੈਡੀਕਲ ਇਲਾਜ ਲਈ ਭਾਰਤ ਆਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਮੈਡੀਕਲ ਵੀਜ਼ਾ ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਲਈ ਵੀਜ਼ਾ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ, ਕਿ ਸੀ.ਓ.ਆਈ.ਵੀ.ਡੀ.-19 ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫਰਵਰੀ, 2020 ਤੋਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਸਨ।

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੁਣ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਜੋ ਵੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਲਈ ਵੀਜ਼ਾ ਅਤੇ ਯਾਤਰਾ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗਰੇਡ ਨਰਮ ਕਰ ਦੇਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਅਧਿਐਨ, ਖੋਜ, ਡਾਕਟਰੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਆਦਿ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਭਾਰਤ ਆਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਏਗਾ।

ਫਰਵਰੀ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀਜ਼ਾ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਦੋਂ 25 ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਤਾਂ ਵਪਾਰਕ ਉਡਾਣ ਸੰਚਾਲਨ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਰਕਾਰ ਕੁਝ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਓਸੀਆਈ ਅਤੇ ਪੀਆਈਓ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤੀਆਂ ਲਈ 'ਵੱਡੇ ਭਾਰਤ' ਮਿਸ਼ਨ ਤਹਿਤ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਦੀਆਂ ਉਡਾਣਾਂ ਦੇ ਸੀਮਤ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਜੂਨ ਤੋਂ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਫੈਲਣ ਕਾਰਨ ਫਸੇ ਹੋਏ ਸਨ।

ਏ.ਜੀ.ਪੀ.ਸੀ.ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ, ਵਕਫ ਬੋਰਡ ਤੇ ਪਾਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਾਸਤੇ ਕਿਹਾ

ਫਰੀਮਾਂਟ/ਬਲਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ:

ਅਮਰੀਕਨ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਇਵੈਕਿਊ ਟਰਸਟ ਪਰਾਪਰਟੀ ਬੋਰਡ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਹਿੰਦੂ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਿੱਖ ਸੂਬੇ ਦੇ ਦੋ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਿਚ ਦੋ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਰੂਪਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਏਜੀਪੀਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਹੋਠੀ ਤੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਡਾਕਟਰ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਕਿਹਾ; ਕਿ ਸਿੱਖ ਸੂਬੇ ਦੇ ਕਾਧਰਾ ਸ਼ਹਿਰ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਬਾਰਿਯਾ ਸਿੰਘ ਦੇ

ਨਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵਿਚ ਇਕ ਸਥਾਨਕ ਹਿੰਦੂ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਪੁੱਤਰ ਗੋਪੀ ਚੰਦ ਨੇ ਦੋ ਵੱਖ ਵੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਬਲੇਡ ਨਾਲ ਚੀਰ ਕੇ ਬੇਅਦਬੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਮੁਲਜ਼ਮ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਗੁ: ਭਾਈ ਲਾਧੂ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁ: ਭਾਈ ਨਾਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਗਿਰਦੇ ਵਲੂੰਧਰਨ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ। ਡਾ. ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕਿਤੇ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਪੁੱਤਰ ਗੋਪੀ ਚੰਦ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਖੁਫ਼ੀਆ ਤੰਤਰ ਰਾਅ ਨਾਲ ਤਾਂ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਜੁੜੇ ਹੋਏ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰਾਅ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ

ਜੀ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਵਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਏਜੀਪੀਸੀ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ, ਸੂਬਾ ਸਿੰਧ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਬੇਅਦਬੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਮਿਸਾਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਕੰਨ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਨਾ ਸਕੇ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਵਕਫ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾਕਟਰ ਅਮੀਰ ਅਹਿਮਦ ਨੂੰ ਏਜੀਪੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀ ਚਿੱਠੀ ਵਿਚ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧੀ ਬਚ ਕੇ ਨਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੀ ਹਿਫ਼ਾਜ਼ਤ ਦਾ ਪੂਰਾ ਖ਼ਿਆਲ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ।

ਟੈਕਸਸ ਵਿਚ ਟਰੰਪ ਵਿਰੋਧੀ ਹਵਾ, ਡੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਾਈਡੇਨ ਅੱਗੇ-ਸਰਵੇ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ): ਰਿਪਬਲੀਕਨਾਂ ਦੇ ਗੜ੍ਹ ਰਹੇ ਟੈਕਸਸ ਵਿਚ ਇਸ ਵਾਰ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਹਵਾ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਯੂ ਐਸ ਇਲੈਕਸ਼ਨਜ਼ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵੈਬਸਾਈਟ ਅਨੁਸਾਰ ਟੈਕਸਸ ਵਿਚ ਬਾਕੀ ਦੇਸ਼ ਵਾਂਗ ਅਗਾਊਂ ਵੋਟਾਂ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਉੱਪਰ ਪੈ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਟੈਕਸਸ ਵਿਚ 71 ਲੱਖ ਵੋਟਰ ਅਗਾਊਂ ਵੋਟਾਂ ਪਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਜੋ ਬਾਕੀ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਹਨ। ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਕਾਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 4 ਦਹਾਕੇ ਦੇ ਵੀ ਵਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਵਿਚ ਡੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਹੈ।



ਡਲਾਸ ਮੌਰਨਿੰਗ ਨਿਊਜ਼ ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਟੈਕਸਸ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸਰਵੇਖਣ ਅਨੁਸਾਰ; ਜੋਅ ਬਾਈਡੇਨ ਨੂੰ 48% ਤੇ ਟਰੰਪ ਨੂੰ 45% ਵੋਟਾਂ ਮਿਲਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਟੈਕਸਸ ਵਿਚ ਬਾਈਡੇਨ ਦੀ ਜਿੱਤ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵੀ

ਗਾਰੰਟੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਜਾਣਗੇ। ਟੈਕਸਸ ਵਿਚ 1976 ਵਿਚ ਡੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਿਮੀ ਕਾਰਟਰ ਜਿੱਤਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਪਬਲੀਕਨ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਿੱਤਦਾ ਆਇਆ ਹੈ। 2012 ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਬਰਾਕ ਉਬਾਮਾ ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਦੂਸਰੀ ਵਾਰ ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਟੈਕਸਸ ਵਿਚ ਉਹ 15.8 ਅੰਕ ਨਾਲ ਹਾਰ ਗਿਆ ਸੀ। 4 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਟਰੰਪ ਨੇ 9 ਅੰਕ ਦੇ ਫ਼ਰਕ ਨਾਲ ਹਿਲੇਰੀ ਕਲਿੰਟਨ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਟਰੰਪ ਨੇ 38 ਇਲੈਕਟੋਰਲ ਵੋਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ।

ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀ ਅਧਿਆਪਕਾ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ: 'ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ'

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ/ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ: ਮੈਰੀਲੈਂਡ ਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀ ਅਮਰੀਕਨ ਅਧਿਆਪਕਾ ਹੇਮਲਤਾ ਭਾਸਕਰਨ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਗਣਿਤ ਤੇ ਸਾਇੰਸ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੇਮਲਤਾ ਨੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਮਿਲਣ ਉੱਪਰ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚੰਗਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹਾਂ। ਇਹ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਮੈਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੀ ਲੱਗਣ ਤੇ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਾਂਗੀ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਲਈ 50 ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹੇਮਲਤਾ ਭਾਸਕਰਨ ਜੇਮਜ਼ ਐਮ ਬੈਨੇਟ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਸਾਲਿਸਬਰੀ, ਮੈਰੀਲੈਂਡ ਵਿਚ 2004 ਤੋਂ ਪੜ੍ਹਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ 15 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਕੈਰੀਅਰ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੈਮਿਸਟਰੀ, ਬਾਇਆਲੋਜੀ ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਾਇੰਸ ਪੜ੍ਹਾਈ ਹੈ।



ਟਰੰਪ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਝੜਪ-12 ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ



ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ/ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ: ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣ ਲਈ 3 ਨਵੰਬਰ ਦਾ ਦਿਨ ਨੇੜੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਤਨਾਅ ਵਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿਚ ਵੋਟਰਾਂ ਵਿਚ ਹੋਈ ਵੰਡ ਕਾਰਨ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਕਸ਼ੀਦਗੀ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਸ਼ੀਦਗੀ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਚ ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਾ ਰਹੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਝੜਪਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ। ਨਿਊਯਾਰਕ ਸਿਟੀ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸਪੈਕਸਪਰਸਨ ਡਿਟੈਕਟਿਵ ਮਾਰਟਿਨ ਬਰਾਊਨ ਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕਾਫਲਾ ਮਿਡਟਾਊਨ ਮੈਨਹਟਨ ਵਿਚ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਾਫਲਾ ਟਾਈਮਜ਼ ਸਕੁਏਰ ਪੁੱਜਾ ਤਾਂ ਉਥੇ ਟਰੰਪ ਹਮਾਇਤੀ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਆਪਸ ਵਿਚ ਭਿੜ ਗਏ। ਲਾਅ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਦੇ ਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਟਾਈਮ ਸਕੁਏਰ ਵਿਚ ਟਰੰਪ ਦੇ ਕੁਝ ਹਮਾਇਤੀ ਕਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਟਰੰਪ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨਾਲ ਉਲਝ ਗਏ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 12 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਹਮਲਾ ਕਰਨਾ, ਆਵਾਜਾਈ ਵਿਚ ਵਿਘਨ ਪਾਉਣ ਤੇ ਗਲਤ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਵਰਗੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਜੋ ਬਾਈਡੇਨ ਜਿੱਤਿਆ, ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਨਵੀਆਂ ਸਿਖਰਾਂ 'ਤੇ ਪੁੱਜ ਜਾਣਗੇ: ਸਬਰੀਨਾ ਸਿੰਘ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ/ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ: ਜੇਕਰ ਡੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੋ ਬਾਈਡੇਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਨਵੀਆਂ ਉਚਾਈਆਂ 'ਤੇ ਪੁੱਜ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸੈਂਟਰ ਤੇ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰੈੱਸ ਸਕੱਤਰ ਸਬਰੀਨਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਬਾਈਡੇਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੋਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕ ਏਜੰਸੀ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ, ਕਿ ਬਾਈਡੇਨ ਭਾਰਤੀ ਅਮਰੀਕੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ। ਉਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਰਜ਼ੇ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹਨ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਵੋਟਰਾਂ ਉੱਪਰ ਅਸਰ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਧਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਿਹਾ, ਕਿ 'ਸਾਡੀ ਯੋਜਨਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ, ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਤੇ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ। ਚਾਹੇ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹੋਣ, ਅਸੀਂ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਤੇ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।' ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਕਿਹਾ; ਕਿ 'ਬਾਈਡੇਨ-ਹੈਰਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਭਾਰਤ ਦਾ ਮਿੱਤਰ ਤੇ ਭਾਈਵਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਕੰਮ ਕਰਾਂਗੇ। ਦੋਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਬਾਈਡੇਨ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਹੈ।' ਸਬਰੀਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਕਿ ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਅੱਤਵਾਦ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਜੋ ਨਫਰਤ ਦੀ ਬੀਜ ਬੀਜਦੀ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਾਈਡੇਨ ਅਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਥਲੱਗ ਕਰ ਦੇਣਗੇ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਬਸਪਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਕੀਤੀ ਜਾਮ

ਫਗਵਾੜਾ, ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ 'ਚ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਬੁੱਤ 'ਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਹਾਰ ਪਾਉਣ ਆਏ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਬਸਪਾ ਵਲੋਂ ਵਿਰੋਧ ਿ ਬਸਪਾ ਨੇ ਜਲ ਨਾਲ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਮੂਰਤ ਧੋਤੀ ਿ ਭਾਜਪਾ ਤੇ ਲੋਕ ਇਨਸਾਫ਼ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਰਕਰ ਆਪਸ 'ਚ ਭਿੜੇ ਿ ਕਈ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਛੱਡੀ

ਫਗਵਾੜਾ/ਏ.ਟੀ.ਨਿਊਜ਼: ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਮੂਰਤੀ 'ਤੇ ਹਾਰ ਪਹਿਨਣ ਦੀ ਰਸਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੁਲੀਸ ਭਾਜਪਾ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਬੱਸ 'ਚ ਬਿਠਾ ਕੇ ਸਦਰ ਬਾਣੇ ਲੈ ਗਈ ਜਿੱਥੇ ਪੁੱਜੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਸੋਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਦਖਲ ਮਗਰੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਨਗਰ ਲਿਆ ਕੇ ਹਾਰ ਪੁਆਏ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅੰਬੇਡਕਰ ਸੈਨਾ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਿਭਜਨ ਸੁਮਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਤੇ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਬੁੱਤ ਨੂੰ ਪਾਏ ਹਾਰ ਉਤਾਰ ਤੇ ਮੂਰਤੀ ਨੂੰ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਵਾਇਆ।

ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਬੁੱਤ ਹਾਰ ਪਾਉਣ ਆਏ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਪੇਂਡੂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ, ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਰਤ ਸਭਾ, ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਕਾਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਬਸਪਾ ਆਗੂ ਬਲਵਿੰਦਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਦਿਹਾਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਮਰੀ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਾਜੇਸ਼ ਬਾਘਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚੌਕ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਬਸਪਾ ਆਗੂ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਅੰਬੇਡਕਰ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੋਟਲੀ, ਪੇਂਡੂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਸਕੱਤਰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਘੁੱਗਸ਼ੇਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਲਿੱਟਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਆਪਣੇ ਐੱਸਸੀ ਵਿੰਗ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਦਲਿਤ ਆਗੂਆਂ ਵਲੋਂ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਅੰਦੋਲਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਸਿੰਗਲਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਜਲੰਧਰ ਬਾਈਪਾਸ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਬੁੱਤ ਨੂੰ

ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਂਟ ਕਰਨ ਆਏ ਭਾਜਪਾ ਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਬਸਪਾ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ।



ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਬੁੱਤ ਧੋਤਾ

ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਥੇ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਜਿਸ ਬੁੱਤ 'ਤੇ ਹਾਰ ਪਾਏ ਸਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਸਪਾ ਨੇ ਜਲ ਨਾਲ ਧੋ ਕੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਹਾਰ ਚੜ੍ਹਾਏ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਸਪਾ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਫਿਰਕੂ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਦਿਨ ਲੱਦ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਰਾਜ 'ਚ ਦਲਿਤਾਂ ਦਾ ਘਾਣ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਦਲਿਤ ਹਿਤੈਸ਼ੀ ਹੋਣ ਦਾ ਢੋਂਗ ਰਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਵੇਗੀ ਤੇ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਹਕ ਵਿਚ ਖਲੋਤੀ ਹੈ

ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਬਠਿੰਡਾ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਡਾ.

ਬੀਆਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਬੁੱਤ ਕੋਲ ਭਾਜਪਾ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਸੈਂਕੜੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਭਾਜਪਾ



ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ।

ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਲੋਕ ਇਨਸਾਫ਼ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਟਕਰਾਅ

ਮਹਾਨਗਰ 'ਚ ਭਾਜਪਾ ਤੇ ਲਿਪ ਵਰਕਰਾਂ 'ਚ ਭਿੜਤ ਹੋ ਗਈ। ਦਰਅਸਲ, ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸੂਬਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਜੀਵਨ ਗੁਪਤਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਗੁਰਦੇਵ ਸ਼ਰਮਾ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੁਸ਼ਪੇਂਦਰ ਸਿੰਗਲਾ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਨੂੰ ਮਾਲਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋਕ ਇਨਸਾਫ਼ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨਾਲ ਭਿੜਤ ਹੋ ਗਈ। ਜਲੰਧਰ ਬਾਈਪਾਸ

ਸਥਿਤ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਲੋਕ ਇਨਸਾਫ਼ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਅਹੁਦਾ ਆਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੂਰਤੀ ਕੋਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ। ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਿਆਂ ਦੋਵੇਂ ਗੁਰਪਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਲੋਕ ਇਨਸਾਫ਼ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰਾ ਸੋਨੀ ਕੈਂਥ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦਲਿਤਾਂ ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਹੋਣ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸੂਬਾ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ ਇੰਚਾਰਜ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਛੱਡੀ

ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕਿਸਾਨੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤਕੜਾ ਝਟਕਾ ਲੱਗਿਆ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਭਾਜਪਾ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਛੱਡਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਕੇ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਥੇ ਸਥਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਏਕਤਾ (ਉਗਰਾਹਾ) ਵਲੋਂ 13ਵੇਂ ਦਿਨ ਧਰਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਗਿੱਲ ਨੇ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੋਕਰੀ ਤੇ ਬਲੈਰ ਸਿੰਘ ਘਾਲੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਕੇ ਪਾਰਟੀ ਛੱਡਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ ਕੰਗ ਨੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਛੱਡ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਬੱਧਨੀ ਕਲਾਂ ਮੰਡਲ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸੈਕਟਰੀ ਜੈ ਚੰਦ ਝਾਂਜੀ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਰੁਲਦੂ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

HOTHI

FREIGHTLINES

ਸਾਨੂੰ ਓਨਰ ਅਪਰੇਟਰ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

- California to Michigan, New Jersey Florida & Texas
- Dedicated Load (ਪੱਕੇ ਲੋਡ)



- ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਆਪ ਸਾਨੂੰ ਲੋਡ ਡਲਿਵਰ ਕਰਕੇ ਪੇਪਰ ਦਿਉ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੈਸੇ ਲਉ।
- ਸਾਡੇ ਡਿਸਪੈਚਰ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਬੋਲਦੇ ਹਨ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ ਜੀ

ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੋਠੀ (408) 332-9355

248 South Hillview Dr Milpitas CA 95035

ਉੱਜੜੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰ ਬਣ ਕੇ ਬਚਾਉਣਗੀਆਂ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ?

1991 ਤੋਂ 2005 ਤੱਕ 1.6 ਲੱਖ ਖੇਤੀ ਦਾ ਕੰਮ ਛੱਡਕੇ, ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੇਚ ਕੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਕਿਸਾਨ



- ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਲਾਹੀ
9815802070

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਦੁੱਖਾਂ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਤੀਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਇਆ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਪੱਲੇ ਕਹਿਣ ਲਈ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਟੋਟਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਟੋਟਾ ਉਸ ਦੀ ਭੁੱਖ, ਉਸਦੇ ਦੁੱਖ, ਹਰਨ ਲਈ ਕਾਰਗਰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ 10 ਲੱਖ ਕਿਸਾਨ ਖੇਤੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 3.4 ਲੱਖ ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 2 ਲੱਖ ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੋਲ ਇੱਕ ਹੈਕਟੇਅਰ ਦੇ ਨੇੜੇ-ਤੇੜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਟੋਟਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸਾਨ ਗ਼ਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਦੀ ਲਕੀਰ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲ 1991 ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਲੇ 5 ਲੱਖ ਗ਼ਰੀਬ ਕਿਸਾਨ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 1991 ਤੋਂ 2005 ਤੱਕ 1.6 ਲੱਖ ਖੇਤੀ ਦਾ ਕੰਮ ਛੱਡਕੇ, ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੇਚ ਵੱਟ ਕੇ ਜਾਂ ਗਹਿਣੇ ਪਾਕੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ ਜਾ ਕੇ ਜਾਵੇ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਏ ਜਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਪਿਤਾ ਪੁਰਖੀ ਕਿਸਾਨੀ ਕਿੱਤਾ ਛੱਡਕੇ ਇਹ ਕਿਸਾਨ ਕੱਖੋਂ ਹੋਲੇ ਹੋ ਗਏ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਟੋਟੇ ਬੈਂਕਾਂ, ਆੜਤੀਆਂ ਕੋਲ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਗਿਰਵੀ ਪਏ ਹਨ।

ਹੁਣ ਜਿਹੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਰੋਨਾ ਸੰਕਟ ਦੌਰਾਨ ਖੇਤੀ ਸਬੰਧੀ ਕਾਲੇ ਕਿਸਾਨ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਵਾਂਗਰ ਉਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਫੋੜ ਦਿੱਤੇ। ਕਿਸਾਨ ਸਕਤੇ 'ਚ ਆ ਗਏ। ਹਾਲ ਪਾਰਹਿਆ ਕੀਤੀ। ਕਿਸੇ ਨਾ ਸੁਣੀ। ਬਿੱਲ, ਕਾਨੂੰਨ ਬਣ ਗਏ। ਕਿਸਾਨ ਸੜਕਾਂ, ਰੇਲਾਂ ਦੀਆਂ ਪਟੜੀਆਂ ਉੱਤੇ ਆਉਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਰਾਹ ਤੋਰਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਇਕੱਲੀਆਂ, ਦੁਕੱਲੀਆਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਅਜ਼ਾਦਾਨਾਂ ਜਾਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਇਕੱਤੀ ਕਿਸਾਨ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਇੱਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਉੱਤੇ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੋਈਆਂ। (ਹੁਣ ਦੋ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਖਰੀ ਤੁਤੀ ਵਜਾਉਣ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ)। ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਬਿਗਲ ਵੱਜਿਆ।

ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ, ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ, ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਲੇਖਕਾਂ, ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ, ਗਾਇਕਾਂ ਸਭ ਨੇ ਇੱਕ ਮੁੱਠ ਹੋਕੇ ਆਖਿਆ, ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਅਣਹੋਣੀ ਨਾ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਹੋਈ ਹੈ, ਨਾ ਸ਼ਾਇਦ ਕਦੇ ਹੋਵੇ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠਾਂ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਹੀ ਖਿਸਕਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਕਟ ਦਾ ਛਾਇਦਾ ਲੈਂਦਿਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਣ ਲੱਗੀਆਂ, ਪਰ ਕਿਸਾਨ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਏਕੇ 'ਚ ਕੋਈ ਸੁਰਾਖ ਪੈਂਦਾ ਨਾ ਵੇਖ, ਇਹ ਸਿਆਸੀ

ਪੂਰੀ ਸਮਝ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਇਹ 31 ਕਿਸਾਨ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਅੰਦਰੋਂ ਜਾਂ ਬਾਹਰੋਂ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਇੱਕ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਅਧਾਰ ਜ਼ਿਲਾ ਪੱਧਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਇੱਕ ਦੁਆਬਾ, ਮਾਲਵਾ, ਮਾਝਾ ਸ਼ਿੱਤੇ ਤੱਕ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਪੂਰੇ ਸੂਬੇ 'ਚ ਸਰਗਰਮ ਹਨ। ਲਗਭਗ ਸਾਰੀਆਂ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਕਿਸਾਨ



ਧਿਰਾਂ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਪਿਛਾੜੀ ਆ ਖੜੋਤੀਆਂ। ਇਹਨਾਂ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਏਕੇ, ਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਰੋਹ ਦੇ ਡਰੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਕੇ 115 ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਮੋਦੀ ਦੇ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਰੱਦ ਕੀਤੇ। ਪਰ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਆਪ ਪਾਰਟੀ ਵਾਲੇ ਵੱਖਰੀ ਡਫਲੀ ਵਜਾਉਣ ਲੱਗੇ ਅਖੇ; ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਅਸੰਬਲੀ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਬਿੱਲ ਪੜ੍ਹੇ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਣ ਦੇ ਰੋਅ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਆਪਣੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਰੋਟੀਆਂ ਸੇਕ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਭਾਜਪਾ ਤੋਂ ਨਾਤਾ ਤੋੜ ਕੇ, ਵਜ਼ੀਰੀ ਛੱਡਕੇ, ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦਿਖਾਵੇ ਦੇ ਅੱਥਰੂ ਵਹਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵਾਲੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਨਵੀਨਰ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੇ ਘੂਰੀ ਵਟਣ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਅਸੰਬਲੀ 'ਚ ਪਾਸ ਹੋਏ ਬਿੱਲਾਂ ਤੋਂ ਕਿਨਾਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਰੋਅ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਕਿਸਾਨ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਆਪਣੀ

ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਡਾ: ਸਵਾਮੀਨਾਥਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਉੱਤੇ ਲਾਗਤ ਉੱਪਰ 50 ਫ਼ੀਸਦੀ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਲਗਭਗ ਸਾਰੀਆਂ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਹ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਇਕੱਲੀਆਂ-ਇਕਹਰੀਆਂ ਰਹਿ ਕੇ ਆਪਣਾ ਰਾਗ ਅਲਾਪਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਵਲੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕਿਸਾਨ ਲੋਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਏਕੇ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੀ ਕੋਈ ਆਸ ਬੱਝਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਇਕ ਸਿਆਸੀ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਤੇ ਖੜਕੇ, ਪੰਜਾਬ ਹਿਤੈਸ਼ੀ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਉਹ ਉੱਜੜ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਮੋਹਰੀ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ? ਇਹ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸੁਆਲ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਵਿਸਾਰੀ

ਰੱਖਿਆ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਰਲਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਦੇ ਜੜੀਂ ਤੇਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਉਨਾਂ ਖੇਤੀ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕਰਾਉਣ 'ਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਵੱਸ ਇਹ ਕਿਸਾਨ ਹਿਤੈਸ਼ੀ ਪਾਰਟੀ ਆਪਣਾ ਸਿਆਸੀ ਅਧਾਰ ਖ਼ਤਮ ਹੁੰਦਿਆਂ ਵੇਖ ਕਿਸਾਨਾਂ ਪਿੱਛੇ ਆ ਖੜੀ ਹੋਈ (ਭਾਵੇਂ ਵਕਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੀ)। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਵੱਡਾ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਅੱਜ ਉਹ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ 'ਚ ਦੋਚਿਤੀ ਵਿਚ ਦਿੱਖ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਰਵਾਇਤੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਵੋਟ-ਬੈਂਕ ਵਜੋਂ ਵਰਤਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜ਼ਜ਼ਬਿਆਂ ਨਾਲ ਖੇਡਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਕਿਸਾਨ ਦਾ ਝੋਨਾ ਰੁਲੇ ਤਾਂ ਰੁਲੇ, ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਕਣਕ ਤਬਾਹ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹੋਵੇ, ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਕਪਾਹ ਵਪਾਰੀ ਲੁੱਟ ਕੇ ਲੈ ਜਾਣ ਤਾਂ ਲੈ ਜਾਣ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰ ਸੰਜੀਦਾ ਨਾ ਰਹੀ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜਨ ਵਾਲਾ, ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੀ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਵਜ਼ਾਰਤ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀ ਮੰਤਰੀ ਕੌਣ ਹੈ? ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੇਲੇ ਵੀ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਲੰਗਾਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਖੇਤੀ ਮੰਤਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਖੇਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੂਬੇ 'ਚ ਖੇਤੀ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਨਾ ਹੋਣਾ, ਕੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਜੀਦਗੀ, ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਦੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ?

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚਲੀਆਂ ਲਗਭਗ ਸਾਰੀਆਂ ਰਵਾਇਤੀ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਲੜਕੇ, ਉਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੀ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੱਕੜੀ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣਾ ਅਧਾਰ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਕਾਇਮ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਕਿਸਾਨ ਨੇਤਾ, ਜਿਹੜੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਇੱਕ ਸਾਖ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ, ਉਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਲੱਖੋਵਾਲ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਮੰਡੀਕਰਨ ਬੋਰਡ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਣਾ ਕੇ ਕਿਸਾਨ ਨੇਤਾ ਨੂੰ ਨਿਵੇਕਲਾ ਤੋਹਫਾ ਦੇ ਕੇ, ਚੁੱਪ ਕਰਾ ਕੇ ਘਰੀਂ ਬੈਠਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕੁਰਸੀ ਦਾ ਸੁਆਦ ਚਖਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਲੱਖੋਵਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹਿਤ ਭੁੱਲਕੇ, ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਖ਼ੁਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਪਿਆ ਓਵੇਂ ਹੀ ਜਿਵੇਂ; ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬ), ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲਕੇ ਕੁਰਸੀ ਦੇ ਲਾਲਚ-ਬਸ, ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਅਜੰਡੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

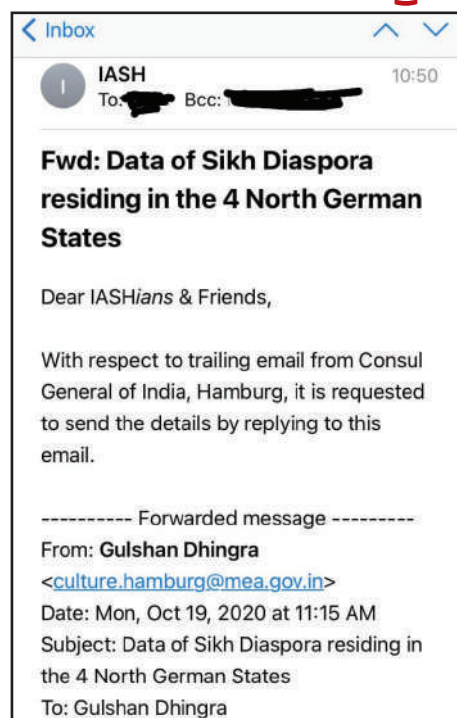
ਬਾਕੀ ਸਫਾ 28 'ਤੇ

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਸਟਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ: ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਸਰਕੂਲਰ

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਰਾਹ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ: ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦਲ ਯੂ ਕੇ

ਲੰਡਨ/ਏ.ਟੀ.ਨਿਊਜ਼: ਸਿੱਖ ਕੌਮਾਂ ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਖ਼ਾਲਿਸਤਾਨ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਹੱਕ, ਸ਼ੌਚ, ਇਨਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਧਰਮ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਫ਼ਿਰਕੇ ਜਾਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਤਰਾਂ ਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਪਾਉਣ ਦੇ ਕੋਝੇ ਅਤੇ ਕਮੀਨੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਜੂਨ 1984 ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਤਵਾਰੀਖ਼ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੇ ਤੀਸਰੇ ਖ਼ੂਨੀ ਘੱਲੂਘਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਰੋਸ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਕਰਨੇ ਅਰੰਭ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਦੇ ਭਾਰਤ ਦਾਖ਼ਲ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਤਿੰਨ ਦਹਾਕੇ ਇਹਨਾਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸਿਆਸਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬੀ ਲਈ ਇੱਕ ਪੌੜੀ ਵਾਂਗ ਵਰਤਣ ਦੇ ਯਤਨ ਵੀ ਕੀਤੇ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਜ਼ਲੀਲ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਇਹਨਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਵਾਲੀਆਂ ਲਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਬਲੈਕ ਲਿਸਟਾਂ (ਕਾਲੀਆਂ ਸੂਚੀਆਂ) ਆਖ ਕੇ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ। ਜਦਕਿ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਕੇਵਲ ਕਾਲੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿੱਖ ਕਦੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦਲ

ਯੂ.ਕੇ ਵੱਲੋਂ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹਿੰਦੂਤਵੀ ਸੋਚ ਦੀ ਧਾਰਨੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਸਟਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸ਼ਰਾਫ਼ਤਖਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪਿੱਠੂਆਂ ਅਤੇ ਦਲਾਲਾਂ ਨੂੰ ਬਕਾਇਦਾ ਈ ਮੇਲਾ ਭੇਜਣ ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਭੱਜਿਆ ਹੈ। ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦਲ ਯੂ.ਕੇ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਲਵਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਡੱਲੇਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ; ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਇੱਕ ਈ ਮੇਲ ਨੂੰ ਅਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਯੂਰਪ ਨਿਵਾਸੀ ਕਾਰਕੁਨ ਡਾਕਟਰ ਰਿਤੰਬਰਾ ਮੈਨੂਵੀ ਵੱਲੋਂ ਅਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਚਾਨਕ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਅਜ਼ਾਦ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਖ਼ਾਲਿਸਤਾਨ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਸਿੱਖ ਕੌਮ, ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 370 ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਹਥਿਆਉਣ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਪ੍ਰਚੰਡ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹਿੰਦੂਤਵੀ ਸੋਚ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਕਰਿੰਦਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਕੋਜ਼ੀ ਅਤੇ



ਕਮੀਨੀ ਚਾਲ ਨੂੰ ਬੇਪਰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਡਾਕਟਰ ਰਿਤੰਬਰਾ ਮੈਨਵੀ ਦਾ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦਲ ਯੂ.ਕੇ ਵੱਲੋਂ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿ ਕੇ ਵੀਰਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਅਤੇ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖ਼ਾਲਸਾ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਹੋਏ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਸਾਰਥਿਕ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

28 ਅਕਤੂਬਰ 2020 ਤੋਂ 03 ਨਵੰਬਰ 2020

ਪਾਵਨ ਸਰੂਪਾਂ ਦਾ ਮਸਲਾ:

ਮੂਲ ਸਵਾਲ, ਵਿਰੋਧ, ਟਕਰਾਅ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾ ਅਮਲ

ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ 328 ਪਾਵਨ ਸਰੂਪਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ 'ਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਵਿੱਲ ਦਿਖਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਤਕ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇ ਵਿਚ ਲੈਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਫਤਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਧਰਨੇ ਤੇ ਬੈਠੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਝੜਪ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸਿੰਘਾਂ ਅਤੇ ਬੀਬੀਆਂ ਦੇ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਮਸਲੇ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਸਾਰੇ ਪੱਖ ਹਨ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਲਿਖਤ ਉਹਨਾਂ ਪੱਖਾਂ ਉੱਤੇ ਝਾਤ ਪਾਉਣ ਦਾ ਇਕ ਯਤਨ ਮਾਤਰ ਹੀ ਹੈ।

ਮੂਲ ਸਵਾਲ ਉਥੇ ਦਾ ਉਥੇ ਹੀ ਖੜਾ ਹੈ:

ਇਸ ਸਾਰੇ ਮਸਲੇ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਵੱਲੋਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਹਾਲੀ ਤੱਕ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਰੂਪ ਕਿੱਥੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਲਗਾਤਾਰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਤੋਂ ਦੌੜਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਹੁਣ ਤਕ ਸਿਰਫ ਇਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਰੂਪ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਸੰਗਤ ਕੌਣ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ।

ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅੰਦਰ ਧਰਨੇ

ਪਿਛਲੇ ਕਾਫੀ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅੰਦਰ ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਧਰਨੇ ਤੇ ਬੈਠੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਮਸਲੇ ਸਬੰਧੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਸਵਾਲ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅੰਦਰ ਧਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਉਦੋਂ ਵੀ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡਾ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅੰਦਰ ਧਰਨਾ ਲਾਉਣਾ ਸਾਡੇ ਕੇਂਦਰੀ ਅਸਥਾਨ ਦੇ ਅਦਬ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਰਵਾਇਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਤਖਤਾਂ ਦੇ ਜੁਰਮ ਅਤੇ ਜਰਵਾਣਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਮੋਰਚਾ ਤਾਂ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦੇ ਪਰ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਖਿਲਾਫ ਇਹ ਕਦਮ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ (ਸਕੂਲ, ਕਾਲਜਾਂ ਆਦਿ) ਵਿੱਚ ਵੀ ਬੇਅੰਤ ਕਮੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਨੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ ਨਾਲ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਹਰ ਕਿਸੇ ਲਈ ਇੱਥੇ ਧਰਨੇ ਲਾਉਣ ਦਾ ਰਾਹ ਖੋਲ ਦਵਾਗੇ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਮਟਕਾ ਚੌਂਕ ਵਰਗਾ ਮਹੌਲ ਬਣ ਜਾਵੇ, ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਤਮਾਸ਼ਾ ਵੇਖਦੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਨੂੰ ਧਰਨੇ/ਮੁਜਾਹਰਿਆਂ ਦਾ ਅਖਾੜਾ ਨਹੀਂ ਬਣਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਇਹ ਗੱਲ ਉਦੋਂ ਸਹੀ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਦੀ ਝੜਪ ਵੇਲੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵੀਰਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਧੱਕਾ ਮੁੱਕੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵੀਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦਫਤਰ ਬਾਹਰ ਧਰਨੇ ਤੇ ਬੈਠ ਗਏ। ਇਸ ਪੱਖ ਨੂੰ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਰੀਤ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦੇ ਹੋਰ ਸੰਭਾਵੀ ਤਰੀਕੇ ਤਲਾਸ਼ਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਦੀਆਂ ਪੱਗਾਂ ਲਾਹੁਣੀਆਂ:

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਈ ਝੜਪ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਸਿੰਘਾਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਬੀਬੀਆਂ ਦੇ ਸੱਟਾਂ ਵੱਜੀਆਂ, ਇਹ ਘਟਨਾ ਪੂਰੇ ਪੰਥ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਗਲਤੀ ਕਿਸੇ ਇਕ ਧਿਰ ਦੀ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੇਂਦਰੀ ਅਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਮਲ ਸਾਨੂੰ ਬਣ ਰਹੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਕਿੱਥੇ ਰੱਖ ਕੇ ਵੇਖੇਗਾ। ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਮੋਰਚੇ ਵਕਤ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਅਤ ਨੂੰ ਸਮਝਦਿਆਂ ਪੂਰੀ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨਾਲ ਕਹਿਣਾ ਅਤੇ ਬੜਾ ਕੁਝ ਝੱਲ ਕੇ ਪਹਿਰਾ ਵੀ ਦੇਣਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਥੇ ਸਿੱਖ ਸਿੱਖ ਦੀ ਪੱਗ ਲਾਹੇ ਪਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਜਿਓਂਦੇ ਜੀਅ ਇਹ ਹੋਣ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਸਮਾਗਮ ਉੱਤੇ ਖਾਸਕਰ ਤੀਜੇ ਘੱਲੂਘਾਰੇ ਸਬੰਧੀ ਸਮਾਗਮ ਵਕਤ ਤਕਰੀਬਨ ਹਰ ਸਾਲ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ ਪਰੋਖੇ ਕਰ ਕੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਧੱਕਾ ਮੁੱਕੀ ਅਤੇ ਕੁੱਟ ਕੁਟਾਪਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਗੌਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਇਹ ਅਮਲ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਡੀ ਸਭ ਦੀ ਵੀ ਇਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲ ਆਪਸੀ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਰਹੀਏ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾ ਅਮਲ:

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮਸਲੇ ਸਬੰਧੀ ਲਗਾਤਾਰ ਢੀਠਤਾਈ ਦਿਖਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇਸ ਮਸਲੇ ਸਬੰਧੀ ਪਹੁੰਚ ਸਾਫ਼ ਝਲਕਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਉਹ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਸਿਆਸੀ ਤਰੀਕੇ ਹੀ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਫਤਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਧਰਨੇ ਤੇ ਬੈਠੀ ਸੰਗਤ ਸਬੰਧੀ ਅਮਲ 'ਚ ਹੀ ਝਾਤ ਮਾਰਨੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਥਾਂ ਬਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਤਿਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਰੂਪਾਂ ਅਤੇ ਹੁਮਾਇਆਂ ਆਦਿ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਦੇਵੇ। ਹੁਣ ਵੀ ਧਰਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਸ਼ਰਾਬੀ, ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਦਿ ਕਹਿ ਕੇ ਸੰਬੋਧਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਸਹੀ ਹਨ ਜਾਂ ਗਲਤ ਇਹ ਵੱਖਰਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਪਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਤੋਂ ਭੱਜ ਕੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਣੀ ਸ਼ੋਭਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅੰਦਰ ਧਰਨੇ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣ ਦੇਣ ਦਾ ਬਿਆਨ ਆਇਆ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਸ਼ਬਦੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਿਆਨ ਠੀਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਬਿਆਨ ਕਿਸ ਭਾਵਨਾ ਵਿਚੋਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰ ਇਲਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਿਸਾਬ ਸਿਰਫ਼ ਇਥੇ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਵੀ ਹੋਣੇ ਨੇ।

ਸਾਰੇ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦ ਤੇ ਫਿਰਕੂਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹੋਣ

ਭਾਰਤ ਦਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਮਨੁੱਖਵਾਦ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋਣ ਲਗਾ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਤੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਉੱਪਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲੱਗੇ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ



- ਅਰੁੰਧਤੀ ਰੋਇ

ਲੇਖਕਾਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਰਾਜ ਨੇਤਾਵਾਂ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟਾਂ, ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੂਰਾ ਸਮਾਜ ਗਲ ਸੜ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਰ ਹਿੱਸਾ ਗਲ ਸੜ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਮੀਡੀਆ ਗੋਦੀ ਮੀਡੀਆ ਬਣ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉੱਘੀ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਨਹੀਂ। ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਜਾਂ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਆਰਏਸੀ ਵਿਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਜੇਲ ਜਾਣ ਲਈ ਅਗਲਾ ਨੰਬਰ ਕਿਸ ਦਾ ਲੱਗੇਗਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਕਰਦੀ ਹਾਂ, ਜਿਹੜੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਜੇਲ ਦੀਆਂ ਸਲਾਖਾਂ ਪਿੱਛੇ ਧੱਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਵਿਚ ਭੀਮ ਕੋਰੇਗਾਓਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲੋਕ, ਪੱਤਰਕਾਰ, ਵਕੀਲ, ਅਕਾਦਮਿਕ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਤੇ ਸੀਏਏ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਰਕੁਨ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਮਿਲਿਆ। ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਭਿਅਤਾ ਜੋ ਜਾਤ-ਆਧਾਰਿਤ ਮਨੁੱਖਵਾਦੀ ਸਮਾਜ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੰਵਿਧਾਨ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਬਰਾਬਰ ਹਨ। ਪਰ ਅੱਜ ਪੁਲਿਸ, ਰਾਜਨੇਤਾ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਜੱਜ ਇਕ ਹੋਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ।

ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਲਈ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸੈਂਕੜੇ, ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਹੋਣ, ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬ ਤੋਂ ਹੋਣ, ਆਦਿ-ਵਾਸੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਅਣਜਾਣ ਲੋਕ ਅੱਜ ਦੇਸ਼-ਧ੍ਰੋਹ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਜਾਂ ਯੂ.ਏ.ਪੀ.ਏ. ਅਧੀਨ ਜੇਲ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹਨ। ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਗ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਟੇਟ ਦੇਸ਼-ਧ੍ਰੋਹ ਅਤੇ ਯੂਏਪੀਏ ਵਰਗੇ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਵਹਿਸ਼ੀ ਕਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਸਟੇਟ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਪਰ ਦਹਿਸ਼ਤ ਮਚਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਝੂਠੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ ਲੱਗਾ ਕੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਜੇਲ ਵਿਚ ਬੰਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਜੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਅੰਦੋਲਨ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਹਾਬਰਸ ਬਲਾਤਕਾਰ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਤੇ ਕਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚਾ ਗਲ ਸੜ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਕ ਦਲਿਤ ਲੜਕੀ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਸਮੂਹਿਕ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਤਿੰਨ ਵੀਡੀਓ ਵਿਚ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸਮੂਹਿਕ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਇਹ ਉੱਚ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ

ਦੱਸਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਜਾਤੀ ਵਿਚੋਂ ਹਨ ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਕੋਈ ਕੇਸ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਉਸ ਪੀੜਤ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਉਸ ਦੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸਾਰੇ ਉਸਦੇ ਗਲੇ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਗਲਾ ਘੁੱਟਣ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਉੱਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਪੁਲਿਸ, ਮੈਡੀਕਲ ਕਮਿਊਨਟੀ ਅਤੇ ਨਿਆਇਕ ਭਾਈਚਾਰਾ ਜਾਤੀ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਸਭ ਕੁਝ ਵੇਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਕਤਲ ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਕਮਿਊਨਟੀ ਅਤੇ ਨਿਆਇਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਰਵੱਈਆ ਜਾਤੀਵਾਦੀ ਹੈ। ਇਨਸਾਫ਼ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਹਰ ਹਿੱਸਾ ਗੱਲ ਸੜ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤਾ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਮੀਡੀਆ ਨੈਤਿਕਤਾ ਗੁਆ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਉਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਦੇਖਦੇ ਹੋ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰੀੜ੍ਹੇ ਰਹਿਤ ਜਾਨਵਰ ਹਨ। ਇਹ ਲੋਕ, ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨਾਲ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਵੱਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਤਨਖ਼ਾਹ ਲੈ ਕੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਖੇਡ, ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ। ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਚੈਨਲਾਂ 'ਤੇ ਐਂਕਰ ਬਹਿਸ ਲਈ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਮੁੱਦੇ ਚੁਣਦੇ ਅਤੇ ਲੋਕ-ਹਿੱਤਾਂ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦੇ ਵਿਸਾਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਟੀਵੀ ਚੈਨਲ ਆਪਾ-ਮਾਰੂ ਖੇਡ ਖੇਡਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ (ਟੀਆਰਪੀ) ਸੀਮਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵਧ ਜਾਵੇ ਪਰ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਚੈਨਲਾਂ ਦੀ ਸਾਖ ਡਿਗਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ 'ਗੋਦੀ ਮੀਡੀਆ' ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਸਮਝਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਐਂਕਰ ਜਾਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੈਨਲਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਐਂਕਰ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਤਨਖ਼ਾਹ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਲੋਕ-ਪੱਖੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਉੱਤੇ ਯੂ-ਟਿਊਬ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਚੈਨਲ ਚਲਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਨਫ਼ਰਤ ਭੜਕਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਮਰ ਖ਼ਾਲਿਦ ਸੰਬੰਧੀ ਦੇਖੋ, ਕਿੰਨੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸਦੇ ਬਾਰੇ ਝੂਠ ਤੇ ਕੁਫ਼ਰ ਭੇਡ ਰਹੇ ਹਨ? ਅਤੇ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਗੋਦੀ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਖ਼ਾਲਿਦ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਜੋਖ਼ਮ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਰੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅੱਜ ਜੇਲ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਗੋਦੀ ਮੀਡੀਆ ਨਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦ ਤੇ ਫਿਰਕੂਵਾਦ ਦੇ ਇਸ ਪੜਾਅ ਵਿਚ ਖੜੇ ਨਾ ਹੁੰਦੇ।

ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਭੁੱਖੇ ਹਨ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹਨ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਡਿਗ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਨਫ਼ਰਤ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਫਸ ਗਏ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਭ ਕਥਿਤ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਮੀਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਰਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਸ਼ਾਸਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਤਮਾਸ਼ਾ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਹੰਢਾ ਰਹੇ ਹਾਂ? ਇਹ ਇਕ-ਪਾਰਟੀ

ਲੋਕਤੰਤਰ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਅਸਹਿ ਹੈ। ਇਸ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਹੁਣ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਹਰੇਕ ਨੇ ਚਾਹੇ ਉਹ ਜੱਜ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੈ ਇਸ ਨਰੇਟਿਵ, ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਕ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਭਾਜਪਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਦੁਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਕਿਵੇਂ ਜਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਦੇਸ਼ ਉੱਪਰ ਰਾਜ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਭੁਲੇਖੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨਾ ਹੋਵੋ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਗ਼ਲਤਫ਼ਹਿਮੀ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਓ ਕਿ ਇੱਥੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਹੈ, ਮੀਡੀਆ ਹੈ, ਬੋਲਣ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਹੈ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੀਡੀਆ ਹਾਊਸਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਜਾਂ ਫੰਡ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਨੂੰ ਵੀ ਸੱਚ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਫਿਰਕੂਵਾਦ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਨੇ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਸ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

ਉਹ ਲੋਕ ਜੋ ਇੱਥੇ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਹਨ। ਸਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਅਗਲੀ ਪੀੜੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਲਾਇਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕੇਗੀ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹ ਸਕਣ। ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਸਕਣ। ਕਹਾਣੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਜਦ ਤੱਕ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਹ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਖੜਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰੇਗੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਹਰ ਇਕ ਜੱਜ ਜਾਂ ਰਾਜਨੇਤਾ ਹੈ, ਲੇਖਕ ਜਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਫੋਟਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਹੋਵੇ, ਡਾਕਟਰ ਸਟੇਟ ਜੁਲਮ ਖਿਲਾਫ਼ ਬੋਲੇ।

ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ। ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਬਦਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਫੈਡਰਲਿਜ਼ਮ ਲਈ ਜੂਝਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਰਾ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਵਰਤਾਰਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪਹਿਏ ਨੂੰ ਪੁੱਠਾ ਘੁਮਾਉਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਪੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਕੋਈ ਪੁੱਛ-ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਨਿਆਂ ਪਾਲਿਕਾ ਤੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਰਾਖੀ ਦੀ ਆਸ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਕੁਝ ਦਾ ਇੱਕੋ ਮਕਸਦ ਹੈ, ਜਾਤੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਬਹਾਲੀ। ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਜਿਸ ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਨਿੱਤ ਗੁਣ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਹੀ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਵਾਲੇ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਹੀ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ, ਗ਼ਲਤ ਹੈ। ਉਹ ਉੱਚ ਜਾਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਦਲਿਤਾਂ, ਪਛੜਿਆਂ ਤੇ ਬਾਕੀ ਗ਼ਰੀਬ ਤਬਕਿਆਂ ਦੇ ਵੀ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵਰਨ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਗ਼ੁਲਾਮ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤੀ ਸਟੇਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 370 ਤੇ ਕਿਸਾਨੀ ਬਿੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕੋ ਹੀ ਫਿਰਕੂ ਨੀਤੀ

ਮੋਦੀ ਦਾ ਅਤੀਅਲ ਰੁਖ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗ਼ੈਰਤਮੰਦ ਖ਼ੂਨ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਚਣੌਤੀ



- ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ

99142-58142

ਭਾਵੇਂ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਕਿਸਾਨੀ ਵਿਰੋਧੀ ਤਿੰਨ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਫ਼ੈਸਲਾਕੁਨ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਨਿੱਤਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਬੇਮਿਸਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਵੀ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ, ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ, ਕੱਚਾ ਆੜਤੀਆਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ, ਹਰ ਵਰਗ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ, ਕਲਾਕਾਰ, ਅਦਾਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਇਸ ਹੱਕੀ ਘੋਲ ਵਿੱਚ ਜੀਅ ਜਾਨ ਨਾਲ ਡਟੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿਸਾਨ ਘੋਲ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰਜਵਾਂ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਇਹ ਕਿਸਾਨੀ ਅੰਦੋਲਨ ਹਰ ਵਰਗ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਅੰਦੋਲਨ ਬਣਿਆ ਹੋਵੇ। ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਦੂਰੀ ਬਣਾਈ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਰਿਆਣਾ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਮੇਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੂਬਿਆਂ 'ਚ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਸੇਕ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਕਿਸਾਨੀ ਲਹੂ ਨੂੰ ਗਰਮਾਇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਦਰਮਿਆਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਵੱਲੋਂ ਬਿਹਾਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਮੇਂ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਿਛਾਹ ਨਹੀਂ ਮੁੜੇਗੀ, ਭਾਵ ਕਿਸਾਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਹ

ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਬਲਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ 'ਚੋਂ ਧਾਰਾ 370 ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਵਰਗੇ ਆਪਣੇ ਸਖ਼ਤ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਾਲੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਲੈਣ ਤੋਂ ਵੀ ਗੁਰੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਧਮਕੀ ਭਰਿਆ ਇਸ਼ਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗ਼ੈਰਤਮੰਦ ਖ਼ੂਨ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਚਣੌਤੀ ਵੀ



ਹੈ। ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੱਧੀ ਦਰਜਨ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਆਪਣੇ ਖੋਹੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦਿਖਾਈ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਹ ਧਮਕੀ ਰੋਹਤਾਸ (ਬਿਹਾਰ) ਦੀ ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਤੋਂ ਕਿੱਧਰ ਮੂੰਹ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 370 ਦਾ ਕਿਸਾਨੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜਨਾ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕੀ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਖ਼ਦਸ਼ਾ ਤਾਂ ਲੋਕ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਮੌਕੇ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ 'ਚੋਂ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਹੱਕ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ 370 ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਣਮਿਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਹੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕ ਹਕੂਕ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ

ਵੀ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਜਾਂਦਿਆਂ ਖ਼ੁਦਮੁਖ਼ਤਿਆਰ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਦੋ ਟੋਟੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ, ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਲੋਕ ਧਾਰਾ 370 ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦੁਨੀਆ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖ ਦਰਦ ਸਾਂਝੇ ਕਰ ਸਕਣ, ਇਸ ਲਈ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਸਾਧਨ ਮੁਕੰਮਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਠੱਪ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਉਸ ਮੌਕੇ ਵੀ ਜੇਕਰ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨੰਗੇ ਧੜ ਖੜਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕੀਤੀ ਉਹ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ ਹੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਹਰਿਆਣੇ ਵਰਗੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਸ਼ਮੀਰੀ

ਗਿਆ ਸੋਚਿਆ-ਸਮਝਿਆ ਕਦਮ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਉੱਠੇ ਲੋਕ ਰੋਹ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਆੜ ਵਿਚ ਹੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਖ਼ਦਸ਼ੇ ਵੀ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਖੋਹੇ ਹਕੂਕਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਬਹੁਤ ਸੁਖਾਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਦਾ ਭਰਮ ਪਾਲੀ ਬੈਠੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਬਣੀ ਇਸ ਅਖਾਣ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜੰਮਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿੱਤ ਮੁਹਿੰਮਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨਾ ਹੀ ਜੂਨ 84 ਦੀ ਖ਼ੂਨੀ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕੀਤੀ, ਬਲਕਿ ਬਾਅਦ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਰੋਹ ਭੜਕਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਦੇ ਬਾਰੇ ਲਿਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਹੀ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗ਼ੈਰ ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਅੱਗੇ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰੀ ਹਕੂਮਤ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵੀ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਤਰਜ਼ ਤੇ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਪਰਖ ਕਰਵਾ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਮਿੱਟੀ ਨੇ ਤੱਤੀਆਂ ਤਵੀਆਂ, ਚਰਖੜੀਆਂ, ਆਰਿਆਂ, ਰੰਬੀਆਂ, ਉੱਬਲਦੀਆਂ ਦੇਗਾਂ ਅਤੇ ਹਾਕਮ ਦੀਆਂ ਜ਼ੁਲਮੀ ਤਲਵਾਰਾਂ ਦੀ ਝਾਲ ਝੱਲਣਾ ਆਪਣੀ ਫ਼ਿਤਰਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ:

ਜੇ ਜੀਵੇ ਪਤਿ ਲਬੀ ਜਾਏ।। ਸਭੁ ਹਰਾਮੁ ਜੇਤਾ ਕਿਛੁ ਖਾਏ।।

ਅਤੇ

ਭੈ ਕਾਹੂ ਕਉ ਦੇਤ ਨਾਹਿ ਨਹਿ ਭੈ ਮਾਨਤ ਆਨ।।

ਵਰਗੇ ਮਹਾਨ ਫ਼ਲਸਫ਼ੇ ਨੇ ਜ਼ਰਖੇਜ਼ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਫ਼ਿਤਰਤ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੀ ਡਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਡਰਾਉਣਾ ਹੈ, ਪੰਜਾਬੀ ਪਿਆਰ ਵੀ ਰਜਵਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਜੇ ਲੋੜ ਪੈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਨਫ਼ਰਤ ਦੇ ਵਣਜਾਰਿਆਂ ਦੀ ਆਕੜ ਭੰਨਣ ਦਾ ਜੇਰਾ ਵੀ ਸ਼ਿੱਦਤ ਨਾਲ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਨਾ ਹੋਵੇ ਘੁੱਗ ਵੱਸਦਾ ਪੰਜਾਬ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਬਲਦੀ ਦੇ ਬੁੱਥੇ ਪੈ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ 'ਤੇ ਮੁੜ ਗੌਰ ਕਰਨਾ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਭਗਵੀਆਂ ਐਨਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਕਵਰੇਜ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ

ਚੈਨਲ ਅਲਜਜ਼ੀਰਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਮੀਡੀਆ ਦਿਹਾਤੀ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਜਗਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ

- ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ

ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਇੱਕ ਕੌਮੀ ਨਿਊਜ਼ ਚੈਨਲ 'ਜੀ ਟੀ ਵੀ' ਦੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਘੇਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉਹ ਟੀਮ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਾਲੀ ਨੂੰ ਲਗਾਈ ਅੱਗ ਦਾ ਫ਼ਿਲਮਾਂਕਣ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਰੋਹ ਤੇ ਰੋਸ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਚੈਨਲ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿਚ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਨਾ ਇਸ ਮਸਲੇ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਾਈਮ ਟਾਈਮ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਲਗਾਈ ਅੱਗ ਦੀ ਕਵਰੇਜ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਖੇ ਹੋ ਕੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਪ੍ਰੰਤੂ ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰ-ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਦੇ ਹਨ। ਕੌਮੀ ਹਿੰਦੀ ਚੈਨਲਾਂ ਦੀ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਹੀ ਨੀਤੀ ਰਹੀ ਹੈ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਕੌਮੀ ਹਿੰਦੀ ਚੈਨਲ ਦੀ ਉਸ ਟੀਮ ਨੂੰ ਘੇਰ ਕੇ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਟੀਮ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕੌਮੀ ਚੈਨਲਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਕਵਰੇਜ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ।

ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਨਵੇਂ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਹੁਤੇ ਕੌਮੀ ਹਿੰਦੀ ਚੈਨਲਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਗਰਮੀ ਤੋਂ ਚਿੜ੍ਹ ਹੈ। ਵਧੇਰੇ ਕਰਕੇ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਸਰਗਰਮੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਇੱਧਰ-ਉੱਧਰ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਮਾਂ

ਬਤੀਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰ ਜਾਂ ਧਿਰ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਪ੍ਰਾਈਮ ਟਾਈਮ 'ਤੇ ਬਹੁਤੇ ਹਿੰਦੀ ਨਿਊਜ਼ ਚੈਨਲ ਵਰਤਮਾਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਗ਼ੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਪਟਾਰੀ ਖੋਲ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ: ਕਿਸਾਨ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਖੱਸ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਚੰਗੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਲਵ ਜਹਾਦ ਲੈ ਕੇ ਖਿੱਚਣ ਲਗਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਮੰਦਰ ਦਾ ਮਸਲਾ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਉਢਾਲਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਚੀਨ 'ਰੈਡੀਮੇਡ' ਮੁੱਦੇ ਤਾਂ ਤਿਆਰ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਹੋਰਾਨੀ ਹੋਈ ਕਿ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਕੁਝ ਚੈਨਲਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਨੂੰ ਤੁਲ ਦੇ ਕੇ ਹਿੰਦੂ-ਮੁਸਲਮਾਨ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਮੁੱਦਾ ਉਢਾਲਨ ਦੀ ਸਿਰਤੋੜ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਵਿਚ ਬੁਰੀ ਤਰਾਂ ਨਾਕਾਮਯਾਬ ਰਹੇ।

ਜਿਵੇਂ: ਨੱਟ ਬੰਦੀ ਅਤੇ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਕੌਮੀ ਮੁੱਦੇ ਬਣ ਗਏ ਸਨ, ਨਵੇਂ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਚੈਨਲਾਂ ਨੇ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਨਜ਼ਰ-ਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਬਣਦਾ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਖੋਜ ਪੜਤਾਲ ਅਤੇ ਅਧਿਐਨ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਿਊਜ਼ ਚੈਨਲ ਭਗਵੀ ਐਨਕ ਰਾਹੀਂ ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਕਵਰੇਜ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਚੈਨਲ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਸਿਆਸੀ ਐਨਕ ਰਾਹੀਂ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਕਿਸ ਸਿਆਸੀ ਨੇਤਾ ਨੂੰ ਉਭਾਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸ ਨੂੰ ਗੁੱਠੇ ਲਾਉਣਾ ਹੈ, ਨਿਊਜ਼ ਚੈਨਲਾਂ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਜ਼ੋਰ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਨਾਲ

ਸਬੰਧਿਤ ਖ਼ਬਰਾਂ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਤੋੜ-ਮਰੋੜ ਕੇ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਤੇ ਗਹਿਰਾਈ ਨੂੰ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਅੱਖੋਂ ਪਰੋਖੇ ਕਰਕੇ ਸਮੱਸਿਆ ਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਤੇ ਇਲਾਕਾਈ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਕਿਸਾਨੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ 'ਗੋੜ ਦੀ ਹੱਡੀ' ਹੈ। 70 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਬਾਦੀ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਵੱਸਦੀ ਹੈ। ਅਫ਼ਸੋਸ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਸ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਮੀਡੀਆ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸੀਮਤ ਕਵਰੇਜ, ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਥਾਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚ ਉਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਮੁੱਲ ਮਹੱਤਵ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਵਿਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਸਭ ਕੁਝ ਭਗਵੀ ਸਿਆਸੀ ਐਨਕ ਰਾਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਕਵਰੇਜ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਸਿਆਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਹਾਨੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਮੁੱਦਾ ਹਾਜ਼ੀਏ 'ਤੇ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ 80 ਫ਼ੀਸਦੀ ਖ਼ਬਰਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਵੇਰਵੇ ਸਿਆਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੁਆਲੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੰਤਰੀ, ਨੇਤਾ, ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ ਕਵਰੇਜ ਦੌਰਾਨ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਹਨ।

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੀਡੀਆ ਦੁਆਰਾ, ਭਾਰਤੀ ਮੀਡੀਆ ਵੱਲੋਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜਾਂ ਦਿਹਾਤੀ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਕਵਰੇਜ ਸਬੰਧੀ ਹੋਰਾਨੀਜਨਕ ਖ਼ੁਲਾਸੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਲਜਜ਼ੀਰਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਮੀਡੀਆ ਦਿਹਾਤੀ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਜਗਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਮੁੱਖ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਸਿਆਸਤ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਹਾਵੀ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਸੰਕਟ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਪੰਨੇ ਜਾਂ ਕੜੀ ਵਿਚ ਹੀ 'ਥਾਂ' ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਖੇਤੀ ਬਿੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਟੈਂਡ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਸਫਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਬਲ ਮਿਲੇਗਾ

- ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਮਾਰੂ ਬਿੱਲਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪੰਜਾਬ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਦਮ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਲੰਮੀ ਲੜਾਈ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੜੀ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਦੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਬਿੱਲ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕ ਕੇ ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਝੰਡਾ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਉਹ ਵੀ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਬਿੱਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਆਪ ਦਾ ਰਵੱਈਆ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਹੈ। ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਦੇਣ ਦੀ ਤਾਕਤ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਉਹ ਗਵਰਨਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ। ਰਾਜਪਾਲ ਬਦਨੌਰ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੇਂਦਰ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਪਰ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਈ ਇਹ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਰਾਹ ਪਿਆ ਰਹੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਉੱਪਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ।

ਇਸ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜੇਕਰ ਰਾਜਪਾਲ ਦਸਤਖਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੂਹੇ 'ਤੇ ਵੀ ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਕਰ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਫੈਡਰਲ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਚੁਨੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਰਵੱਈਆ ਪੰਜਾਬ

ਤੇ ਰਾਜ ਪੱਖੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਪੰਜਾਬ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਸਰਬ-ਸੰਮਤ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਬਗ਼ਾਵਤ ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਸਖ਼ਤ ਕਦਮ ਵੀ ਚੁੱਕ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਹੀ ਦੱਸੇਗਾ। ਅਜੇ ਤਕ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿਚ

ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇ। ਪੰਜਾਬ ਭਾਜਪਾ ਕਿਸਾਨੀ ਨੇ ਜਾਮ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪਰ ਅੱਜ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਖੜੇ ਹੋ ਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਜਿੱਤ ਲਿਆ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੂਬਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੌਸਲਾ ਮਿਲਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕੋਲੋਂ ਵੀ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਾਹਿਰ, ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਕਦਮ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ 'ਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਲਾਸ ਦੌਰਾਨ ਜੋ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹੁਣ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸੋਧ ਬਿੱਲ 2020 'ਤੇ ਰੋਕ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗੀ। ਐਮਐਸਪੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਖ਼ਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ 3 ਸਾਲ ਕੈਦ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਕ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ

ਪੰਜਾਬ ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫ਼ਸਲ ਦੀ ਜਮਾਬੰਗੀ ਅਤੇ ਕਾਲਾਬਾਜ਼ਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲਾ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰਿਕਵਰੀ ਦੌਰਾਨ ਕੁਰਕੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਾਉਣ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, 1908 ਵਿਚ

ਸੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਬਿੱਲ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਿੱਲਾਂ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ, ਕਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੰਨਵਾਦ ਆਖਿਆ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ਾਈ ਤੇ ਰੇਲਵੇ ਟਰੈਕ ਰੋਕਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕਾਰਨ ਮਾਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਸਮੇਤ, ਸੂਬੇ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਚ ਸਨਅਤਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਾਰੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬਹੁਤ ਘਾਟਾ ਝੱਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜੇਕਰ ਹੜਤਾਲਾਂ, ਧਰਨੇ, ਸੜਕ ਅਤੇ ਰੇਲ ਰੋਕੇ ਵਰਗੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੁਣ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਿੱਲਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਹੀ ਕੁਝ ਹਾਸਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਤਿਆ-ਧਰਤਿਆਂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਗੱਲਬਾਤ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੂਬਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ

ਸਰਕਾਰ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਐਕਟ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਸਰਕਾਰ ਵੇਲੇ ਵੀ ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਰੱਦ ਕਰ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਮੁੱਲ ਲਈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨ ਵੀ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋਈ ਸੀ।

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ 'ਤੇ ਹੋਏ ਤਮਾਮ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਵਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ 'ਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਰਾਖੇ ਦਾ ਖ਼ਿਤਾਬ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਜਦੋਂ 2017 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਸਰਕਾਰ ਬਣ ਕੇ ਆਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਜਸ਼ੈਲੀ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਅਸਮਾਨ ਦਾ ਅੰਤਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤਿੰਨ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਕਿਸਾਨ ਹਿੰਦੋਸ਼ੀ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਹੀ ਦੱਸੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਕਿਸਾਨ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇੱਕਮੁੱਠ ਹੋ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਬਲ ਮਿਲੇਗਾ।

ਨਵੇਂ ਪਾਸ ਹੋਏ ਖੇਤੀ ਬਿੱਲਾਂ ਨੇ ਮੰਡੀ ਬਾਰੇ ਬੇਯਕੀਨੀ ਕੀਤੀ ਪੈਦਾ

○ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬੇਯਕੀਨੀ ਬਾਰੇ ਸੰਦੇਹ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ○ ਮੰਡੀਕਰਨ ਹੀ ਹੈ ਖੇਤੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦਾ ਆਧਾਰ

- ਡਾਕਟਰ ਸ ਸ ਛੀਨਾ

ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ 20 ਸਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਅਨਾਜ ਦੀ ਦਰਾਮਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ 1967 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਹਰਾ ਇਨਕਲਾਬ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਖ਼ੁਰਾਕ ਦਰਾਮਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਦਲ ਕੇ ਖ਼ੁਰਾਕ ਬਰਾਮਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼ ਬਣਾਇਆ। ਪਰ ਨਵੇਂ ਬੀਜ, ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਵੱਧ ਵਰਤੋਂ, ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਸਸਤਾ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਨਾ, ਬਿਜਲੀ ਵਧਣ ਨਾਲ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਵਧਣੇ ਤਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਫ਼ਸਲਾਂ ਲਈ ਸਨ ਪਰ ਕਣਕ ਅਤੇ ਝੋਨੇ ਅਧੀਨ ਹੀ ਖੇਤਰ ਕਿਉਂ ਵਧਿਆ ਅਤੇ 1960 ਵਿਚ ਕਣਕ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਸਿਰਫ਼ 1.10 ਕਰੋੜ ਟਨ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ 2018-19 ਵਿਚ 9 ਕਰੋੜ 81 ਲੱਖ ਟਨ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਝੋਨਾ ਇਸ ਹੀ ਸਮੇਂ ਵਿਚ 5.18 ਕਰੋੜ ਟਨ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 17.34 ਕਰੋੜ ਟਨ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਕਿਉਂ ਹੋਇਆ, ਇਸ ਦੇ ਮਗਰ ਸਿਰਫ਼ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਕਾਰਨ ਸੀ, ਯਕੀਨੀ ਮੰਡੀਕਰਨ। ਛੋਟੇ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਕਿਸਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬਾਕੀ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਫ਼ਸਲਾਂ ਵੱਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਇਹੋ ਵਜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੋ ਪ੍ਰਾਂਤ ਜਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨਾਜ ਭੰਡਾਰਾਂ ਵਿਚ 80 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੱਕ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਕੁੱਲ ਖੇਤਰ ਵਿਚੋਂ 70 ਫ਼ੀਸਦੀ ਖੇਤਰ ਸਿਰਫ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਫ਼ਸਲਾਂ ਅਧੀਨ ਆ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਖੇਤੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਫ਼ਸਲਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਖੇਤਰ ਘਟਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਜੇ ਵੀ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਯਕੀਨੀ ਮੰਡੀਕਰਨ ਕਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਚਮਤਕਾਰ ਵਿਖਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਵਾਏ ਕਣਕ ਅਤੇ ਝੋਨੇ ਦੇ ਹੋਰ ਫ਼ਸਲਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਹੋਰ ਫ਼ਸਲਾਂ ਅਧੀਨ ਖੇਤਰ ਨਾ ਵਧਣ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨਾ ਵਧਣ ਮਗਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਮੰਡੀਕਰਨ ਦੀ ਬੇਯਕੀਨੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਵੀ ਫ਼ਸਲ ਬਾਰੇ ਵਿੱਕਰੀ ਦੀ ਬੇਯਕੀਨੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਸ ਅਧੀਨ ਉਪਜ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕੇਗੀ। ਨਵੇਂ ਪਾਸ ਹੋਏ ਖੇਤੀ ਬਿੱਲਾਂ ਨੇ ਮੰਡੀ ਬਾਰੇ ਬੇਯਕੀਨੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਬੇਯਕੀਨੀ ਬਾਰੇ ਸੰਦੇਹ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਸਪਸ਼ਟ

ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਤਰਜੀਹ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ 60 ਫ਼ੀਸਦੀ ਵਸੋਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਮੁੱਖ ਪੇਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਸਾਲ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਾਉਣੀ ਅਤੇ ਹਾੜੀ ਦੀਆਂ 23 ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਐਲਾਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਖ਼ਰੀਦਿਆ ਸਿਰਫ਼ ਕਣਕ ਅਤੇ ਝੋਨਾ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਹਰ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ, ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਵਾਧੂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਪਾਹ ਨੂੰ ਕਾਟਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਖ਼ਰੀਦਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਦੋਂ ਨਹੀਂ ਖ਼ਰੀਦਦਾ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਵੇਚਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਾਲ ਕਪਾਹ ਦੀ ਕੀਮਤ 5515 ਰੁਪਏ ਤੋਂ 5825 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਤਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਵਿਕਦੀ 4600 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ 'ਤੇ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਗੰਨੇ ਦੀਆਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੀਮਤਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਖ਼ਰੀਦ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਦੀਆਂ ਖੰਭ ਮਿੱਲਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮਕਈ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫ਼ਸਲ ਹੋਈ। ਮੱਕੀ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੀਮਤ 1850 ਰੁਪਏ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਖ਼ਰੀਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ 900 ਤੋਂ 1200 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਵਿਕਦੀ ਰਹੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੋਰ ਫ਼ਸਲਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਮਿਥਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਸਰਕਾਰੀ ਖ਼ਰੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਿੱਲਾਂ ਵਿਚ ਆਈਆਂ ਦੋ ਮੱਦਾਂ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਕਿਤੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਫ਼ਸਲ ਵੇਚ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਬੇਅਰਥ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲੀਅਤ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਫ਼ਸਲ ਉਹੋ ਬੀਜਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਉਹ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਵੇਚ ਕੇ ਵਿਹਲਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਦੂਸਰੀ ਮੱਦ ਕਿ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦਾ ਸਟਾਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਸਾਨ ਸਟਾਕ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਮੱਦ ਦਾ ਲਾਭ ਤਾਂ ਵਪਾਰੀ ਨੂੰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਵਪਾਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਉਦੇਸ਼ ਫ਼ਸਲ ਦਾ ਯਕੀਨੀ ਮੰਡੀਕਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਸਿਰਫ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਤੰਤਰ ਹੀ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਮੰਡੀਕਰਨ ਦੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਿਛਲੇ 70 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਬੋਝੀ ਜਿਹੀ ਕੀਤੀ ਛੇੜਛਾੜ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿਚ ਸੰਦੇਹ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਾਂ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਸਭ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਉਦਯੋਗਿਕ ਦੇਸ਼ ਹੋਣ ਜਾਂ ਖੇਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਦਾ ਮੁੱਖ ਪੇਸ਼ਾ ਹੋਵੇ, ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਖੇਤੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਖੇਤੀ ਦੀ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਡੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਭੂਘੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਵਸੋਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਦੂਸਰਾ ਵੱਡਾ ਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਦੀ ਵਸੋਂ 130 ਕਰੋੜ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੈ, ਕਦੀ ਵੀ ਅਨਾਜ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਦਰਾਮਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦਾ ਖ਼ਰੀਦਿਆ ਜਾਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਸਿਰਫ਼ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਐਲਾਨੀਆਂ ਤਾਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਨਾ ਖ਼ਰੀਦਣ ਕਰਕੇ ਨਾ ਖੇਤਰ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨਾ ਉਤਪਾਦਨ, ਇਹੋ ਵਜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦਾਲਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਵੱਧ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹਰ ਸਾਲ ਦਾਲਾਂ ਦੀ ਦਰਾਮਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਖ਼ਰੀਦਦਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਦਾਲ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਹੋ ਹਾਲ ਤੇਲ ਦੇ ਬੀਜਾਂ ਦੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਦਰਾਮਦ ਕਰਕੇ ਦੇਣੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਦਾਲਾਂ ਅਤੇ ਤੇਲਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਉਹੋ ਸਿੱਟੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਕਣਕ ਅਤੇ ਝੋਨੇ ਵਿਚ ਹੋਏ ਹਨ। ਹਰ ਵਸਤੂ ਦੀ ਖ਼ਰੀਦ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਜ਼ਿੰਮੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ ਪਰ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਰਤੋਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਹਨ ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਰਾਮਦ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਵਿਚ ਘੱਟ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਦੀ ਯਕੀਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਨਵੀਂ ਮੰਡੀਕਰਨ ਨੀਤੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਖ਼ਰੀਦਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੀਤੀ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਯਕੀਨਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨੀ ਲਈ ਅਤੇ ਖ਼ਰੀਦਦਾਰਾਂ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਸਿੱਟੇ ਨਿਕਲ ਸਕਦੇ ਸਨ ਪਰ ਉਹ ਸਕੀਮ ਅਜੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਖੇਤੀ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦ ਅਤੇ ਦਰਾਮਦ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ

ਖੇਤੀ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬਰਾਮਦ ਅਤੇ ਦਰਾਮਦ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਟਰੋਲ ਹੈ। ਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦ ਵਧ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕੀਮਤਾਂ ਵਧਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਖ਼ਰੀਦਦਾਰਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬੁਰਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਬਰਾਮਦ ਦੇ ਵਪਾਰ ਦਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਰਾਮਦ ਵੱਡੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਧਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦੀ ਕਮੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਸਤੂ ਦੀ ਦਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਲੂਆਂ, ਪਿਆਜ਼ਾਂ ਤੱਕ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਅਤੇ ਦਰਾਮਦ ਕਰਕੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਆਲੂਆਂ ਜਾਂ ਪਿਆਜ਼ਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਪਰ ਅਨੁਕੂਲ ਸਥਿਤੀ ਸਰਕਾਰ ਹੀ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜੜੀਆਂ-ਬੂਟੀਆਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੜੀਆਂ-ਬੂਟੀਆਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯਕੀਨੀ ਮੰਡੀਕਰਨ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨੀਤੀ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਐਲਾਨ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇੱਥੇ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਖ਼ਰੀਦਦਾਰ ਦੇ ਹਿਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਅਜਿਹਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਰਕਾਰ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਣਕ ਅਤੇ ਝੋਨੇ ਨੂੰ ਕਟਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖ਼ਰੀਦਣਾ ਅਤੇ ਸਰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਖ਼ਰੀਦਦਾਰਾਂ ਲਈ ਯਕੀਨੀ ਅਤੇ ਸਸਤੇ ਮੁੱਲਾਂ ਉੱਤੇ ਵੇਚਣਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਖ਼ਰੀਦ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਦੇਸ਼ ਦੀ 67 ਫ਼ੀਸਦੀ ਵਸੋਂ ਨੂੰ ਖ਼ੁਰਾਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਖ਼ਰੀਦ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜੇ ਇਹ ਵਪਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋ ਕੇ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਅਨੇਕਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹੜ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸੋਕਾ, ਉਤਪਾਦਨ ਘੱਟ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਵੱਧ, ਕੀਮਤਾਂ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਣ ਜਾਂ ਵੱਧ ਖੇਤੀ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਵਪਾਰੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਾਭ ਕਮਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਖੇਤੀ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਉੱਚਾ ਫ਼ਰਕ ਕਟਾਈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕੀਮਤ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਅਨੁਕੂਲ ਸਥਿਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਸਰਕਾਰ ਹੀ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦਾ ਹਿਤ ਵੀ ਹੋਵੇ।

ਜਾਤਪਾਤ ਬਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਛਿੜੀ ਬਹਿਸ

ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਰਾਹੀ ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ ਬਹਿਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ॥ ਸਚੁ ਸਭਨਾ ਹੋਇ ਦਾਰੂ ਪਾਪ ਕਢੈ ਧੋਇ ॥

- ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ

ਪਿਆਰੇ ਸੱਜਣੋ; 12 ਅਕਤੂਬਰ, 2020 ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਲੇਖ ਛਪਿਆ ਸੀ, ‘ਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਅਦੁੱਤੀ ਘਟਨਾ ਜਿਸ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜਿਆ’ ਇਸ ਉੱਪਰ ਬਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ ਵੱਲੋਂ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਲੇਖ ਜੱਟ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨੀਵੇਂ ਤੋਂ ਨੀਵੇਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਢੀ ਗਈ। ਜਦਕਿ ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੀ ਕੋਈ ਮਾਮੂਲੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕੇਂਦਰੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਦਾ 150 ਸਾਲ ਦਾ ਬੌਧਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ। ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਸਿੱਖ ਸਟੱਡੀਜ਼ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਸ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਈ.ਏ.ਐਸ. ਅਤੇ ਡਾ. ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਹੇ ਉੱਘੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਹਨ।

ਛਪੇ ਲੇਖ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਖ਼ਬਾਰੀ ਲਿਖਤ ਕੋਈ ਅਕਾਡਮਿਕ ਲਿਖਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਸੰਖੇਪ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਸੂਚਨਾ ਮਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਤਾਂ ਲੇਖਕ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਦੂਜਾ ਸੰਪਾਦਕੀ ਅਮਲਾ ਅਖ਼ਬਾਰੀ ਸਪੇਸ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕੱਟ-ਵੱਢ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲੇਖ ਨਾਲ ਵੀ ਇਹੋ ਕੁੱਝ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਥੇ. ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਝੱਬਰ ਦੇ ਜਥੇ ਦਾ ਤਿੰਨ ਥਾਈਂ ਜ਼ਿਕਰ ਸੀ। ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜਥਾ ਉਦੋਂ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ, ਜਦ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰੋ. ਬਾਵਾ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਰਦਾਸ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ‘ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਵੀ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਅੜਾ ਝੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਕੱਟ ਵੱਢ ਸਮੇਂ ਜਥੇਦਾਰ ਝੱਬਰ ਦੇ ਜਥੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਸਿਰਫ਼ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ‘ਤੇ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਾ ਅਫ਼ਸੋਸ ਹੈ। ਪਰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਮਝਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਜਥੇਦਾਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਝੱਬਰ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਖ਼ਾਲਸਾ ਬਿਰਾਦਰੀ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਥੇ. ਝੱਬਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਤਿੰਨ ਸਾਥੀ ਤਾਂ ਬਟਾਲਿਓਂ ਅਚਨਚੇਤ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚਣ ‘ਤੇ ‘ਪੰਥ ਸੇਵਕ’ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਮਾ. ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸਾਰੀ ਅਗਵਾਈ ਜਥੇ. ਝੱਬਰ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਆ ਗਈ। 10-11-12 ਅਕਤੂਬਰ, 1920 ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਬਿਰਾਦਰੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ 10 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਲੰਗਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਭਾਂਡੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਖ਼ਾਲਸਾ ਬਿਰਾਦਰੀ ਦੇ ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਬੀਰ ਵੱਲੋਂ ਸ. ਮਿਹਰ ਸਿੰਘ ਰਵੇਲ ਰਾਹੀਂ ਸ. ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠਿਆਂ ਨੂੰ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਹੀ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ 11 ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਦਿਵਾਨ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਇਹ ਵੇਰਵੇ ਦੇਣੇ ਅਖ਼ਬਾਰੀ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਲਿਖਤ ਦੀ ਮੂਲ ਭਾਵਨਾ ਸਮਝੇ ਬਗੈਰ ਜੋ ਸ਼ੁਰੂ ਵਾਲੇ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਮਨ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਕੱਢ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜੱਟ ਵਿਰੋਧੀ ਲਿਖਤ ਸਿੱਧ ਕਰਕੇ ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ ਵਿਰੋਧੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਹੀ ਪੂਰਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ, ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ‘ਤੇ ਜੱਟ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਕਾਬਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਹੰਤ ਜਾਂ ਪੁਜਾਰੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਵੀਰ ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਮਹੰਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਛੂਤਾਂ ‘ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਖੁੱਲੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਤੇ ਸਵੇਰ ਦੇ ਨੌਂ ਵਜੇ ਤੱਕ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਵੀ ਕਬੂਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਵੀਰ ਦੀ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਪੜਕੇ ਹਾਸਾ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਰੋਣਾ ਵੀ। ਹਾਸਾ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਿ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨਾਂ ‘ਚ ਪਏ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਖ਼ੁਸ਼ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਕਿ ਚੱਲੋਂ ਸੋ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਸਾਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਾਲਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ। ਵੀਰ ਦੀ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਧੜਾ-ਧੜਾ ਅਗਾਂਹ ਤੋਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ

ਨੂੰ ਸੁਆਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦਰਸ਼ਨ-ਇਸ਼ਨਾਨ ‘ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਰੋਲਾ ਕਿਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੀ? ਲਿਖਤਾਂ ਤਾਂ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ 12 ਅਕਤੂਬਰ, 1920 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਖ਼ਾਲਸਾ ਬਿਰਾਦਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਛੂਤ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਵੀ ਅਰਦਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਰਦਾਸ ਪ੍ਰੋ. ਬਾਵਾ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਿਆ ਸੀ, ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਵੀਰ ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ ਕਿਸ ਲਿਖਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ‘ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਵੇਰ ਦੇ ਨੌਂ ਵਜੇ ਤੱਕ ਅਛੂਤਾਂ ਦੀ ਦੇਗ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਜਦਕਿ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਪੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹੋ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਛੂਤਾਂ (ਉਹ ਵੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀਆਂ) ਨੂੰ ਸਵੇਰ ਦੇ ਨੌਂ ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀਮਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਪਹਾੜ ਵਾਲੇ ਪਾਸਿਓਂ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨੁੱਕਰ ਮੁਕੱਰਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੋਬਾ ਪੌੜਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨੀ ‘ਆਰਸੀ’ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਇਹੋ ਲਿਖਦੇ ਹਨ। ਬਾਕੀ ਰਾਮੂਵਾਲੀਏ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਬਾਰੇ Dr. J. S. Grewal ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ The Sikhs: Ideology, Institution and Identity ਦੇ ਪੰਨਾ 238 ‘ਤੇ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ 1877 ਈ. ਵਿਚ ਮਜ਼ਬੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਪਲਟਣ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਆ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ‘ਚ ਕੁੱਝ ਫ਼ੌਜੀ ਸਮੇਤ ਪਰਿਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਚਲੇ ਗਏ, ਪਰ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰੋਵਰ ਵਿੱਚ ਇਕ ਖ਼ਾਸ ਸਮੇਂ ਹੀ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਆਪਣੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਅਫ਼ਸਰ ਕੋਲ ਰੱਖਿਆ ਤੇ ਅਫ਼ਸਰ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਡੀ.ਸੀ. ਕੋਲ ਰੱਖਿਆ। ਡੀ.ਸੀ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਵਿਤਕਰਾ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਰੌਬਰਟ ਈਗਲਟਨ ਦੇ ਧਿਆਨ ‘ਚ ਲਿਆਂਦਾ ਪਰ ਗਵਰਨਰ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਧਾਰਮਿਕ ਮਸਲਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਦਖ਼ਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ।

ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਉੱਘੇ ਵਿਦਵਾਨ ਤੇ ਸੁਧਾਰਕ ਭਗਤ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਵੀ ਇਸ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੂਨ, 1900 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਹੌਰ ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਜਾਤ ਅਭਿਮਾਨੀਆਂ ਦੇ ਸਤਾਏ ਕੁਝ ਰਹਿਤੀਏ ਸਿੱਖ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜੀ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਗਤ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ਼ੁੱਧੀ ਸਭਾ ਦੇ ਭਾਈ ਘਨਈਆ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਰਹਿਤੀਏ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਖੁੱਲੇ ਦਰਸ਼ਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈ ਦਿਓ ਅਸੀਂ ਆਰੀਆਂ ਸਮਾਜੀ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ। ਭਗਤ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਹਾਮੀ ਭਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਦੂਜਿਆਂ ਤੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈ ਕੇ ਦੇਣ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ। (Bhagat Lakshman Singh: Auto Biography, Ed. Dr. Ganda Singh, p-162) ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਵੈਦ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਦੇ ਪੰਨਾ 125 ‘ਤੇ ਦਰਜ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤਰਨਤਾਰਨ ਦੇ ਸਰੋਵਰ ਕੰਢੇ ਵੀ ਮਜ਼ਬੀਆਂ ਦਾ ਬੁੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਔਂਛਾ ਸਲੂਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਅਖੀਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਈਸਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ ਸਾਹਿਬ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ‘ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਛੂਤ ਵਰਗ ਨਾਲ ਹੋਰ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।’ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਦੇ ਆਗੂ ਭਾਈ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹਨ, ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਜਦ ਉਹ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਖਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਖ਼ੁਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਜਦ ਦੇਗ ਵਰਤਾਉਣੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਲਈ ਆਖ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਭਿੱਟ ਚੜਨ ਦੇ ਡਰੋਂ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਵਰਗ ਦੇਗ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ ਸੀ। ਭਾਈ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ ‘ਰੰਗਲੇ ਸੱਜਣ’ ਦੇ ਪੰਨਾ 191-92 ‘ਤੇ 1914 ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਲਾਡਲੀਆਂ ਫ਼ੌਜਾਂ ਨਿਹੰਗਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਅਸਥਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਮ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਕਿ ਸੰਗਤ ‘ਚ ਰਲ ਕੇ ਕੋਈ ਚੂਹੜਾ (ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਹੋ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਹੈ) ਨਾ ਚੱਲਿਆ ਜਾਵੇ।

ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹ ਸ਼ਹੀਦੀ ਅਸਥਾਨ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ (ਭਾਈ ਜੈਤਾ ਜੀ) ਸਮੇਤ ਅਨੇਕਾਂ ਰੰਘਰੇਟਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ ਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਲਗੀ ਅਛੂਤ ਸਿੱਖ ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਿਰ ‘ਤੇ ਸਜਾਈ ਸੀ। ਬਾਕੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਅਤੇ ਖੂਹਾਂ ‘ਤੇ ਅਛੂਤਾਂ ਦੀ ਕੀ ਹਾਲਤ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਅਸੀਂ ਇਹ ਇੱਥੇ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਤਾਂ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਦੀ ਪੀੜ ਹੋਰ ਡੂੰਘੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਦੂਜਾ ਜਬਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਅੰਦਰ ਕ੍ਰੋਧ ਦੀ ਤਰੰਗ ਪੈਂਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਜਗਿਆਸੂ ਅਛੂਤਾਂ ਨਾਲ ਧੱਕੇ ਦੀ ਕਰੂਰਤਾ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀਂ ਦੀ, ‘ਜਿੰਨੀ ਰਾਹੀਂ ਮੈਂ ਤੁਰਿਆ’, ਗੁਰਦਾਸ ਸਿੰਘ ਘਾਹੂ ਦੀ ‘ਪਗਡੰਡੀਆਂ ਤੋਂ ਜੀਵਨ ਮਾਰਗ ਤੱਕ’, ਬਖਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦੀ ‘ਮੇਰਾ ਜੀਵਨ ਸੰਘਰਸ਼’, ਇਨਕਲਾਬੀ ਕਵੀ ਗੁਰਦਾਸ ਰਾਮ ਆਲਮ ਦੀ ‘ਮੇਰਾ ਜੀਵਨ ਪੰਥ’ ਪੁਸਤਕਾਂ ਪੜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਗਿ. ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ‘ਮੇਰੀ ਜੀਵਨੀ’ ਦਾ ਪੰਨਾ-63 ਦੇਖ ਲੈਣ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਦੱਸ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਛੂਤ (untouchables) ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਮੰਨੂ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਚਾਰੇ ਵਰਨ-ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਲੋਕ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਜਿਹੜੇ ‘ਸੂਦਰ ਵਰਗ’ ਤੋਂ ਵੀ ਥੱਲੇ ਗਿਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਪਰਲੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਭਿੱਟੇ ਜਾਣ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਛੁੱਹਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਜੱਟ ਵੀ ਸੂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਣੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਪਰ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਛੂਤਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੀ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

12 ਅਕਤੂਬਰ 1920 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਸੰਗਤ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦੇਗ ਚੜਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ‘ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਕਰਕੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਥੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਝੱਬਰ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਗਰਮ-ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਜਾਰੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਤੋਂ ਭੱਜ ਗਏ। ਪਰ ਵੀਰ ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ ਇਸ ‘ਤੇ ਖਫਾ ਹੋਏ ਮੇਰੇ ‘ਤੇ ਬੌਧਿਕ ਬੇਈਮਾਨੀ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ‘ਤੇ ਪੁਜਾਰੀ ਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਵੀਰ ਨੇ ਇਹ ਤੱਥ ‘ਸੁਰਗ’ ‘ਚ ਬੈਠੇ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਪਤਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਪ੍ਰੋ. ਬਾਵਾ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਤਾਂ ਇਹ ਲਿਖਿਆ:-

“From Darbar Sahib we went to the Akal Takhat and there the while of our company stood and pujaris set, we humbly requested them to accept our Karah Parsad and recite prayer and to read out the holy words as in the Harmander Sahib. They refused then Sardar Teja Singh chuharkana shouted “ਜੇ ਪਸੂ ਦੁੱਧ ਨਾ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਨਿਆਣਾ ਵੀ ਪਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। “The Pujaris felt frightened and said “ please give use time to consult each other” so, they went inside the Akal Takhat from the open high terrace where they were sitting and where the holy volume of Guru Granth Sahib was placed. We waited for about 15-20 minutes but they did not come back. Three or four people went up the marble stairs to upper terrace to talk to them and found that all of them run away from the back door. So we were obliged to recite the prayer, to read the holy word of Guru Granth sahib and to distribute karah parsad. (The Makers of modern Punjab, Compiled by Dr. Kirpal Singh, Prithipal Singh Kapur, 51-52) ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਪੈਂਦਾ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਧੱਕਣ, ਦੀਆਂ ਜੜਾਂ ਮਿਸਲ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਲੱਭਦਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਸਬੂਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਜੇ.ਐਸ. ਗਰੇਵਾਲ, ਡਾ. ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਜੀਤ ਹਾਂਸ ਅਤੇ ਸ. ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ

ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੈਂ ਫਿਰ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਿੱਖੀ ‘ਚ ਆਏ ਨਿਘਾਰਮੁੱਖੀ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨਿੱਠ ਕੇ ਪੜਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜਾਤੀਆਂ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਸੂਦਰਾਂ ‘ਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਕੱਲ ਬੀ.ਸੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।) ਮੈਂ ਗੱਲ ਅਛੂਤਾਂ ਦੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਨੀਚਾਂ ਅੰਦਰ ਨੀਚ ਦੀ ਸੰਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ ਸਾਹਿਬ ਕੋਲ ਜੇਕਰ ਤੱਥ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਖੇਚਲ ਕਰਨ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਅਛੂਤ ਜਰਨੈਲ ਸਨ, ਅਹਿਲਕਾਰ ਸਨ, ਜਾਗੀਰਦਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿਹੜੀਆਂ- ਕਿਹੜੀਆਂ ਪੋਸਟਾਂ ‘ਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਨਵੇਂ ਖੋਜੀਆਂ ਲਈ ਵੀ ਰਾਹ ਖੁੱਲਣਗੇ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਦੱਸਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ, ਜਰਨੈਲ, ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਤੇ ਜਾਗੀਰਦਾਰ ਸਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੇਰੀ ਖੋਜ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਛੂਤ ਤਾਂ 1936 ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰਾਂ ਹੇਠਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੀ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੋਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਆਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਅੜਿੱਕਾ ਪੈ ਗਿਆ। ਅਖੀਰ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਜੁਗਤ ਕੱਢੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਲਬੇ ਦਾ ਪੰਜਾਹ ਰੁਪਏ ਮੁੱਲ ਪਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਬੱਕਾਪੁਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਤੋਂ ਸਿੰਘ ਸਜੇ ਲਖਮੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜੱਟ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਉਹ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀਂ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ‘ਜਿੰਨੀ ਰਾਹੀਂ ਮੈਂ ਤੁਰਿਆ’ ਦੇ ਪੰਨਾ 68 ‘ਤੇ ਦਰਜ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਜੱਟਾਂ ਦੇ ਸਤਾਏ ਪਿੰਡ ਛੱਡ ਗਏ ਸਨ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜਾ ਕੇ ਲਖਮੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਤ ਵੀ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਤਵੰਤਾ ਵਰਗ ਉਸ ਦੇ ਪੈਰੀਂ ਹੱਥ ਵੀ ਲਾਉਂਦਾ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਆਭੇਦ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਖੜੀ ਹੋ ਗਈ। ਅਖੀਰ ਰਵਿਦਾਸੀਆਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ‘ਚ ਆਭੇਦ ਕੀਤਾ। ਭਾਈ ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਸਾਖੀ ਦੀ ਸ਼ਾਦੀ ਧੂਰੀ ਦੇ ਰਵਿਦਾਸੀਏ ਦੀਵਾਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੁੱਤਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੌਰ ਨਾਲ ਹੋਈ ਸੀ।

ਬੁੰਗਿਆਂ ਬਾਰੇ : ਜਾਤ-ਪਾਤ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਬੜਾ ਹੁੱਥ ਕੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹਦੂਦ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੀ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਵੀ ਬੁੰਗੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੂਰਖਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਕਿ ਬੁੰਗੇ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ ਕਿ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰਾਂ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਹਦੂਦ ਵਿੱਚ ਜਾਤ ਆਧਾਰਤ ਬੁੰਗਿਆਂ ਦੇ ਉੱਸਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗੁਰ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਘੋਰ ਅਵੱਗਿਆ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਸਨ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹਰ ਸਿੱਖ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਬੁੰਗੇ ਉੱਸਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ।

ਸ਼ੁੱਧੀ ਲਹਿਰ ਬਾਰੇ: ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਛੂਤ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧੀ ਲਹਿਰ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਨੇ ਨਹੀਂ, ਡਾ. ਜੈ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚਲਾਈ ਸੀ। ਸਾਡਾ ਸੁਆਲ ਹੈ ਕੀ ਡਾ. ਜੈ ਸਿੰਘ, ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਤੋਂ ਵੱਖ ਸੀ? ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਤਾਂ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ‘ਤੀਹ ਕੁ ਵਰੇ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ ਡਾ. ਜੈ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲਹੌਰ ਨਿਵਾਸੀ ਨੇ ਜਦੋਂ ਹਿੰਦੂ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਰ ਸਿੱਖੀ ਤੋਂ ਹੋਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਿੱਖੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲੈਣ ਦਾ ਖੁੱਲਮ ਖੁੱਲਾ ਵਤੀਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਉਹ ‘ਸ਼ੁੱਧੀ’ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਂਜ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਇਸ ਅਸੂਲ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮੁੱਦਤ ਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਰ ਕਈ ਇਸ ਤਰਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਜ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਜਦੋਂ ਅਜੇ ਅਕਾਲ ਬੁੰਗੇ ਸਾਹਿਬ ‘ਤੇ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਦੁਵੇੜੇ ਨਹੀਂ ਪੁਆਏ ਗਏ ਸਨ ਤਦੋਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੱਚਖੰਡ ਵਾਸੀ ਠਾਕੁਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੰਧਾਵਾਲੀਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇ ਤਖ਼ਤ ਅਕਾਲ ਬੁੰਗੇ ਐਸੀ ਇਕ ਸ਼ੁੱਧੀ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਇਸ ਸ਼ੁੱਧੀ ਦੀ ਚਾਲ ਨੂੰ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਨੇ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤਾ।’ (ਫੁਲਵਾੜੀ, ਅਪ੍ਰੈਲ 1928)

ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 28 ‘ਤੇ

- ਬਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰਾਮੁਵਾਲੀਆ

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਆਪਾਂ ਮੂਲ ਵਿਸ਼ੇ ਵੱਲ ਜਾਈਏ, ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਸ. ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀਂ ਹੁਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਕ ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਅਦੁੱਤੀ ਘਟਨਾ ਜਿਸ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜਿਆ ਦੇ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਤੀ ਉੱਤਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਦੇ ਕੁਝ ਗ਼ੈਰ-ਰਸਮੀ, ਪਰ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਿੰਦੂਆਂ ਉੱਪਰ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾ ਲਈ ਜਾਏ।

1. ਰਾਹੀਂ ਹੁਰੀ ਆਪਣੇ ਇਸ ਲੇਖ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਇਕ ਬੇਈਮਾਨੀ ਤੇ ਇਕਪਾਸੜ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਇੰਝ ਕਰਦੇ ਹਨ: ਬਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰਾਮੁਵਾਲੀਆ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਲੇਖ ਜੱਟ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਮੇਰਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਰਾਹੀਂ ਬਾਈ ਜੀ ਜਾਂ ਉਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਰਥਕ ਮੇਰੇ ਲਿਖੇ ਵਿਚੋਂ ਇਹ ਦਿਖਾ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣਾ ਲਿਖਿਆ ਵਾਪਸ ਲਵਾਂਗਾ, ਸਗੋਂ ਰਾਹੀਂ ਹੁਰਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾਂਗਾ, ਨਹੀਂ ਇਹ ਝੂਠੀ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਬਦਲੇ ਰਾਹੀਂ ਸਾਬ ਆਪਣਾ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ; ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗ਼ਲਤ ਬਿਆਨਿਆਂ ਪਿੱਛੇ ਉਨਾਂ ਦਾ ਅਸਲ ਮਕਸਦ ਕੀ ਹੈ।

2. ਉਹ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸੱਦਾ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨੀਵੇਂ ਤੋਂ ਨੀਵੇਂ ਪੱਧਰ ਦੀ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਪਰ ਉਹ ਇਹ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਨਤਕ ਮੰਚ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਮੰਦਭਾਗੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਉਹੀ ਇਨਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਨਾਂ ਗ਼ਲਤ ਬੋਲਿਆ ਹੈ ਨਾ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਹਾਂ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਬਦਲੇ ਉਨਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਰੂਰ ਮੇਰੇ ਲਈ 'ਕਮੀਨਾਂ' ਤੱਕ ਲਫ਼ਜ਼ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨਾਂ ਦਾ ਨਾ ਰਾਹੀਂ ਤੇ ਨਾ ਉਨਾਂ ਦੇ ਪੱਖੀਆਂ ਨੇ ਅਫ਼ਸੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਮੰਚ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

3. ਰਾਹੀਂ ਸਾਬ ਮੈਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਇਕ ਸੁਰੱਖਿਆਤਮਿਕ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਖ਼ਬਾਰੀ ਲਿਖਤ ਕੋਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਲਿਖਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਣ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਸੰਖੇਪ ਤੌਰ ਤੇ ਸੂਚਨਾ ਮਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਤਾਂ ਲੇਖਕ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਦੂਜਾ ਸੰਪਾਦਕ ਅਖ਼ਬਾਰੀ ਸਮੇਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕੱਟ-ਵੱਢ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲੇਖ ਨਾਲ ਵੀ ਇਹੋ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦੇ ਕਿ ਇਸ ਬਦਲੇ ਅਖ਼ਬਾਰ ਨਾਲ ਕੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਲੇਖ ਜਿਹੜੇ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਜੋ ਉਨਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਘਾਟ-ਵਧਾ ਅਖ਼ਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਲੇਖਕ ਉਸ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖ ਕੇ ਆਪਣਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਸ ਦਾ ਸਹੀ ਪੱਖ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਰਾਹੀਂ ਜੀ ਹੀ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨਾਂ ਦੇ ਲੇਖ ਨਾਲ ਵਾਪਰੀ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਉਨਾਂ ਸੰਪਾਦਕ ਨੂੰ ਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਉਥੇ ਵੀ ਜੇ ਲੇਖ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸੇ ਦਿਨ ਆਪਣੀ ਟਿੱਪਣੀ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਜਿਸ ਦਿਨ ਇਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ ਜਾਂ ਮੈਂ ਇਸ ਦੇ ਜੁਆਬ ਵਜੋਂ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਸ਼ਾਇਦ ਆਪਾਂ ਵੀ ਲਿਖਣ ਲੱਗੇ ਦੁਬਾਰਾ ਸੋਚ ਲੈਂਦੇ ਪਰ ਸਾਡਾ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਥੇ ਵੀ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਲੁਕੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਮੂਲ ਲੇਖ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਕਾਪੀ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਅਗਲੀ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦੇ।

ਹੁਣ ਆਪਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜੀ ਹੁਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੇਰੇ ਲੇਖ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਉੱਤਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ:

ਬੋਲੀਐ ਸਚੁ ਧਰਮੁ ਝੂਠੁ ਨ ਬੋਲੀਐ

ਰਾਹੀਂ ਜੀ ਨੇ ਮੇਰੇ ਉੱਪਰ ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨਾਂ ਦੇ ਲੇਖ ਬਾਰੇ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 'ਜੱਟ ਭਾਈਚਾਰੇ' ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਇਮਾਨਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਮੇਰਾ ਲਿਖਿਆ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਇਹ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਰਾਹੀਂ ਹੁਰੀਂ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਰਾਹੀਂ ਹੁਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਸੁਚੇਤ ਵੀਰ ਭਲੀਭਾਂਤ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹੀਂ ਜੀ ਦੀ 'ਜੱਟ' ਤਬਕੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦਾ ਪਤਾ ਹੈ। ਖੈਰ ਉਨਾਂ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਵਿਚਲੀ ਕਾਣ ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅਖੌਤੀ ਉੱਚੀ ਜਾਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 'ਜੱਟ' ਦਾ ਬਿੰਬ ਸਿਰਜ ਕੇ, ਸਿੱਖੀ ਆਭਾ-ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਬੁਰਾਈਆਂ ਲਈ 'ਜੱਟ' ਨੂੰ ਹੀ ਕਸੂਰਵਾਰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਉਨਾਂ ਦੀ ਇਸ ਨਿਮਨ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦਾ ਇਕ ਉਦਾਹਰਨ ਉਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਲੇਖ ਵਿਚੋਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਲਿਖਦੇ ਹਨ:

1. ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਡੰਡੇ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਕੋਈ ਜੱਟ ਜਾਂ ਸਨਾਤਨੀ ਸਿੱਖ ਕੁਸਕਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।
2. ਫਿਰ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਜੱਟਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰੋਧੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਦੀ ਤਰਜ਼ ਤੇ ਦਲਿਤ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾ ਕੇ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
3. ਪਿੰਡ ਬਕਾਪੁਰ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮੁਸਲਮਾਨ ਪਰਿਵਾਰ ਸਿੰਘ ਸਜਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਜੱਟ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਾ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਮੁਸਲੇ ਦੇ ਮੁਸਲੇ ਹੀ ਰਹੇ।
ਉਪਰੋਕਤ ਟੁਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕੋ ਬਰਾਦਰੀ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆਂ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਤੇ ਸ਼ੈਲੀ ਕੀ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਪਾਠਕ ਆਪ ਹੀ ਲਗਾ ਕੇ ਦੱਸਣ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਕਿਸੇ ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਇਤਿਹਾਸੀਕਰਨ ਦਾ ਸਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ?

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਨਿਮਨ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਦਾ ਉਹ ਇਕ ਹੋਰ ਨਮੂਨਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਚੇਤ ਸਿੱਖ ਮੁਨਕਰ ਨਹੀਂ ਕਿ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਜਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਗੁਰੂ-ਘਰਾਂ ਉੱਪਰ ਕਾਬਜ਼ ਮਹੰਤਾਂ ਆਦਿ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਪੀੜਤ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਅਧੀਨ ਸਨ ਤੇ ਸਿੱਖ ਉਨਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ ਇਹ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮਹੰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਦਲਿਤ ਹੀ ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮਹੰਤ ਹਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸਮਝਦੇ ਸਨ, ਜੋ ਉਨਾਂ ਦੀ ਸੱਤਾ ਉੱਪਰ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੀ ਸੀ। ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਕਾਰਨ ਉਹ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਤ੍ਰਿਸਕਾਰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਨਾਂ ਦੇ ਇਸ ਤ੍ਰਿਸਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਜਾਂ ਜੱਟਾਂ ਨੇ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ, ਰਾਹੀਂ ਹੁਰੀਂ ਇਸ ਦਾ ਇਕ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਪਾਉਂਦੇ। ਹਾਂ ਪੂਰੀ ਕੌਮ ਉਨਾਂ ਕਾਰਨ ਦੁਖੀ ਸੀ ਤੇ ਮਹੰਤ ਉਨਾਂ ਦੀਆਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਰਹੁ-ਰੀਤਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਰ ਸਿੱਖ ਦੀ ਸਰਕਾਰੇ ਦਰਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਦੇ ਸਨ ਇਸ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਵਾਲੇ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਾਠਕ ਇਸ ਸਭ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਭਾਈ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਵੈਦ ਦਾ ਜੀਵਨ, ਕ੍ਰਿਤ ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਦੁਖੀ, ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਕ੍ਰਿਤ ਗਿਆਨੀ ਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ, ਪ੍ਰੋ. ਸੁਖਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, The 8erta[e of the skhs, ਕ੍ਰਿਤ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਰਾਹੀਂ ਜੀ ਦੇ ਲਿਖੇ ਲੇਖ ਵਿਚਲੇ ਸ਼ਬਦ ਮੁੜ ਦਾਖਲਾ ਉੱਪਰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਦਾਖਲਾ ਬੰਦ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ ਸੀ? ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜੁਆਬ ਦੇਣ ਲਈ ਉਨਾਂ ਜੋ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਹਨ: ਆਰਸੀ, ਝੱਬਰ ਦਾ ਜੀਵਨ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਗਰੇਵਾਲ, ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ, ਇਹ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੀ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਚੁੱਪ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਨਾਮ ਉਨਾਂ ਆਪਣੀ ਪੜਤ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਹਿਤ ਹੀ ਦੱਸ ਛੱਡੀਆਂ, ਫਿਰ ਵੀ ਜੇਕਰ ਉਨਾਂ ਦੀ ਸੂਖਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਨੁੱਕਰ ਦਿਖਾ ਦੇਵੇ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਹੀ ਜੁਆਬ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਨਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਤਕਰਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਰੁਚੀ ਰਾਮ ਸਾਹਨੀ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ "A special time had been fixed when they could go and make their offerings .But even at such times ,the karah parshad presented to the Guru Granth Sahib was not accepted if it had been touched by them .They had therefore to engage the services of man of a hieher caste to carry it into the temple" (struggle for refrom in sikh shrins), ਇਸ ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗਿਆਨੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਹੁਣਾ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਇਹੋ ਹੈ ਕਿ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੇ ਤਰਨਤਾਰਨ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ 9 ਵਜੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਮਜ਼ਬੀ ਤੇ ਰਾਮਦਾਸੀਏ ਦਾ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਅਰਦਾਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ ।(ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਮੌਖਿਕ ਸਰੋਤ)। ਪਰ ਮੈਂ ਸਿਰਫ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਉਲਟ ਮਹੰਤਾਂ ਦੇ ਇਸ ਵਿਤਕਰੇ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸਹੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਬਦਲੇ ਵਿਚ ਉਨਾਂ ਮੈਨੂੰ ਮਹੰਤਾਂ ਦਾ ਪੱਖੀ ਹੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਬੇਵਕੂਫ਼ੀ ਕੋਈ ਵੀ ਗੁਰ-ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਇਆ ਸਿੱਖ ਕਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਅਸਲ ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਸਹੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜੀ ਉਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ 12 ਅਕਤੂਬਰ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮੂਹ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ੀ ਸ਼ਬਦ ਮੁੜ ਦਾਖਲਾ ਦਾ ਸਾਰਾ ਮਹੱਲ ਸਕਿੰਟਾਂ ਵਿਚ ਢਹਿ-ਢੇਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਥੇ ਮਜ਼ੇਦਾਰ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਹੁਣ ਦੇ ਜੁਆਬ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰਾਹੀਂ ਸਾਬ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਹੰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਤਕਰਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਦਾਖਲੇ 'ਤੇ ਪੂਰਨ-ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਪਾਠਕ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਕਿ ਹੁਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਵਿਚਲੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਤੇ 12 ਅਕਤੂਬਰ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਮੂਲ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁੜ ਦਾਖਲਾ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀ ਕਿਸੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ? ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜੀ ਜਾਂ 12 ਅਕਤੂਬਰ ਦਾ ਦਿਨ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਨਾਉਣ ਤੇ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਪੰਥ ਅੱਗੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਕੇ ਸੀਮਤ ਸਮੇਂ ਤੇ ਪੂਰਨ ਪਾਬੰਦੀ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਤੱਖ ਵਖਰੇਵਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਸਭ ਲਈ ਸ਼ਬਦ ਮੁੜ-ਦਾਖਲਾ ਕਿਵੇਂ ਤੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਉਚਿੱਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸੀਮਤ ਦਾਖਲਾ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਗ਼ਲਤ ਸੀ, ਪਰ ਰਾਹੀਂ ਜੀ ਉਨਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਦੱਸਣ ਕੀ ਇਹ ਦਾਖਲਾ ਉੱਚ ਜਾਤੀ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਜੱਟ ਹੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ) ਦੁਆਰਾ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਮਹੰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ? ਜੇਕਰ ਇਹ ਮਹੰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੀ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਚਰਚਾ ਵਿਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਸ਼ਬਦ ਜੱਟ ਕਿਉਂ ਵਾੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ?

ਅਗਲੀ ਗੱਲ 12 ਅਕਤੂਬਰ, 1920 ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਵਿਚਲੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ

ਸੰਗਤ ਦੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੱਕ ਨੂੰ ਰਾਹੀਂ ਸਾਹਬ ਨੇ ਜਿਵੇਂ: ਤੋੜਿਆ-ਮਰੋੜਿਆ ਉਹ ਬੌਧਿਕ ਬੇਈਮਾਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਰਹੇਗੀ, ਪਰ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਭਰੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਰਾਹੀਂ ਹੁਰੀਂ ਉਲਟਾ ਚੋਰ ਕੋਤਵਾਲ ਕੋ ਡਾਂਟੇ ਦੇ ਕਥਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਝੂਠਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਇਹ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ, ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਲਿਆ। ਅਫ਼ਸੋਸ... ਰਾਹੀਂ ਸਾਹਬ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਲੱਗੇ ਬੰਦੇ ਦਾ ਨਾ ਸਹੀ, ਰੱਬ ਦਾ ਹੀ ਭੈਅ ਕਰ ਲਿਆ ਕਰੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀ ਤਖ਼ਤ ਸੁੰਨਾ ਛੱਡ ਕੇ ਭੱਜ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਸ ਸੋਝੀ ਸੋਚ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਕੋਲੋਂ ਹੀ ਸ਼ਬਦ ਘੜ ਕੇ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗਾ: ਕਿ 11 ਅਕਤੂਬਰ, 2020 ਦਾ ਰਾਹੀਂ ਸਾਹਬ ਦਾ ਲੇਖ ਪੜ੍ਹ ਕੇ, ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ-ਉੱਤਰ ਵਜੋਂ ਲਿਖੇ ਮੇਰਾ ਲੇਖ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਆਪ ਹੀ ਨਿਰਨਾ ਕਰ ਲੈਣ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸਹੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਆਰਸੀ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਕਾਲੀ ਨਜ਼ਾਰੇ, ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਝੱਬਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਣ ਕੇ ਰਾਹੀਂ ਸਾਬ ਇਸ ਸਾਰੇ ਮਸਲੇ ਵਿਚ ਕਿੰਨੀ 'ਕੁ ਸਚਾਈ' ਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਭਰੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹ ਬੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਕਤ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਨਾਂ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪਾਠਕ ਇਨਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਗੇ ਰਾਹੀਂ ਸਾਬ ਦੁਆਰਾ ਘੜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਰੱਦ ਹੁੰਦੇ ਜਾਣਗੇ।

ਖੈਰ ਮੈਂ ਰਾਹੀਂ ਹੁਰਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਬੂਤ ਮੰਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਤੱਥ ਦਿਓ, ਜੋ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਦੀ ਜੋ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਤੁਸੀਂ ਮਿਸਲ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਚਾ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਦੇ ਜੁਆਬ ਵਿਚ ਉਨਾਂ ਜਿਨਾਂ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਾਂਗਾ, ਪਾਠਕ ਉਹ ਖ਼ੁਦ ਹੀ ਪੜ੍ਹ ਲੈਣ ਤੇ ਦੱਸਣ ਕਿ ਉਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਸਮਕਾਲੀ ਤੱਥ ਜਾਂ ਘਟਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕੇ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਮਿਸਲ ਕਾਲ ਜਾਂ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੀ। ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਜਿਨਾਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਰਾਹੀਂ ਜੀ ਹੁਰੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਪਿਛਲੇ 50 ਤੋਂ 60 ਸਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਜੇ ਰਾਹੀਂ ਸਾਹਬ ਪਿੱਛੇ ਜਾ ਕੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਖੋਜਦੇ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਹੋਰ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ। ਜਿਸ ਦਾ ਇਕ ਨਮੂਨਾ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇਵਾਂਗਾ:

ਸਾਲ 1855 ਦੇ ਨੇੜੇ-ਤੇੜੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਈਸਾਈਅਤ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਆਇਆ ਈਸਾਈ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਜੌਨ ਨਿਊਟਨ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਭਾਗ ਸਿਵਾਏ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੰਨਾ ਲੁਭਾਏਮਾਨ ਨਹੀਂ।...ਇਹ ਧਰਤੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸੀ, ਜਿਹੜੇ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਵਾਲੇ, ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦ ਆਚਰਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਕੁਝ ਅਸੂਲ ਅਪਣਾਏ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ: ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਮਤ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਖ਼ੁੱਤ ਪੂਜਾ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਅਤੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣਾ ਆਦਿ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਲਈ ਉਹ ਮਸੀਹੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸਨ (ਏ.ਪੀ.ਮਿਸ਼ਨਜ਼)। ਇਹੀ ਨਹੀਂ, ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ

ਵਾਰੀ ਜਾਤ ਆਧਾਰਿਤ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਤੇ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੱਥ ਹੈ, ਪਰ ਰਾਹੀਂ ਸਾਹਿਬ ਇਸ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਚੁੱਪ ਹਨ। ਪਰ ਅਸ਼ਕੋ ਜਾਈਏ ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਵਰਗਿਆਂ ਦੇ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ 'ਚ ਕਦੇ ਅਹਿਸਾਸ ਕਮੱਤਰੀ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜੀਆਂ ਨੂੰ ਜੁਆਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਖ਼ਾਲਸਾ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੇ 23 ਜੁਲਾਈ, 1897 ਦੇ ਐਡੀਟੋਰੀਅਲ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ

14 ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਆਰੀਆ ਮੈਸੰਜਰ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਐਡੀਟਰ ਸਾਹਿਬ ਮਜ਼ਹਬੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਗੰਢਦੇ ਹਨ ਅਰ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨੇ ਭੀ ਪਿੱਛੇ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਭੀ ਇਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਨਾ ਮਿਲਾਇਆ, ਪਰੰਤੂ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਮਜ਼ਹਬੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਆਦਰ ਨਾਲ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਬਿਠਾਲਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਰੀਆ ਮਿਤ੍ਰ ਨੂੰ ਅੱਛੀ ਤਰਾਂ ਦੱਸਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਸਗੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧਕੇ ਆਦਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੈਸਾ ਕਥਨ ਹੈ: 'ਰੰਘਰੇਟੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਬੇਟੇ'। ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੋ ਪ੍ਰਤ੍ਰ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਕੈਸਾ ਪਯਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸਤੇ ਇਲਾਵਾ ਅੱਜ ਕੱਲ ਮਜ਼ਹਬੀ ਸਿੰਘ ਜਾਗੀਰਦਾਰ ਸੂਬੇਦਾਰ ਮੇਜਰ ਅਤੇ ਨਗਰਾਂ ਦੇ ਨੰਬਰਦਾਰ ਜੋ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀਆਂ ਸੂਰਜ ਦੀ ਤਰਾਂ ਚਮਕਦੀਆਂ ਹਨ ਸੋ ਕਿਆ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਪਿੱਛੇ ਰਹੇ ਹਨ? ਕਦੇ ਨਹੀਂ। ਦੂਸਰਾ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਦੇ ਭਾਈਆਂ ਮਜ਼ਹਬੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਬਠਿਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਨਾ ਖੱਬੇ। ਕਿਤੂੰ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਜਗਾ ਦੇਖਣ ਓਥੇ ਆਪ ਹੀ ਬੈਠ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰੰਤੂ ਆਪ ਦਾ ਧਰਮ ਹੈ ਜੋ ਉਨਾਂ ਦਾ ਖ਼ਾਸ ਆਦਰ ਕਰੇ ਅਰ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਜਗਾ ਦੇਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਸ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕੌਮ ਵਿਚੋਂ ਅਰ ਉਸ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਸਿੰਘ ਹਨ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਆਪਦੀ ਕੌਮ ਦੀ ਸੀਸ ਦੇਕੇ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਆਪ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਜਗਾ ਦੇਣੀ ਕ੍ਰਿਤੰਗਤਾ ਹੈ, ਅਰ ਜੇ ਨਾ ਦੇਵੇਗੇ ਤਾਂ ਕ੍ਰਿਤਘਨ ਕਹਾਵੇਗੇ। ਅਸੀਂ ਆਪ ਤੋਂ ਪੁਛਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ ਕਿ ਅਸੀਂ (ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ) ਮਜ਼ਹਬੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸਤੇ ਮੁਹਾਦ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਦੱਸੋ ਖਾਂ ਜੋ ਗੁਰੂ ਨੇ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਕੇਸਾਧਾਰੀ ਬਣਾ ਕੇ ਬਹਾਦਰ ਬਣਾਇਆ ਅਰ ਤੁਸੀਂ ਮੁੰਡਨ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰਕੇ ਕਯਾ ਬਣਾਓਗੇ?

ਪਾਠਕ ਆਪ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਨ ਕਿ ਜਿਸ ਵਕਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਖੌਤੀ ਮਹੰਤਾਂ ਕੋਲ ਸੀ ਤੇ ਉਨਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਤਪਨਾਹੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਉਨਾਂ ਦੇ ਟੁੱਕੜਬੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਤੇ ਸਨਾਤਨੀ ਹਿੰਦੂ ਜਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਸਨ ਤੇ ਗੁਰੂ ਕਾ ਨਿਆਰਾ ਪੰਥ ਇਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਫੈਲਾਈਆਂ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਤੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਲਹਿਰ, ਕਿਤੇ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ, ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਆਦਿ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਡਟਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਮੂਹ ਸਿਰ ਮੜ ਕੇ ਰਾਹੀਂ ਸਾਬ ਕਿਹੜੀ ਵਿਦਵਤਾ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਾਂਗਾ ਪਾਠਕ ਖ਼ੁਦ ਦੱਸਣ ਕਿ ਰਾਹੀਂ ਸਾਬ ਸਹੀ ਹਨ ਜਾਂ ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ।

ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ ਰਾਹੀਂ ਸਾਬ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਜ 'ਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਖ਼ਾਲਸਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਨਾਲ ਉਹੀ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜੋ ਬਾਕੀ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। (ਅਜਿਹੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਬਲਦੇਵ ਸੜਕਨਾਮਾ ਵਰਗੇ ਲੇਖਕ ਲਗਾਉਣ ਗੱਲ ਸਮਝ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਰਾਹੀਂ?) ਇਸ ਤੱਥ ਲਈ ਸਬੂਤ ਮੰਗਣ 'ਤੇ ਰਾਹੀਂ ਜੀ ਇੱਕ ਵੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੱਥ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਲਟਾ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿੰਨੇ ਅਛੂਤ ਜਾਗੀਰਦਾਰ ਜਾਂ ਉੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸਨ? ਪਰ ਰਾਹੀਂ ਸਾਬ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਲਜ਼ਾਮ ਤੁਸੀਂ ਲਾਇਆ,

ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 28 'ਤੇ



Gary Singh FOR UNION CITY CITY COUNCIL

ENDORSEMENTS

Congressmen Eric Swalwell
Alameda County Assessor Fong La
City Councilmember Pat Gacoscos
City Councilmember Jaime Patino
Former City Council Member Jim Navarro
School Board Member Linda Canlas
School Board Member Lance Nishihira
School Board Member Sharan Kaur
School Board Member Jeff Wang
School Board Member Sarabjit Cheema

garypsingh@sbcglobal.net
(510) 861-4783
1275 Atlantic St., Union City, CA 94587

Gary Singh, The Voice of Small Business

ACCOMPLISHMENTS

- Urged the city manager in 2018 to conduct an audit management study to ensure optimal efficiency in all departments of the city.
- Consistently voted for business growth to increase revenue and prevent unreasonable tax increases.
- Collaborated with the police department and city leaders to strategically tackle crime resulting in a 20% reduction.
- Shown necessary leadership by working with others to maintain standards of excellence in our city.
- As the President of Daily Bowl, I provided the less fortunate with essential needs.

PRIORITIES

- Promoting the economic development and employment retention.
- Maintaining growth and development.
- Bringing new jobs to the community.
- Invest in public safety services.
- Build more affordable work force housing.

RE - ELECT for City Council

Gary Singh

THE VOICE OF SMALL BUSINESS

Gary Singh is a Union City small business owner and an advocate for other small businesses in our community.



FOR MORE INFORMATION ABOUT GARY SINGH, PLEASE VISIT HIS WEBSITE:
Gary-SinghForCityCouncil.com

On November 3, Remember to VOTE for Gary Singh for Union City, City Council!

PAID FOR BY GARY SINGH FOR CITY COUNCIL 2020. FPCC #1425084

ਸੁਖਦਾਇਕ ਅਨੁਭਵ

- ਵਿਜੈ ਗਰਗ

ਆਸ਼ੀਸ਼ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ੀ ਇਸ ਕੋਰੋਨਾ ਸੰਕਟ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ, ਇਕ ਜਗਾ 'ਤੇ ਹਰੀ-ਭਰੀ ਹਰਿਆਲੀ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਦੰਗ ਰਹਿ ਗਏ।

‘ਨੀਸ਼ੀ, ਦੇਖੋ ਇਸ ਜਗਾ 'ਤੇ ਕਿੰਨੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਬੀਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।’

‘ਹਾਂ ਆਸ਼ੀਸ਼, ਇਕ ਸੁਹਾਵਣਾ ਇਹਸਾਸ ਹੈ। ਕੁਆਰੰਟੀਨ ਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀ, ਅਸਹਿਯੋਗ, ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਇਹ ਕਿੰਨੀ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੈ।’

‘ਆਓ, ਨਿਸ਼ੀ ਇਥੋਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ ਹਾਂ ਆਸ਼ੀਸ਼ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ੀ, ਸੁਤੰਤਰ ਪੱਤਰਕਾਰ, ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਥਾਵਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਵੀ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ

ਹਫ਼ਤਾ-ਦਫ਼ਤੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ,

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਇੰਚਾਰਜ, ਜੋ ਕੁਆਰੰਟੀਨ ਲਈ ਇੱਕ ਇਮਾਰਤ, ਇਕ ਸਕੂਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਉਥੋਂ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਹਨ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਉਥੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗਾ ਅਤੇ ਕਸਰਤ ਵੀ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ।

‘ਇਕ ਸਮੂਹ ਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੋ ਦੂਸਰਾ ਸਮੂਹ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਪਰੰਪਰਾ ਬਣ ਗਈ ਹੈ।’

ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਇੰਚਾਰਜ ਨੇ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ਆਸ਼ੀਸ਼ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ੀ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਹੈਰਾਨੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਸਨ। ਉਹ ਅਨੰਦਦਾਇਕ ਅਨੁਭਵ ਹਾਸਿਲ ਕਰਕੇ ਲਿਜਾ ਰਹੇ ਸਨ।

Website Design & Development

- ਛੋਟੇ/ਵੱਡੇ ਬਜ਼ਿਨਸ, ਐਨ. ਜੀ. ਓ, ਰੇਡੀਓ ਸਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਖਬਰਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਵੈਬਸਾਈਟਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਖਾਸ ਮੁਹਾਰਤ।
- ਈ-ਕਮਰਸ ਅਤੇ ਆਨਲਾਈਨ ਸਟੋਰ/ਸੇਲ ਦੀਆਂ ਵੈਬਸਾਈਟਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਖਾਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ।

Basic web packages are available on comparatively economical rates
We work as per your requirement and charge only according to work

SERVICES

- ✓ WEB DEVELOPMENT
- ✓ WEB DESIGNING
- ✓ WEB RE-DESIGN
- ✓ LOGO DESIGN
- ✓ SEO SERVICES
- ✓ TECHNICAL SUPPORT

Web Media Art

ਵਾਪੀਆ, ਸੁੰਦਰ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਤਕਨੀਕ ਅਨੁਸਾਰ ਵੈਬਸਾਈਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋ।

+91-94640-83029
+91-95699-98747

info@webmediaart.com
www.webmediaart.com

ਭਾਰਤੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਹੋਇਆ; ਭਗਵਾਂ ਕਰਨ ਤੇ ਮੋਦੀਕਰਣ

- ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁਕੀ ਗਿਲ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਉਸਦੇ ਚੌਥੇ ਥੰਮ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ ਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਭਿੰਨਤਾ ਵਾਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਧਾਰਨੀ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਡਰ ਭੈਅ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕੇ ਨਿਰਪੱਖ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੋਵੇ। ਅੱਜ ਭਾਵੇਂ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਾਜਸੱਤਾ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਕਰਕੇ ਭਾਰੀ ਦਬਾਅ ਅੰਦਰ ਹਨ। ਉਹ ਸੌਆਂ ਬੱਧੀ ਝੂਠੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਅਤੇ ਜੇਲਬੰਦੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਦਬਾਅ ਥੱਲੇ ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ ਹੈ ਤੇ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਤੇ ਡਰ ਰਹਿਤ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਾਂਝੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਦੌਰ ਅੰਦਰ ਹੀ 55 ਦੇ ਕਰੀਬ ਪੱਤਰਕਾਰ ਜੇਲਬੰਦੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਸੋਚ ਅਪਣਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ ਦੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਵਾਲੀ ਨਿਰੀਖਣ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਲਗਾਤਾਰ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਮਿਆਰ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਡਿਗਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਾਜਪਾਈ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੇਲੇ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਰਤ ਦਾ ਦੁਨੀਆਂ ਅੰਦਰ 80ਵਾਂ ਸਥਾਨ ਸੀ ਜੋ ਘੱਟ ਕੇ ਹੁਣ 142ਵੇਂ ਦਰਜੇ ਤੇ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ 180 ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ ਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇਵੇ। ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਵੀ ਪੂਰੀ

ਤਰਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋਵੇ ਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਕਰੇ। ਇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਨੂੰ ਸਲਾਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਤੇ ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਤੇ ਉਸਦੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਸਾਲ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਕਾਜ ਦੌਰਾਨ ਜੋ ਪੱਤਰਕਾਰ ਮਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਨਿਰੀਖਣ ਅੰਕ ਦਾ ਜੋ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਡਰ ਭੈਅ ਤੋਂ 'ਅਜ਼ਾਦ ਪੱਤਰਕਾਰੀ' ਇਸ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ, ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰੈੱਸ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤ ਤੋਂ ਵੀ ਪਛੜ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਹੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਅਜ਼ਾਦੀ ਹੈ। ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਵੀ ਇਸ ਹੱਕ ਅਧੀਨ ਹੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ ਦਾ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦੌਰ ਅੰਦਰ ਪਛੜਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ:

- (1) ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਤੇ ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਤੇ ਹਿੰਸਕ ਹਮਲੇ;
 - (2) ਦਬਾਅ ਕੇ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਤੇ ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ ਵਿੱਚ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਘਾਟ;
 - (3) ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ ਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣਾ;
 - (4) ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣਾ ਆਦਿ।
- ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਦੌਰਾਨ ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ ਦੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਤੇ ਵਾਰ ਵਾਰ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਹਿੰਸਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਾਰਜ-ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ

ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਤੇ ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਗੁੰਡੇ ਅਨਸਰਾਂ ਤੇ ਗੈਂਗ ਗੁੱਟਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਖ਼ਬਰਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਇੰਨਾ ਤੇ ਹਿੰਸਕ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਪਿੱਛੇ ਦਿਨੀਂ ਵਾਪਰੀ ਯੂ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਹਾਥਰਸ ਵਿਖੇ ਦਲਿਤ ਕੁੜੀ ਦੇ ਹੋਏ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਕਤਲ ਤੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੀ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਖੋਜ ਕਰਨ ਗਏ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਧ੍ਰੋਹ ਵਰਗੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਜੇਲਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਦਰਜਾ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅੰਧਕਾਰ ਵਿੱਚ ਧਕੇਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਮਿਆਰ ਦਾ ਨੈਤਿਕ ਪਤਨ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੈਤਿਕ ਬੇਧਿਕਤਾ ਤਾਂ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਰਾਜ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਐਲਾਨੀ ਗਈ ਅਪਤਕਾਲ ਸਥਿਤੀ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਖ਼ੁਰ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਭਾਰਤੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਰਾਂ ਅਲੋਪ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਕਤਲ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਕਾਕੇ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਯਕੀਨ ਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਿਆਂ ਬੀ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਅਲੋਪ ਹੋਣ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੇ ਵੀ ਹੰਢਾਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਾਕਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੋਦੀ ਨੇ 2014 ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਭਾਗ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਮੇਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਲੋਚਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਲੋਚਨਾ ਨਾਲ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਿੱਖੀ ਅਲੋਚਨਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹੀ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਤੇ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਸੋਚ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਿੰਦੂਤਵ ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਅਧੀਨ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਤਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਅਲੋਚਨਾ ਤੇ ਸਵਾਲ ਜੋ ਇਸ ਹਿੰਦੂਤਵ ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਉੱਪਰ ਆਪਣੀ ਪਕੜ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਦਰਸਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਵਿਰੋਧੀ ਸੋਚ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਮਾਰਕ ਟਵੇਨ ਨੇ ਤਾਂ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਲਗਾਅ ਹੈ ਜਦਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵਖਰੇਵਾਂ ਤੇ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਤੇ ਹਿੰਦੂਤਵ ਪ੍ਰਚਾਰ ਰਾਹੀਂ ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਦਬਾਅ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਤਮ ਮੁਗਧ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਅੱਜ ਦੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਇੱਕ ਅਣਐਲਾਨੀ ਅਪਤਕਾਲ (ਐਮਰਜੈਂਸੀ) ਅਧੀਨ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦਾ ਚੌਥਾ ਥੰਮ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਵੀ ਅੰਧਕੂਪ ਕਾਰਗਾਹ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੀ ਅਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸੋਚ ਤੇ ਇੱਕ ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਅਣ ਐਲਾਨੀ ਪਾਬੰਦੀ ਲੱਗ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ ਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਸਹਿਮਤੀ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟਾਅ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਫਾਸੀਵਾਦੀ ਸੋਚ ਦਾ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ। ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ ਦੀ ਅੱਜ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਗਿਰਝਾਂ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਾਂਗੇ ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਦਿੱਤੀ।

ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਭਾਰਤ-ਚੀਨ ਦਾ ਝਗੜਾ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਸਥਿਤੀ ਵੱਲ

ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਘੇਰਨ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ, ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬੰਦਰਗਾਹਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਚੀਨ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਲਈਆਂ

- ਦਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਹੁਣ ਪੈਗਾਂਗ ਸੋ, ਹਾਟ ਸਪਰਿੰਗ, ਗਲਵਾਨ ਵਾਦੀ ਅਤੇ ਦੇਪਸਾਂਗ ਵਾਦੀ ਭਾਰਤ-ਚੀਨ ਦੇ ਝਗੜੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਚੀਨ ਨੂੰ ਹਟ ਕੇ ਅਪ੍ਰੈਲ, 2020 ਦੀ ਥਾਂ ਜਾਣ ਲਈ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਚੀਨ ਨੂੰ ਹੱਦ ਉੱਤੇ ਵੱਡਾ ਜਮਾਵਤਾ ਕਰਨ, ਭਾਰਤੀ ਪਟ੍ਰੋਲਾਂ ਨੂੰ ਸੰਨ 1993 ਵਿਚ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੰਨੀ ਗਈ ਅਸਲ ਕੰਟਰੋਲ ਰੇਖਾ ਉੱਤੇ ਵਾਪਸ ਹੋਣ, ਗਲਵਾਨ ਵਾਦੀ ਵਿਚ ਹੋਏ ਝਗੜੇ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣ, 29 ਅਗਸਤ, 2020 ਨੂੰ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਵਾਅਦਿਆਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਚੀਨ, ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਹਟਣ ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਮੁੱਢੋਂ ਹੀ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਨਕਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ ਨੇ ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਿਚ ਹੱਦਾਂ ਉੱਤੇ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ ਉੱਤੇ ਸੈਨਾ ਲਗਾ ਕੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸੋ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੌਰ ਕਮਾਂਡਰ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ 7 ਮੀਟਿੰਗਾਂ, ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਬਾਤਾਂ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹੀ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀਆਂ ਕਿ ਚੀਨ ਨੂੰ 1993 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪ੍ਰੈਲ, 2020 ਦੀ ਥਾਂ ਵਾਪਸ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚੀਨ ਦੀ ਨਵੀਂ ਬਣੀ ਨੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਚੀਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਇਰਾਦਾ 2050 ਤੱਕ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਤਾਕਤਵਰ ਦੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹ 'ਵਨ ਰੋਡ ਵਨ ਬੈਲਟ', ਚੀਨ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਆਰਥਿਕ ਲਾਂਘਾ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਮਹਾਸਾਗਰ ਉੱਪਰ ਸੰਪੂਰਨ ਕਬਜ਼ਾ, ਤਵਾਂਗ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਣਾ, ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਤੇ ਉਈਗਰ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਿਚ ਢਾਲਣਾ ਤੇ ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨਾ, ਛੋਟੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਹੜਪਣਾ ਤੇ ਉਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਜ਼ਰੀਏ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਉਣਾ ਆਦਿ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਇਸ ਨੀਤੀ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਰੋੜਾ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਨਿਮਾਣਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਵਾਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਫੈਲਾਇਆ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੇ ਨਿਪਾਲ ਉਸ ਦੀ ਝੋਲੀ ਜਾ ਪਏ ਤੇ ਚੀਨ ਦੀ ਬੋਲੀ ਬੋਲਣ

ਲੱਗੇ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ, ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬੰਦਰਗਾਹਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਲੈ ਲਈਆਂ ਤਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਘੇਰਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਸਤੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਹੜ ਚਲਾ ਕੇ, ਬੈਂਕਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਪਾ ਕੇ ਤੇ ਸਨਅਤ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਉੱਪਰ ਹਾਵੀ ਹੋਣਾ ਲੱਚਿਆ। ਡਿਜੀਟਲ ਹਮਲੇ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਾਸੂਸੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਉੱਤੇ ਵੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਕਰਕੇ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਢਾਅ ਲਾਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ। ਜਦ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਚੀਨ ਦੇ ਇਸ ਆਰਥਿਕ ਹਮਲੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਕੇ ਚੀਨ ਤੋਂ ਆਮਦ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਾਏ ਤਾਂ ਚੀਨ ਨੇ ਵੁਹਾਨ ਕੋਰੋਨਾ ਬੰਬ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਵੀ ਬੁਰੀ ਤਰਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਫਿਰ ਚੀਨ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਕਰੋਨਾ ਵਿਚ ਉਲਝਿਆ ਵੇਖ ਕੇ ਲਦਾਖ਼ ਦੇ ਇਲਾਕੇ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਸੈਨਾ ਰਾਹੀਂ ਕਬਜ਼ਾ ਆ ਕੀਤਾ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਚੀਨੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਫਿਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼ੀ ਜਿਨਪਿੰਗ ਦੀ ਤਿੱਬਤ ਯਾਤਰਾ ਅਤੇ ਸੰਨ 2019 ਵਿਚ ਬਣਾਈ ਨਵੀਂ ਰੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਤੈਅ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਚੀਨੀ ਸੈਨਾ ਨੇ ਹੁਣ ਜ਼ਮੀਨੀ ਯੁੱਧ ਲਈ ਹੋਰ ਤਾਕਤਵਰ ਹੋਣਾ ਹੈ ਤੇ ਬਰਫੀਲੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੇ ਯੁੱਧ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਚੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦੀਆਂ ਬਰਫੀਲੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਹਿਮਾਲਿਆ ਪਰਬਤ ਲੜੀ ਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹੱਦ ਉੱਤੇ ਹਨ। ਤਿੱਬਤ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਸ਼ੀ ਜਿਨਪਿੰਗ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਭਾਰਤ ਵੱਲ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਇਹ ਸਭ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ-ਚੀਨ ਯੁੱਧ ਸ਼ਾਇਦ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਲੱਗਿਆ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਜੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਦਦ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਨਾ ਮਿਲਦਾ ਤੇ ਯੂਰਪੀਨ ਦੇਸ਼ਾਂ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਤੇ ਜਾਪਾਨ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪੱਖ ਨਾ ਪੂਰਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਪਰ ਚੀਨ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੇ ਯੁੱਧ ਦੀ ਥਾਂ ਹੁਣ ਮੱਠਾ ਯੁੱਧ ਚਾਲੂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣੀਆਂ, ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਭਾਰਤੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰੀ ਜਾਣਾ ਤੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁੱਕਰੀ ਜਾਣਾ ਚਾਲੂ ਹੈ।



ਭਾਰਤ ਨੇ ਚੀਨ ਦੇ 200 ਦੇ ਕਰੀਬ ਜਾਸੂਸੀ ਡਿਜੀਟਲ ਐਪਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਚੀਨ ਦੇ ਕਈ ਸਰਕਾਰੀ ਠੇਕੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਤੇ ਚੀਨ ਤੋਂ ਦਰਅਮਦ ਤੇ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਪਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਚੀਨ ਦਾ ਭਾਰਤੀ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਸਨਅਤਾਂ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਵੀ ਆਪਣੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਚੀਨ ਦੇ ਵਧਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤ ਅਮਰੀਕਾ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਤੇ ਜਾਪਾਨ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੁਆਡ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਹਿੰਦ ਮਹਾਸਾਗਰ, ਅਰਬ ਸਾਗਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਮਹਾਸਾਗਰ ਵਿਚ ਮਸ਼ਕਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੈਗਾਂਗ ਸੋ ਤੋਂ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਪਹਾੜੀਆਂ ਉੱਪਰ ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਾ ਜਾ ਬੈਠੀ ਹੈ ਤੇ ਚੀਨ ਨਾਲ ਟੱਕਰਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਚੀਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੈਨਾ ਤੇ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਹੱਦਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾ ਕੇ ਬਰਫੀਲੇ ਮੌਸਮ ਨੂੰ ਝੱਲਣ ਲਈ ਪੂਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਕਾਰਗਰ ਹਥਿਆਰ ਵੀ ਖ਼ਰੀਦਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਮੋਰਚਿਆਂ 'ਤੇ ਯੁੱਧ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੀਨ ਦੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਹਟੀਆਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ, ਘਟੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰ ਹਨ। ਗੱਲਬਾਤ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਨਾ ਉੱਤਰਨ ਕਰਕੇ ਚੀਨ ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਹਟਦਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ।

ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਅਕਸਾਈਚਿਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਇਲਾਕਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਕਾਸ਼ਗਾਰ ਤੋਂ ਕਰਾਚੀ ਸੜਕ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਬੜਾ ਚਿੰਤਤ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੁੱਪ-ਚੁਪੀਤੇ ਉਹ ਉਸੇ ਤਰਾਂ ਅਹਿਮ ਟਿਕਾਣਿਆਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਵੇ ਜਿਵੇਂ; ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਚੀਆਂ ਚੋਟੀਆਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਸਾਰਥਕ ਹੋ ਸਕੇ। ਗੱਲਬਾਤ ਤਾਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਪੱਖ ਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦ ਸਾਡਾ ਪੱਖ ਭਾਰੀ ਹੋਵੇ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪੱਖ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਡਰ ਹੋਵੇ। 4 ਤੋਂ 8 ਫਿੰਗਰ ਦੀਆਂ ਉੱਪਰਲੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਉੱਪਰ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਜਾ ਬਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਦੇਪਸਾਂਗ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਟੈਂਕ ਫੇਰ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਆਰਥਿਕ ਪੱਖੋਂ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰਤਾ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਪੱਖੋਂ ਪਰਪੱਕਤਾ, ਕੂਟਨੀਤਕ ਪੱਖੋਂ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਚੀਨ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ, ਤਿੱਬਤ, ਹਾਂਗਕਾਂਗ, ਤਾਈਵਾਨ, ਇਨਰ ਮੰਗੋਲੀਆ ਤੇ ਪੂਰਬੀ ਤੁਰਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਮੰਨ ਕੇ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦਲਾਈਲਾਮਾ ਨੂੰ ਤਿੱਬਤ ਦਾ ਹੱਕੀ ਸ਼ਾਸਕ ਮੰਨ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਦਲਿਤ ਵਾਦ ਤੇ ਜਟਵਾਦ ਦੇ ਮਸਲੇ ਦਾ ਕੀ ਹੱਲ ਏ



- ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ
9815698451

ਮਨੁੱਖੀ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਰਾਜ ਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਤਜਰਬੇ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਸਮਰਾਜੀ ਲੁੱਟ ਦੇ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਪੱਲੀ ਮਨੁੱਖੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੌਮੀ, ਜਾਤੀ, ਜਮਾਤੀ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚਲੀ ਹਰੇਕ ਵੰਡ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਵਰਤਣ ਦੀ ਕਲਾ ਦੀ ਮਾਹਿਰ ਹੈ। ਇਹ ਵੰਡ ਭਾਵੇਂ ਰਾਮ ਮੰਦਰ ਤੇ ਬਾਬਰੀ ਮਸਜਿਦ ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਦੇਸ਼

ਭਰ ਵਿਚ ਵੱਸਦੀਆਂ ਅੱਡ-ਅੱਡ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੜਾ ਕਰਕੇ ਪਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹੀ ਕੁਝ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਾਮ-ਦਾਮ-ਦੰਡ-ਭੇਦ ਦੀ ਚਾਣਕੀਆ ਨੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ 'ਪਾੜੇ ਤੇ ਰਾਜ ਕਰੋ' ਦੀ ਯੁੱਧ ਨੀਤੀ ਅਧੀਨ ਇਹ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡੀਆਂ ਪਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਹੱਥੋਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦੇਂਦੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਿਆ। ਫਿਰ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਾੜ ਪਾਇਆ। ਫਿਰ ਹਰੇਕ ਕਮੀਨੇ ਤੋਂ ਕਮੀਨਾ ਹਰਬਾ ਵਰਤ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕੀਤਾ।

ਹੁਣ ਇਕ ਪਾਸੇ ਜਟਵਾਦ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਦਲਿਤ ਵਾਦ ਨੂੰ ਉਭਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਨਾ ਭੁਗਤਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਫ਼ੀਲਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਹੱਕ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਖੜਾ ਕਰ ਕੇ ਤੇ ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਦੇ ਬੀਅ ਬੀਜ ਕੇ, ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਨੂੰ ਅੱਧ ਵਿਚਕਾਰੋਂ ਪਾੜਨ ਦੇ

ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜਾਤ ਪਾਤ ਦੇ ਫੈਲਣ ਜਾਂ ਦਲਿਤਾਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਜੱਟ, ਭਾਪੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਮਨੁੱਖਵਾਦੀ/ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪਿੱਛੇ ਖੜੀ ਸਾਮਰਾਜੀ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਤਾਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਪਿਛਲੇ ਕਰੀਬ 45 ਸਾਲ ਤੋਂ ਆਪ ਇਸ ਵਹਿਸ਼ੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦੇ ਜਬਰ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ। ਲੱਖਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਵੈਮਾਣ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਲੱਖਾਂ ਸਿੱਖ ਘਰੋਂ ਬੇਘਰ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਨੇਕ ਸਿੱਖ ਅਜੇ ਤਕ ਮਨੁੱਖਵਾਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜੇਲਾਂ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਹਨ।

ਇਸ ਸਾਰੇ ਕੁਝ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਉੱਤੇ ਹੱਥਾ ਰਹੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਇਕ ਸੁਹਿਰਦ ਧਿਰ ਜਦੋਂ ਇਸ ਬੇਮੋਚੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਘੇਰਾ ਵਧਾਉਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਲਿਤਾਂ ਸਮੇਤ ਹਰੇਕ ਤਰਾਂ ਦੇ ਪੀੜਤ ਬਹੁਜਨ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਸੰਗੀ-ਸਾਥੀ ਜਾਪਦੇ ਹਨ।

ਉਹ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮਹਾਨ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਵਾਸਤਾ ਪਾ ਕੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਨ ਇਸੇ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜ

ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਦੇ ਫ਼ੀਲੇ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਰੌਲਾ ਪਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਂਦੇ ਹਨ, ਵੇਖੋ! ਇਹੀ ਜੱਟ ਭਾਪੇ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਧੱਕਾ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਨੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚ ਕੇ ਰਹੋ। ਜਿਸ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਰਹਿ ਕੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਦੀ ਰਾਜਸੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜੀ ਗੁਲਾਮੀ ਹੱਥਾਉਂਦੇ ਰਹੋ।

ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਮਲ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਨੁੱਖਵਾਦ ਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਿਹਾ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਰਾਜਸੀ ਤਾਕਤ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਹੀ ਆਰਥਿਕ ਮੁਕਤੀ, ਸਮਾਜਿਕ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਸਵੈਮਾਣ ਨਾਲ ਜਿਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਿੰਨੋਂ ਅਧਿਕਾਰ ਰਾਜਸਤਾ ਉਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮੁੱਖ ਲੜਾਈ ਰਾਜਸਤਾ ਦੀ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਜਾਤਪਾਤ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਘਰਸ਼ ਇਸ ਵੱਡੀ ਲੜਾਈ ਦਾ ਇਕ ਅੰਗ ਹੈ। ਦਲਿਤ ਵਾਦ ਤੇ ਜਟਵਾਦ ਦੇ ਮਸਲੇ ਦਾ ਇਹ ਹੱਲ ਹੈ।

ਕੀ ਹਨ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ?



- ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਟਿੱਬਾ
92179-71379

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਤਿੰਨ ਖੇਤੀ ਬਿੱਲਾਂ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਸਮੇਤ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਵਰਗ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੇ ਹਮਲਾ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਸੰਘ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਕੀ ਹੈ? ਆਰਟੀਕਲ 246 ਤਹਿਤ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ਾ ਉਕਤ ਤਿੰਨ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਕੌਣ ਬਣਾਏਗਾ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਆਰਟੀਕਲ 248-2 ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀ (Residuary Powers) ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਨਵੇਂ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਸੂਚੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਾਕਤਵਰ ਹੈ ਜਦਕਿ ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ, ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤੋਂ ਤਾਕਤਵਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ ਕੁੱਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਓ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਜਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਕੋਲ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਕੋਲ ਇਹ ਤਾਕਤ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੂਜਾ; ਇਹ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਭਾ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਹਿਤ ਵਿੱਚ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਦੋ ਤਿਹਾਈ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤੀਜਾ; ਇਹ ਕਿ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਾਜ ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰ ਕੋਲ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਕਿ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਰਾਜ ਵਿਸ਼ੇ ਸਬੰਧੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਖ਼ਰੀ; ਇਹ ਕਿ ਕੋਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਸੰਘ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਸਮੇਂ ਟਕਰਾਓ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਸਥਿਤੀ ਪਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਧਾਂਤ (Doctrine of pith and substance) ਤਹਿਤ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼, ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ (Object, scope and effect) ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਕੇ ਕੋਰਟ ਤਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਹੀ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ

254 ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਟਕਰਾਓ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੀ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਰਾਜ ਦਾ। ਕੇਂਦਰੀ ਦੀ ਥਾਂ ਰਾਜ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਤਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿਧਾਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਰਟੀਕਲ 245 ਤੋਂ 255 ਤੱਕ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 245 ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਭਾਵ ਰਾਜ ਆਪਣੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸੂਬੇ ਲਈ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕੇਂਦਰ ਕੋਲ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਅਪਰੇਸ਼ਨ (extra territorial operation) ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਹੈ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤ ਕੇਂਦਰ ਜੋ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਸਬੰਧੀ ਜਿਸ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਂਝ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਲਿਸਟ (Union List) ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚੀ ਭਾਵ ਲਿਸਟ 1 ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਿਸ਼ੇ ਦਰਜ ਹਨ, ਜੋ ਕੌਮੀ ਹਿਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 100 ਵਿਸ਼ੇ ਦਰਜ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ; ਕਿ ਡਿਫੈਂਸ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਾਮਲੇ, ਕਰੰਸੀ, ਯੁੱਧ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਆਰਟੀਕਲ ਐਨਰਜੀ, ਰੇਲਵੇ, ਡਾਕ, ਇੰਟਰ ਸਟੇਟ ਵਣਜ ਅਤੇ ਵਪਾਰ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਅ, ਬੀਮਾ, ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੈਕਟਰ, ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਆਦਿ। ਜਦਕਿ ਸਟੇਟ ਲਿਸਟ (State List) ਨੂੰ ਲਿਸਟ 2 ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ, ਸਟੇਟ ਕੋਰਟ ਡੀਸ, ਲੋਕਲ ਬਾਡੀਜ਼, ਸਿਹਤ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਜੇਲਾਂ, ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ, ਨਹਿਰਾਂ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਨ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਨ ਅਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਆਦਿ 66 ਵਿਸ਼ੇ ਦਰਜ ਹਨ, ਜਿੰਨਾ 'ਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ (Concurrent List) ਭਾਵ ਲਿਸਟ 3 ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੀਮੀਨਲ ਲਾਅ ਅਤੇ ਕ੍ਰੀਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਤਲਾਕ, ਲੇਬਰ ਵੈਲਫੇਅਰ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਆਦਿ ਸਮੇਤ ਕੁੱਲ 52 ਵਿਸ਼ੇ ਹਨ, ਜਿੰਨਾ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵੱਧ ਤਾਕਤਵਰ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਦੋ ਤਰਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ- ਇਕਸਾਰ (Unitary) ਜਾਂ ਸੰਘੀ (Federal)। ਯੂਨੀਟਰੀ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਤਾਕਤ ਕੇਂਦਰ ਕੋਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਦਾਹਰਨ ਫਰਾਂਸ, ਜਪਾਨ ਅਤੇ ਚੀਨ ਹਨ। ਸੰਘੀ ਢਾਂਚੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਾਕਤਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯੂਨੀਟਰੀ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਭਾਰਤ। ਭਾਰਤ

ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲ ਵੱਧ ਝੁਕਾਅ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸਮੇਂ ਹੀ ਯੂਨੀਟਰੀ ਢਾਂਚਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਆਮ ਸਮੇਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੰਘੀ ਸਿਸਟਮ ਤਹਿਤ ਕੰਮ ਚਲਦਾ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 240 ਤਹਿਤ ਚਾਰ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾਦਰ ਅਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ, ਦਮਨ ਤੇ ਦਿਉ, ਅੰਡਮਾਨ ਨਿਕੋਬਾਰ ਟਾਪੂ ਅਤੇ ਲਕਸ਼ਦੀਪ ਟਾਪੂ ਸਬੰਧੀ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕੋਲ ਇੰਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਜਾਂ ਰੱਦ ਬਦਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। 5ਵੇਂ ਸ਼ਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲੇ ਵਾਲੇ

ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, 10 ਰਾਜਾਂ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਛੱਤੀਸਗੜ, ਗੁਜਰਾਤ, ਗਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਝਾਰਖੰਡ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਉੜੀਸਾ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਅਤੇ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਨੂੰ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਸਬੰਧਿਤ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲੇ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦਕਿ 6ਵੇਂ ਸ਼ਡਿਊਲ ਤਹਿਤ ਟਰੇਵਲ ਏਰੀਆ ਵਿੱਚ ਅਸਮ, ਮਿਜ਼ੋਰਮ, ਮੇਘਾਲਿਆ ਅਤੇ ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤੀ ਬਿੱਲਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਲੰਘੀ 20 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਤਿੰਨ ਸੂਬਾਈ ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਕਿੰਨੀ 'ਕੁ' ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਮਹੱਤਤਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ?

CAPITAL ACCOUNTING AND TAX SERVICES

KULDEEP SINGH KANG

SEWA SINGH BHINDER

HELPING PEOPLE FOR THEIR TRUCKING

(IRP) Plates-48 States-Same Day

ਬਾਹਰ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪਲੇਟਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਤੁਰੰਤ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਟਰਕਿੰਗ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਕਦਮ

• ਟਰੱਕ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪਲੇਟਾਂ ਵਾਸਤੇ ਹੁਣ ਹਫ਼ਤਿਆਂਬੱਧੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ
• ਉਸੇ ਦਿਨ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪਲੇਟਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

TRUCKING SERVICES AVAILABLE

- IRP License Plates
- IFTA-Fuel Tax Returns
- MC (CC) Authority US DOT #
- UCR Permits, BOC-3 Filing
- CA#, MCP, EPN Enrollment
- BIT-Enrolment
- NM Permit, KYU#, NY HUT Permit
- Oregon Permit, Oregon Bonds
- Highway Use Tax (2290)
- Trailer Plates, Title Transfer
- Tax Exemption

BUSINESS SERVICES AVAILABLE

Tax Services: Individual, Small Business

Computerized Accounting

Financial Statement

Monthly Sales Tax Reports

Payroll Services

PH: 5306695780 FAX: 5306695775
CELL:530-908-9386 CELL:530-405-6020
 ਇਹ ਦਫ਼ਤਰ ਡੀ.ਐਮ. ਵੀ. ਸਪ੍ਰਿੰਗ ਸੈਂਟਰ ਵਿਚ ਹੈ।

825 EAST STREET, SUITE 110 WOODLAND, CA 95776

Valley Real Estate Center



Better Deal will be given from New Builders to Book New home in Mountain House, Tracy, Manteca and Lathrop

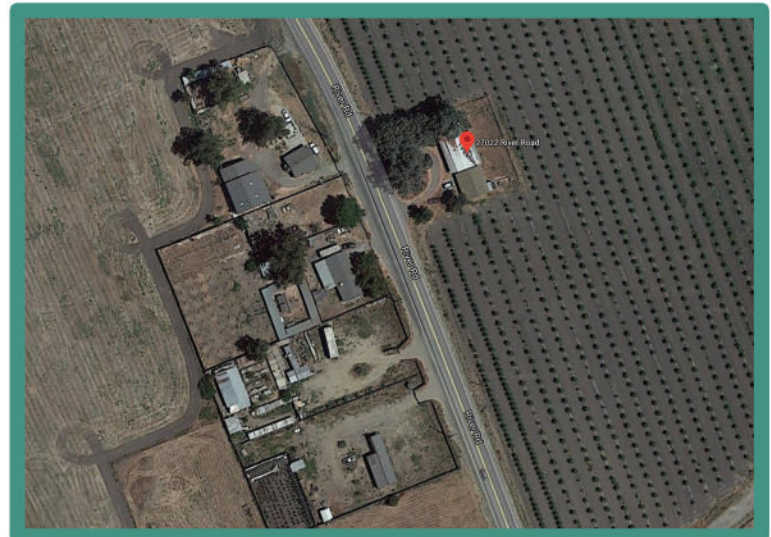
For agriculture and almond Farm, office building, Farm House and for Truck Yard in Tracy, Manteca, Lathrop and Stockton

ਮਾਊਂਟੇਨ ਹਾਊਸ, ਟਰੇਸੀ, ਮਨਟੇਕਾ ਅਤੇ ਲੈਥਰੋਪ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਘਰ ਖੁੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਡੀਲ ਦਿਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਅਲਮੰਡ ਫਾਰਮ, ਆਫਿਸ ਬਿਲਡਿੰਗ, ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ ਅਤੇ ਟਰੱਕ ਯਾਰਡ ਲਈ ਵੀ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰੋ।

Listing

TOTAL 35.5 YOUNG THREE YEARS OLD TREE PADRE AND NONPAREIL VARIETY. WITH RIPARIAN RIGHT FROM THE SAN JOAQUIN RIVER. WITH A SINGLE FAMILY SMALL HOME, IT'S VERY DESIRABLE PROPERTY



PROPERTY ADDRESS: 27022 RIVER ROADM, NEWMAN CA 95360.

RANJIT SINGH

**Valley Real Estate Center (Office Lic.: 01392267)
68 E 11th Street Ste 109, Tracy, CA 95376**

Office: 209-956-1000 Cell : 408-355-5700, gbsingh84@gmail.com

RANJIT SINGH
(Lic: 01922089)



‘ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਾੜਕੂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਤਸੀਹੇ ਦੇ ਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਹੀਦ’

ਸਿੱਖ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ‘ਸ਼ਹੀਦ ਬੀਬੀ ਰੇਸ਼ਮ ਕੌਰ ਜੀ’ (23.10.93)

- ਲਵਸ਼ਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਡੱਲੇਵਾਲ
00447825813301

ਮਹਾਨ ‘ਸ਼ਹੀਦ ਬੀਬੀ ਰੇਸ਼ਮ ਕੌਰ’ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 8 ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬਰਫ਼ ਤੇ ਨੰਗਾ ਲਟਾ ਕੇ ਇੰਨਟੈਰੇਗੇਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮੀਰ ਮੰਨੂ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਦਵਾ ਦਿੱਤੀ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਹੋਂਦ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਕਮ ਨੂੰ ਰਾਸ ਨਹੀਂ ਆਈ, ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੰਮੀ ਗ਼ੁਲਾਮੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਇੱਕ ਅਜ਼ਾਦ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਵਾ ਕੇ ਦਿੱਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਅੰਦਰ ਹੀ ਸਿੱਖ ਇੱਕ ਜਗਦੀਪ ਪੇਸ਼ਾ ਕੌਮ ਵਜੋਂ ਦਿਸਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਕੁਝ ਸਾਲ ਅੰਦਰ ਹੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਅਸੀਂ ਫਿਰ ਗ਼ੁਲਾਮ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ ਪਰ ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗਦਰੀਆਂ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਚਾਲ ਨੂੰ ਨਾ ਸਮਝ ਸਕਣਾ ਕੌਮ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੱਕ ਗ਼ੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਜੰਜੀਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਕੱਢ ਸਕਿਆ ਪਰ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਜਰਨੈਲ ਸ਼ਹੀਦ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖ਼ਾਲਸਾ ਭੰਡਾਰਾਂਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਕੌਮ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਦਾ ਰਸਤਾ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਖਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਪਵਾਨੇ ਅੱਜ ਤੀਕ ਨਿਰੰਤਰ ਛਾਪਾ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਸ਼ਹੀਦ ਬੀਬੀ ਰੇਸ਼ਮ ਕੌਰ ਨੇ ਜ਼ਾਲਮ ਦੇ ਹਰ ਜ਼ੁਲਮ ਨੂੰ ਸਹਾਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਖ਼ੂਨ ਦਾ ਕਤਰਾ ਕਤਰਾ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਵਹਾ ਦਿੱਤਾ।

ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਰਾਜ ਕਿਸ਼ਨ ਬੇਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੇ ਭਾਈ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਘਰ ਵਿੱਚ ਛਾਪਾ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ, ਬੀਬੀ ਰੇਸ਼ਮ ਕੌਰ ਨੂੰ ਬੁੱਚੜ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸਥਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਠੀ ਵਿੱਚੋਂ ਅਕਤੂਬਰ

1993 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸ. ਹੰਸਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਆਪਣੇ 8 ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਬੱਚੇ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ। ਬੀਬੀ ਰੇਸ਼ਮ ਕੌਰ ਦਾ ਪਤੀ ਭਾਈ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਬਿੱਲਾ ਖ਼ਾਲਸਤਾਨ ਦੀ ਜੰਗੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸਰਗਰਮ ਮੈਂਬਰ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਹੱਥ ਆਉਣ ‘ਤੇ ਬੁੱਚੜ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਰਾਜ ਕਿਸ਼ਨ ਬੇਦੀ ਆਪਣੇ ਮੋਢੇ ‘ਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੀਤੀ ਲੱਗ ਗਈ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਬੇਦੀ ਬਰਫ਼ ਡਿਗਰੀ ਦੇ ਤਸੀਹੇ ਦੇਣ ਦਾ ਮਾਹਰ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਾਲਮਾਨਾ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਸੀਹੇ ਦੇ ਕੇ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਬੀਬੀ ਨੂੰ ਉਹ ਤਸੀਹੇ ਦੇਣ ਜਾਣ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਬੀਬੀ ਵੀ ਮਾਈ ਭਾਗੋ ਦੀ ਵਾਰਸ ਹੈ। ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਇੰਟੈਰੇਗੇਟ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜੋ ਉਹ ਵਰਤ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਪੱਲੇ ਕੁਝ ਨਾ ਪਿਆ, ਆਖ਼ਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਉਸ ਦੇ 8 ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਤਸੀਹੇ ਦੇ ਕੇ ਮੀਰ ਮੰਨੂ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦਾ ਚੇਤਾ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੀਰ ਮੰਨੂ ਸਿੱਖ ਬੀਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਸ਼ੂਮ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਤਸੀਹੇ ਦੇ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਅੱਜ ਇਸ ਪੁਲਿਸ ਅਫ਼ਸਰ ਬੇਦੀ ਨੇ ਵੀ ਉਹੀ ਰਸਤਾ ਚੁਣ ਲਿਆ ਤੇ ਬੀਬੀ ਰੇਸ਼ਮ ਕੌਰ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਦੇ ਅੱਠ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਨੰਗਾ ਕਰ ਕੇ ਬਰਫ਼ ‘ਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਰੱਖਦੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਬੱਚਾ ਠੰਢ ਨਾਲ ਨੀਲਾ ਹੋ ਸ਼ੁੱਠ ਨਾ ਹੁੰਦਾ, ਓਨਾ ਚਿਰ ਤੱਕ ਬਰਫ਼ ਤੋਂ ਨਾ ਚੁੱਕਦੇ। ਬੀਬੀ ਰੇਸ਼ਮ ਕੌਰ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਭਾਈ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਲਾ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਬਾਰੇ, ਅਸਲੇ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਦੇ ਰਹੇ, ਪਰ ਬੀਬੀ ਰੇਸ਼ਮ ਕੌਰ ਨੂੰ ਸਿਦਕ ਤੋਂ ਨਾ ਡੁੱਲਾ ਸਕੇ। ਅਖੀਰ ਆਪਣੀ ਹਾਰ ਹੁੰਦੀ ਦੇਖ ਕੇ ਇਸ ਬੁੱਚੜ ਦਰਿੰਦੇ ਨੇ ਬੀਬੀ ਰੇਸ਼ਮ ਕੌਰ ਦੇ ਗਲੇ ਤੇ ਤਿੱਖੇ ਹਥਿਆਰ ਰੱਖ ਕੇ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਗਰਦਨ ਦੇ ਮੂਹਰਲੇ ਪਾਸੇ ਫੇਰ ਕੇ ਡਰਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਉਹ



ਤਿੱਖਾ ਚਾਕੂ ਬੀਬੀ ਰੇਸ਼ਮ ਕੌਰ ਦੀ ਸਾਹ ਰਗ ਨੂੰ ਕੱਟ ਗਿਆ ਅਤੇ 23 ਅਕਤੂਬਰ, 1993 ਨੂੰ ‘ਜਾਮ-ਏ-ਸ਼ਹਾਦਤ’ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਗਈ।

ਬੀਬੀ ਰੇਸ਼ਮ ਕੌਰ ਦੇ ਸਹੁਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸ. ਹੰਸਾ ਸਿੰਘ ਜੋ ਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟਡ ਅਫ਼ਸਰ ਸਨ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.ਡੀ ਮਹਿਕਮੇ ਵਿੱਚ ਸਰਵਿਸ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਇੰਨਟੈਰੇਗੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪਤਾ। ਬੀਬੀ ਰੇਸ਼ਮ ਕੌਰ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਕੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਸਹੁਰਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬਠਾ ਕੇ ਹਸਪਤਾਲ ਲੈ ਗਏ ਤੇ ਉੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਬੀਬੀ ਜੀ ਦੇ ਸਹੁਰਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਜਬਰੀ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕਰਾਉਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤੂੰ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕਰਦੇ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੋ ਸਕੇ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਇਹ ਤਾਂ ਮਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਹੁਣ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਲਾਸ਼ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ’ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਫਿਰ ਖੰਨਾ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਬੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ਨਾਖ਼ਤ ਕਰਵਾ ਕੇ ਆਪ ਹੀ ਬੀਬੀ ਰੇਸ਼ਮ ਕੌਰ ਦਾ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਦਸ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਸ. ਹੰਸਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਛੱਡ

ਦਿੱਤਾ। ਬੀਬੀ ਰੇਸ਼ਮ ਕੌਰ ਦੇ ਅੱਠ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬੁੱਚੜ ਰਾਜ ਕਿਸ਼ਨ ਬੇਦੀ ਦਾ ਮਿੰਨਤ ਤਰਲਾ ਕਰਕੇ ਇਕ ਸਿਪਾਹੀ ਲੈ ਲਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੋਈ ਔਲਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੱਚਾ ਲੈ ਕੇ ਘਰ ਗਿਆ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਖ਼ਿਆਲ ਆਇਆ, ਸ਼ਾਇਦ ਰਹਿਮ-ਦਿਲੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਾ ਬੀਬੀ ਰੇਸ਼ਮ ਕੌਰ ਦੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਤੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਭਾਈ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਲਾ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਰੇਸ਼ਮ ਕੌਰ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਾ ਲੱਗਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਕੁੱਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਪੈ ਗਿਆ ਕਿ ਬੀਬੀ ਰੇਸ਼ਮ ਕੌਰ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਬੱਚਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਭਾਈ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਲਾ ਦੇ ਘਰੇ ਗਏ ਤਾਂ ਕਿ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਫੜਦੇ ਸਾਰ ਹੀ ਉਸਦੀ ਦਾਦੀ ਭਾਵ ਭਾਈ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਾਤਾ ਨੇ ਫੱਟ ਪਛਾਣ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਬੀਬੀ ਨੇ ਉਹ ਬੱਚਾ ਉਸਦੀ ਦਾਦੀ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲਗਾ ਕਿ ਉਹ ਬੱਚਾ ਆਪਣੇ ਅਸਲ ਵਾਰਸਾਂ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਵਾਸਤੇ ਪੁਲਿਸ ਸਿਵਲ ਕੋਪਜ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਈ ਪਰ ਭੁਲੇਖੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਾ ਬੱਚਾ ਲੈ ਗਈ। ਕਿਉਂਕਿ ਬੀਬੀ ਰੇਸ਼ਮ ਕੌਰ ਦੇ ਉਸ ਬੱਚੇ (ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ) ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਦਾਦੀ ਲੈ ਕੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਗਈ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਆਏ ਸੀ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੀਬੀ ਰੇਸ਼ਮ ਕੌਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਸ਼ਹੀਦ ਬੀਬੀ ਰੇਸ਼ਮ ਕੌਰ ਦਾ ਚਿਰਾਗ਼ ਅੱਜ ਪੂਰੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦਲ ਯੂ.ਕੇ. ਵੱਲੋਂ ਖ਼ਾਲਸਤਾਨ ਦੀ ਜੰਗੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੌਰਾਨ ਆਪਾ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸ਼ਹੀਦ ਬੀਬੀ ਰੇਸ਼ਮ ਕੌਰ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ, ਮਹਾਨ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਕੇਸਰੀ ਪ੍ਰਣਾਮ ਹੈ।



FUEL DISCOUNTS

UPTO 80 CENTS PER GALLON DISCOUNT
MAJOR NETWORK OF TRUCK STOPS



FACTORING

WE WANT TO MAKE FACTORING EASY FOR YOU
SAME-DAY FUNDING - NO HIDDEN FEES
COMPETITIVE RATES - 97% ADVANCE RATE

TRUCK REPAIR & TIRE DISCOUNTS

GET NATIONAL ACCOUNT
NEARLY 3,000 HIGHLY SKILLED TECHNICIANS COAST TO COAST



FUEL CARDS

NO CREDIT - NO PROBLEM
BEST CUSTOMER SERVICE



YOU BREAK DOWN

WE SHOW UP
24-HOUR ROADSIDE ASSISTANCE



FUEL MANAGEMENT

DAILY FUEL RATES IN PHONE APP



CALL FOR MORE INFO

(855)641-6955, (888)795-7035

ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਚਾਰ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

- ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਜ

baaz332211@gmail.com

ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਡਿਜੀਟਲ ਸੰਚਾਰ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਬੇਹਤਰੀਨ ਯੁੱਗ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਚਾਰ ਸਾਧਨਾਂ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਸ਼ਵ ਨੂੰ ਗਲੋਬਲ ਪਿੰਡ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਰਾਬਤਾ ਬਣਾਉਣਾ ਪਲਕ ਝਪਕਣ ਜਿੰਨਾ ਸੌਖਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਡਿਜੀਟਲ ਸੰਸਾਰ ਅੰਦਰ ਫੇਸਬੁੱਕ, ਵਟਸਐਪ, ਟਵੀਟਰ, ਯੂ-ਟਿਊਬ, ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ, ਮੋਬਾਈਲ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਵੈਬਸਾਈਟ ਅਤੇ ਬਲੌਗਿੰਗ ਆਦਿ ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸੰਚਾਰ ਸਾਧਨ ਹਨ। ਅਜੋਕਾ ਮਨੁੱਖ ਸੰਚਾਰ ਸਾਧਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦੇਖੀ-ਸੁਣੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਚਾਰ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅੱਜ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉਪਰ ਲੱਚਰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈਟ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਲਗਭਗ ਹਰੇਕ ਮਨੁੱਖ ਤੀਕ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਨ ਲੱਚਰਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਜੇਕਰ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਹਰੇਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਉਪਰ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਧਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਮਾਣਾਂ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਲੇਖ, ਟ੍ਰੈਕਟ, ਵੀਡੀਓ ਕਲਿੱਪਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਿੱਤਨੇਮ ਦੀਆਂ ਬਾਣੀਆਂ ਅਰਥਾਂ ਸਮੇਤ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਦਾ ਐਡਵਾਂਸਡ ਇੰਗਲਿਸ਼, ਫ੍ਰੈਂਚ ਤੇ ਸਪੈਨਿਸ਼ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਅਪਲੋਡ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵੈਬਸਾਈਟ ਉਪਰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਰੋਤਾਂ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀਆਂ ਪੀ.ਡੀ.ਐਫ. ਫਾਈਲਾਂ ਅਪਲੋਡ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਵਾਲਪੇਪਰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ, ਭਗਤਾਂ, ਸਿੱਖ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ, ਜਰਨੈਲਾਂ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਉਪਰ 4-5 ਲਾਈਨਾਂ ਦੀ (ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ)

ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੇਜ਼ ਪਰਫੌਰਮੈਂਸ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਆਕਰਸ਼ਕ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕੰਪਿਊਟਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੋਬਾਈਲਾਂ ਉਪਰ ਵੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹ ਸਕੇ। ਯੂ-ਟਿਊਬ ਚੈਨਲ ਉਪਰ ਆਨਲਾਈਨ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੰਥਿਆ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸਬ-ਟਾਈਟਲ ਸਮੇਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਨੇ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਜਗਿਆਸੂ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਅਨੁਕੂਲ ਆਨਲਾਈਨ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੰਥਿਆ ਤੋਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰਮੁਖੀ ਸਿੱਖਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਗੁਰਮੁਖੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਯੂਟਿਊਬ ਚੈਨਲ ਉਪਰ ਆਨਲਾਈਨ ਕੌਰਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਜਿੱਥੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੱਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਗੁਰਮੁਖੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖਣਾ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਕਾਨਵੈਂਟ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਿੱਖ ਬੱਚੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਨ। ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰਮੁਖੀ ਕਲਾਸ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਉਪਲੱਬਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਿੱਖ ਬੱਚੇ ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਕਲਾਸ ਲੈਣ ਵਿਚ ਵੀ ਘੱਟ ਰੁਚੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਾਰਜ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 'ਗੁਰਮੁਖੀ ਭਾਸ਼ਾ' ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਉਪਰਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਯੂਟਿਊਬ ਚੈਨਲ ਰਾਹੀਂ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਲਾਈਵ ਪ੍ਰਸਾਰਨ (24/7) ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜੋਕੇ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਲੋਕ ਟੀ.ਵੀ. ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੰਟਰਨੈਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈਟ ਹਰੇਕ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਉਪਲੱਬਧ ਹੈ। ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਅਨੁਕੂਲ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਲਾਈਵ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਰਟ ਟਾਈਮ ਐਨੀਮੇਸ਼ਨ (3ਧ ਅਤੇ ਬਗੈਰ 3ਧ) ਹਾਈ ਕੁਆਲਟੀ (ਧ) ਵੀਡੀਓ ਕਲਿੱਪ (10-20 ਮਿੰਟ) ਦੀਆਂ ਬਣਾ ਕੇ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉਪਰ ਪਾਈਆਂ ਜਾਣ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਵੀਡੀਓ

ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਸਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸਾਖੀਆਂ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਖੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿਲਚਸਪ ਤੇ ਆਕਰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਸਕ੍ਰਿਪਟ ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਐਡੀਟਰਾਂ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪੱਧਰ ਦੀ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਦੀ ਐਨੀਮੇਸ਼ਨ ਪਿਕਚਰਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਦਸ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੂਰਬੀਰਾਂ ਤੇ ਜਰਨੈਲਾਂ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਮਿੰਟਾਂ ਦੀਆਂ ਐਨੀਮੇਸ਼ਨ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟੀ.ਵੀ. ਚੈਨਲ ਉਪਰ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਰੂਪਮਾਨ ਕਰਦਾ ਐਨੀਮੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਐਨੀਮੇਸ਼ਨ ਸੀਰੀਅਲ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਜ਼ਰਤੇ ਸੀਰੀਅਲ ਵਿਚ ਐਡਵਾਂਸ ਲੈਵਲ ਦਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਕੰਪਿਊਟਰਗ੍ਰਾਫਿਕਸ ਕੰਮ ਹੋਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਚੈਨਲਾਂ ਉਪਰ ਐਡਵਾਂਸ ਤਕਨੀਕ ਦੇ ਸੀਰੀਅਲ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਹਲਕੀ ਤਕਨੀਕ ਦਾ ਸੀਰੀਅਲ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਵੈਬ ਸੀਰੀਜ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਵੈਬ ਸੀਰੀਜ਼ ਅਜੋਕੇ ਡਿਜੀਟਲ ਸੰਸਾਰ ਅੰਦਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਡਿਜੀਟਲ ਕੌਮਿਕਸ (ਫ਼ੋਮਿਕਸ) ਦੀ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਕੌਮਿਕਸ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵੱਡਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਸਿਤ ਢੰਗ ਹੈ।

ਪਤਿਤਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਜੇਕਰ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿਚ 1 ਜਾਂ 2 ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵਟਸਐਪ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਕਾਲ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕੋ ਦਿਨ ਵਿਚ 5 ਤੋਂ 10 ਪਤਿਤਾਂ ਦੀ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰਮਤਿ ਕਲਾਸਾਂ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿਚ 1 ਜਾਂ 2 ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰੰਤੂ ਫੇਸਬੁੱਕ, ਯੂਟਿਊਬ, ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ ਦੀ ਲਾਈਵ

ਸਰਵਿਸ ਜਾਂ ਜੂਮ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿਚ 5 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਗੁਰਮਤਿ ਕਲਾਸ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਆਨਲਾਈਨ ਧਾਰਮਿਕ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀਆਂ ਲਾਈਵ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਕਾਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਸਿੱਖ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬੱਚਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਅਣਗਿਣਤ ਬੱਚਿਆਂ ਤੀਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨੀ ਸੌਖਾਲੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦਾ ਲੰਮੇ ਸਫਰ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਥਕੇਵੇਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲੋਕਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਨਕ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵਟਸਐਪ ਗਰੁੱਪਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੁਕਮਨਾਮਾ, ਪਾਠ, ਕਥਾ-ਵਿਚਾਰ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਸ਼ੇਅਰ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ-ਘਰਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉਪਰ ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਚਾਰ ਭਾਵੇਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵੀ ਤਰਤੀਬਵਾਰ ਨਾ ਹੋਣਾ, ਵੱਡੀ ਖਾਮੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਿੱਖ ਜਗਿਆਸੂ ਉਲਝਣ ਵਿਚ ਫਸਦਾ ਵੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਸਿੱਖ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਤਰਤੀਬਵਾਰ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਉਪਰ ਨਾ ਮਿਲਣ ਦਾ ਖਮਿਆਜ਼ਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉਪਰ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ ਸਹੀ-ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬਾਬਤ ਬਹਿਸਾਂ ਕਰਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਉਪਰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਸਬੰਧੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਪਲੱਬਧ ਹੋਣੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਮਾਧਿਅਮ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਜੋ ਲੋਕ-ਲਹਿਰ ਸਿਰਜਣ, ਮਨੁੱਖੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਇਸਦੀ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਥੇ ਹੀ ਇਹ ਕੌਮੀ ਇੱਕਜੁੱਟਤਾ ਲਈ ਸਹਾਈ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਨਾਸ਼

- ਡਾਕਟਰ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ

9914490280

ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੁੱਖ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤੇ ਸੁਹਰਤ ਲਈ ਕਈ ਕੁਝ ਛਿੱਕੇ ਟੰਗਦੇ ਅਤੇ ਸਿਆਣੇ ਹੋਣ ਦਾ ਭਰਮ ਲੈ ਕੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਤੁਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕੁਚੱਜੀਆਂ ਤਰੱਕੀਆਂ 'ਚ ਐਨੇ ਕੁ ਮਸਤ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਭਿਆਨਕ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਫਿਕਰ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਅਨਮੋਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਣੀ ਵਾਲੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਨਾ ਸੋਚ ਕੇ ਸਿਰਫ਼ ਅੱਜ ਦੇ ਡੰਗ ਟਪਾਉਣ 'ਚ ਹੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਇਹ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜਦ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਪਾਸਾ ਵੱਟ ਲਿਆ, ਧਰਤੀ ਉੱਜੜ ਗਈ, ਧਰਤੀ ਬੰਜਰ ਹੋ ਗਈ, ਪਾਣੀ ਮੁੱਕ ਗਿਆ, ਉਸ ਵਕਤ ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੁਰਲੱਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਿੱਥੋਂ ਲੱਭਾਂਗੇ, ਕਿਹੜੀਆਂ ਖੋਜਾਂ 'ਚ ਪਾਣੀ ਟੁੱਕ ਲੱਭਾਂਗੇ?

ਇਹ ਗੱਲ ਪਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਪਾਣੀ ਹੀ ਸਭ ਕੁਝ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਬਗੈਰ ਜੀਵਨ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਕਰੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਮਨੁੱਖਾ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਜੀਵਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਬੁੱਧੀ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ? ਆਪਾਂ ਚਾਹੇ ਪਿੰਡ, ਚਾਹੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਹੋਈਏ, ਸਾਨੂੰ ਘਰਾਂ 'ਚ ਵੀ ਪਾਣੀ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਹੀਲੇ ਵਸੀਲੇ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਘਰੇਲੂ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਵਾਸ਼ਬੇਸਨਾਂ ਦੇ ਆਊਟਲੈਟਸ ਨੂੰ ਫਲੱਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਟੈਂਕੀਆਂ ਦੀ ਇਨਪੁੱਟ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਹਰ ਘਰ 'ਚ ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣ ਲਈ ਹਾਰਵੇਸਟਿੰਗ ਪੁਆਇੰਟ ਬਣਾਉਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਸੀਵਰੇਜ

ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਾਫ਼ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਕੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਘਰਾਂ 'ਚ ਆਉਂਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਮੀਟਰ ਲੱਗਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਗੱਡੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਲ ਮਲ ਧੋਈਂ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਫ਼ਰਸ਼ਾਂ, ਗੇਟ, ਘਰ ਅਗਲੀ ਸੜਕ ਪਾਣੀ ਡੋਲ-ਡੋਲ ਕਈ-ਕਈ ਚਿਰ ਧੋਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਕੁਝ ਤਾਂ ਸੋਚੀਏ। ਆਰ. ਓ. ਸਿਸਟਮ ਬਹੁਤ ਪਾਣੀ ਤਾਂ ਬਰਬਾਦ ਹੀ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਸਾਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਕੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵੀ ਰਿਹਾ ਉਹ ਵੀ ਮਿਨਰਲਸ ਰਹਿਤ। ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ ਅਤੇ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਵਰਗੇ ਮਿਨਰਲਜ਼ ਦੀ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਫਿਲਟਰ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ ਕਾਲਾ ਲੂਣ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪੀਣਾ ਸਹੀ ਹੈ। ਆਰ. ਓ. ਦੇ ਆਊਟਲੈਟਸ ਨੂੰ ਫਲੱਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਟੈਂਕੀਆਂ ਦੀ ਇਨਪੁੱਟ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਘਰੇਲੂ ਵਰਤੋਂ ਰਾਹੀਂ, ਬੇਬਵਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਖੇਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਵਾਸ਼ਿੰਗ ਮੈਂਟਰਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੇਕਦਰੀ ਰਾਹੀਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਅਨਮੋਲ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਹੱਥੋਂ ਗੁਆ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਸੋਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਛੱਪੜ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਛੋਟੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕੋਈ ਵੀ ਛੱਪੜ ਸੁੱਕਾ ਤੇ ਗੰਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵੇਖਿਆ। ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਾਫ਼ੀ ਛੱਪੜ ਮੱਲ ਹੀ ਲਏ ਹਨ, ਜੋ ਬਹੁਤ ਘਟੀਆ ਗੱਲ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਮਿਆਂ 'ਚ ਸਿਆਣੇ ਲੋਕ ਟੋਭੇ ਜਾਂ ਛੱਪੜ ਆਪ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਪਿਆਸਾ ਪੰਛੀ/ਜਾਨਵਰ ਪਾਣੀ ਪੀ ਸਕੇ। ਅੱਜ ਜਿਹੜੇ ਛੱਪੜ ਥੋੜੇ ਬਹੁਤੇ ਬਚੇ ਵੀ ਨੇ, ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸੁੱਕੇ ਨੇ, ਜਾਂ ਗੰਦਗੀ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਨੇ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸੀਵਰੇਜ ਦਾ ਵੇਸਟ ਛੱਪੜਾਂ 'ਚ ਹੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਸੋਚਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਛੱਪੜਾਂ ਦਾ ਆਬਾਦ ਤੇ ਸਾਫ਼ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਗੰਦਗੀ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚਿੰਤਾਜਨਕ

ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ ਸੰਘਣੀ ਆਬਾਦੀ, ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਭਰਮਾਰ, ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ, ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਹਾਹਾਕਾਰ ਸਾਨੂੰ ਅੱਜ ਭਿਆਨਕ ਭਵਿੱਖ ਵੱਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੀਵਰੇਜ ਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ, ਤੇਜ਼ਾਬੀ ਅਤੇ ਕੈਮੀਕਲ ਯੁਕਤ ਵੇਸਟ ਨੇ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਤੇ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਰ ਛੋਟੇ ਵੱਡੇ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਵਾਟਰ ਟਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ ਲਗਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ, ਰੁੱਖ ਪਿਛਲੇ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਲੱਗੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਨੇ, ਲੱਗ ਵੀ ਬਹੁਤ ਰਹੇ ਨੇ, ਪਰ ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਪਿੰਡੀਂ, ਸ਼ਹਿਰੀ ਥਾਈਂ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਝੋਨੇ ਦਾ ਤੋੜ ਲੱਭਣਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਦਰਿਆ, ਨਹਿਰਾਂ, ਡਰੇਨਾਂ, ਖਾਲ ਆਦਿ ਸਾਫ਼ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ, ਬਾਂਗਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ, ਰੁੱਖ ਪਾਲਨੇ ਪੈਣਗੇ, ਜ਼ਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਤੋਬਾ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਕੁਦਰਤੀ ਖੇਤੀ ਅਪਣਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ, ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ, ਸਾਫ਼ ਹਵਾ ਵਿਚ ਸਾਹ ਲੈਣ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਦੇਖਣੇ ਪੈਣਗੇ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੇਕਦਰੀ ਰੋਕਣੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਧਰਤੀ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ, ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਗੱਲ ਕੀ ਬੱਸ ਬੰਦਿਆਂ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ।

ਸਿਰਫ਼ ਪੜਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਰਟਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਸਾਨੂੰ ਪਵਨ ਨੂੰ ਗੁਰੂ, ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪਿਤਾ 'ਤੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਮਾਤਾ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਦੇਣਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਸਭ ਕੁਰਾਹੇ ਪੈ ਗਏ ਹਾਂ, ਜੇ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨਾਲ ਇਹੀ ਵਿਹਾਰ ਰੱਖਿਆ, ਹੋਵਾਨ ਬਣਨ ਵਾਲਾ ਰਾਹ ਨਾ ਛੱਡਿਆ, ਚੰਗੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾ ਦਿੱਤੀ, ਕੁਝ ਸਾਰਥਕ ਨਾ ਰਚਿਆ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਸਾਨੂੰ ਫਿਟਕਾਰਾਂ ਪਾਉਣਗੀਆਂ।

-ਫਿਜ਼ਿਕਸ ਵਿਭਾਗ, ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਅਸਲੀ ਰਾਵਣ ਹਜੇ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ

- ਸੰਜੀਵ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਮੋਹਾਲੀ

ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦੁਸਿਹਰੇ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਬੜੀ ਹੀ ਧੂਮਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਾਵਣ, ਮੇਘਨਾਥ, ਕੁੰਭਕਰਨ ਦੇ ਪੁਤਲੇ ਜਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਮਠਿਆਈਆਂ ਤੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵੰਡਦੇ ਹਨ। ਬਾਜ਼ਾਰ ਸਜੇ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਨੌਂ ਦਿਨ ਮਾਂ ਦੁਰਗਾ ਦੀ ਪੂਜਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦਸਵੇਂ ਦਿਨ ਦੁਸਿਹਰੇ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੁੱਲੂ ਦਾ ਦੁਸਿਹਰਾ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ। ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਬੀਜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਭੈਣਾਂ ਇਹ ਜੋ ਆਪਣੇ ਵੀਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪੱਗਾਂ ਤੇ ਟੰਗਦਿਆਂ ਹਨ ਤੇ ਕਣਕ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਨਰਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਮ-ਲੀਲਾ ਵੀ ਖੇਡੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਝਾਕੀਆਂ ਕੱਢੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਰਾਮ, ਲਕਸ਼ਮਣ, ਹਨੂਮਾਨ ਜੀ ਦੀਆਂ ਝਾਕੀਆਂ ਵੀ ਕੱਢੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਰ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਕਰਕੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦਾ ਰੰਗ ਵੀ ਫਿੱਕਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਮ-ਲੀਲਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਖੇਡੀ ਗਈ। ਸਿਰਫ਼ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਆਰਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਰਾਵਣ ਨੂੰ ਜਲਾਉਣਾ ਬਦੀ ਤੇ ਨੇਕੀ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕਰਕੇ ਰਾਵਣ ਦੇ ਪੁਤਲੇ ਜਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਸਲੀ ਰਾਵਣ ਤਾਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਰਿਆ ਹੈ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਤੇ ਕਿਰਤ ਕਰੋ, ਵੰਡ ਛਕੋ, ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਪੈਸੇ ਦੀ

ਹੋੜ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਦਾ ਇਨਸਾਨ ਭਰਾ-ਭਰਾ ਦਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੈਸੇ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਅੱਜ ਪਿਓ-ਪੁੱਤ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਨਸਾਨ ਕਾਮ, ਕ੍ਰੋਧ, ਲੋਭ, ਮੋਹ, ਹੰਕਾਰ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ, ਝੂਠ ਫ਼ਰੋਬ, ਨਿੰਦਾ-ਚੁਗਲੀ ਵਿਚ ਜਕੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਨਫ਼ਰਤ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਗੁਆਂਢੀ ਚੰਗੀ ਰੋਟੀ ਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਲਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਉਂ ਵਧੀਆ ਰੋਟੀ ਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਰਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਕੰਜਕ ਪੂਜਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਧੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਕਲੇਸ਼ ਖੜਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਕਰਕੇ ਕਈ ਪਰਿਵਾਰ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਪੇਟ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਗਾਨਾ ਧਨ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੰਨਿਆ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਬਹੁਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ

ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ, ਤੇਜ਼ਾਬੀ ਹਮਲੇ, ਛੇੜਛਾੜ ਵਰਗੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਸੀਂ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਪੜਦੇ ਹਨ। ਨਿਰਭਿਆ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਢੇ ਸੱਤ ਸਾਲ ਬਾਦ ਇਨਸਾਫ਼ ਮਿਲਿਆ। ਹਾਥਰਸ ਕਾਂਡ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਦਰਿੰਦਿਆਂ ਨੇ ਜਬਰ ਜਨਾਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਬੇਟੀ ਬਚਾਓ, ਬੇਟੀ ਪੜਾਓ ਦਾ ਰਾਗ ਅਲਾਪਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਛੋਟੀ ਬੱਚੀਆਂ ਨਾਲ ਜ਼ਬਰ ਜ਼ਿਨਾਹ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇ ਰਾਵਣ ਅੱਜ ਦੁਬਾਰਾ ਧਰਤੀ ਤੇ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਵੀ ਸਿਰ ਸ਼ਰਮ ਨਾਲ ਨੀਵਾਂ ਹੋ ਜਾਏਗਾ, ਕੀ ਔਰਤਾਂ ਜ਼ੁਲਮ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਸਲੀ ਰਾਵਣ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਅਸਲੀ ਰਾਵਣ ਜੋ ਸਾਡੇ ਮਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਜਲਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

ਮਾੜਾ ਹੈ; ਔਰਤ ਅਤੇ ਮਰਦ ਦਾ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਰੂਪ

- ਹਰਕੀਰਤ ਕੌਰ ਸਭਰਾ
9779118066

ਇਸ ਸ਼੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਹਜਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਰੇ ਭਰੇ ਪੇੜ ਪੌਦੇ, ਚਹਿਕ-ਚਹਾਉਂਦੇ ਪੰਛੀ, ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਲੰਬੀਆਂ ਡਾਰਾਂ, ਨੀਲੇ ਬੱਦਲ, ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੇ ਫੁੱਲ ਅਤੇ ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੀਆਂ ਤਿਤਲੀਆਂ ਮਾਨੋ ਜੰਨਤ ਦਾ ਭੁਲੇਖਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਸਿਰਮੋਰ ਰਚਨਾ ਇਸਤਰੀ ਅਤੇ ਪੁਰਸ਼ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੇ ਇਸ ਜਗਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਰੰਗੀਨ ਤੇ ਅਰਥ ਭਰਪੂਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਨੇ ਔਰਤ ਅਤੇ ਮਰਦ ਦੀ ਰਚਨਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਪੱਖੋਂ ਅਤੇ ਮਰਦ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਪੱਖੋਂ ਤਾਕਤਵਰ ਬਣਾ ਕੇ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਪੂਰਕ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਕੋਮਲਤਾ, ਪਿਆਰ, ਸਨੇਹ ਦਾ ਸੋਮਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਮਰਦ ਨੂੰ ਦਲੇਰੀ, ਦ੍ਰਿੜਤਾ, ਸਾਹਸ, ਬਹਾਦਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਮਾਂ ਬੀਤਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ

ਤਰੱਕੀਆਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਔਰਤ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਜ਼ੁਲਮ ਢਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਪੈਰ ਦੀ ਜੁੱਤੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਸਮੇਂ ਨੇ ਕਰਵੱਟ ਲਈ ਤਾਂ ਔਰਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਣਦੇ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ। ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੇ ਵੀ ਔਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਏ ਗਏ। ਜੋ ਕਿ ਨਾਰੀ ਸੁਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਉਦਾਹਰਨ ਸਾਬਿਤ ਹੋਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਸਹਿ ਰਹੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਮਿਲਿਆ। ਪਰ ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮਾੜਾ ਪੱਖ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿਆਹੁਤਾ ਲੜਕੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਗਲਤ ਫ਼ਾਇਦਾ ਵੀ ਚੁੱਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹਾਂ, ਕਿ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਛੋਟੀ ਮੋਟੀ ਨੌਕ ਝੋਕ ਦਾ ਆਸਰਾ ਲੈ

ਸਹੁਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਦਾਜ ਦੇ ਝੂਠੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੜਕੇ ਸਜਾਵਾਂ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਖ਼ੁਦ ਇੱਕ ਲੜਕੀ ਹਾਂ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਮੈਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੁੱਧ ਹਾਂ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਬੇਕਸੂਰ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮਰਦ ਹੈ।

ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਲੰਬੀ ਸੋਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਇੱਕ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ, ਕਿ ਮਰਦ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਔਰਤ ਦੋਵੇਂ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਉੱਪਰ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਹੁਕਮਰਾਨ ਦੀ ਤਰਾਂ ਹੁਕਮ ਚਲਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਸ਼ਕਤੀ ਔਰਤ ਕੋਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮਰਦ ਘੁੱਟ ਘੁੱਟ ਕੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸ਼ਕਤੀ ਮਰਦ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈ ਤਾਂ ਔਰਤ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਰਦਾਨਗੀ ਦਾ ਪਰਿਚਯ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਖੀਰ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਹਿਤ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ; ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨਾਲ ਕਿਸ

ਤਰਾਂ ਨਿਪਟਿਆ ਜਾਵੇ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੱਚ ਦੀ ਤਹਿ ਤੱਕ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੇਕਰ ਮਰਦ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਰਦ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਰੱਖਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੱਕ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤ ਦੋਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਬਰਾਬਰਤਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਉੱਪਰ ਹੁਕਮ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਕਦਮ ਨਾਲ ਕਦਮ ਮਿਲਾ ਕੇ ਚੱਲਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਅਤੇ ਪੁਰਸ਼ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਵੀ ਨਿਰਬਾਹ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਰੂਪ ਨੂੰ ਛੱਡ, ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਭਿਅਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਦੀ ਤਰਾਂ ਜੀਵਨ ਜਿਊਣਾ ਸਾਡੀ ਪਹਿਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਬਦਲੀਏ ਔਰਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਨਜ਼ਰੀਆ



- ਸੰਜੀਵ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਮੋਹਾਲੀ

ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸੰਤ ਗੁਰੂਆਂ, ਪੀਰ ਪੈਗੰਬਰਾਂ ਨੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਔਰਤ ਹੀ ਜੱਗ ਜਣਨੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਔਰਤਾਂ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। 8 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਦਿਨ ਲਈ ਹੀ ਹੈ? ਇਹ ਬਹੁਤ ਸੋਚਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਟਾਪੂ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨਾਂ ਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਹੀ ਬਾਜ਼ੀ ਮਾਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਲਪਨਾ ਚਾਵਲਾ ਨੇ ਪੁਲਾੜ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਰਚਿਆ। ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਚੰਦ ਤੱਕ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਬਾਜ਼ੀ ਮਾਰ ਲਈ ਹੈ। ਚਾਹੇ ਉਹ ਰਾਜਨੀਤੀ, ਪੁਲਾੜ, ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਖੇਤਰ। ਆਏ ਦਿਨ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਜਬਰ-ਜਨਾਹ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਪੜਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਕਰਕੇ ਕਈ ਪਰਿਵਾਰ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਪੇਟ ਵਿਚ ਹੀ ਮਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁੜੀਆਂ ਬੇਗਾਨਾ ਧੰਨ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਸਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ, 'ਪੁੱਤ ਵੰਡਾਉਣ ਜ਼ਮੀਨਾਂ, ਧੀਆਂ ਦੁੱਖ ਵੰਡਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ'। ਅੱਜ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੈਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਵਿੱਚ

ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਜਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਕਾਂਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਐਨਕਾਉਂਟਰ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਉਥੋਂ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਕਦਮ ਸੀ। ਕੀ ਇਹ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਹੈ? ਚਾਹੇ ਅਸੀਂ ਇੱਕੋਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁੱਜਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਫਿਰ ਅੱਜ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹਨ? ਨਿਰਭਿਆ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਹੀ ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਸੱਤ ਸਾਲ, ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ, 8 ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਆਖ਼ਿਰ ਨਿਰਭਿਆ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਤੜਕੇ ਸਾਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਤੇਹਾੜ ਜੇਲ ਦੇ ਬਾਹਰ ਜਸ਼ਨ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਮਠਿਆਈ ਵੰਡ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਰਹਿਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਪਾਈ ਗਈ। ਜ਼ਰਾ ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਆਖ਼ਿਰ ਸੱਤ ਸਾਲ ਕਿਉਂ ਲੱਗ ਗਏ? ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਆ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ ਕਿ ਫਾਂਸੀ ਹੋ ਜਾਏਗੀ। ਕਿਉਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਰਹਿਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਪਾ ਕੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਵੀ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਲਾਤਕਾਰ, ਛੇੜਛਾੜ, ਜਬਰ ਜਨਾਹ, ਤੇਜ਼ਾਬੀ ਹਮਲਾ ਵਰਗੇ ਘੋਰ ਅਪਰਾਧ ਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਫੜਨੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਜੇ ਵੀ ਕੋਈ ਵਕੀਲ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਫੜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਉਸ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੁਰੰਤ ਕੈਂਸਲ ਕਰੇ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕੇਸ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਵੀ ਔਰਤ ਦੀ ਸੁਣਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਿਰਭਿਆ ਗੈਰਗਰੇਪ ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਿਸਟਮ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਬਖ਼ਸ਼ਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕੇਗਾ।

ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਫੂਲਨ ਦੇਵੀ ਨੇ 22 ਬਲਾਤਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਖੜੇ ਕਰਕੇ ਆਪ ਹੀ ਗੋਲੀ ਮਾਰੀ ਸੀ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਾਥਰਸ ਵਿਚ ਦਲਿਤ ਕੁੜੀ ਨਾਲ ਜੋ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ, ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲੀਆ ਚਿੰਨ ਲਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਸਮੂਹਿਕ ਜਬਰ-ਜਨਾਹ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਵਹਿਸ਼ੀ ਕਾਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਗੁਪਤ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ। ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਚੁੱਪ ਚੁਪੀਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਹੀ ਕੁੜੀ ਦਾ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪੂਰੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਸੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਫ਼ੋਨ ਤੱਕ ਖੋਹ ਲਏ ਸਨ। ਕਾਬਲੇ-ਗ਼ੌਰ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮੁਲਕ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੂ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਬਲਾਤਕਾਰ ਤੇ ਹੋਰ ਹਿੰਸਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਮਦਦ ਦਾ ਵੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਰਡਰ ਤੇ ਹੀ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ 'ਬੇਟੀ ਬਚਾਓ, ਬੇਟੀ ਪੜਾਓ' ਦਾ ਰਾਗ ਅਲਾਪਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਮਹਿਲਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਮੁਹਾਜ਼ 'ਤੇ ਵੀ ਬੇਹੱਦ ਚੌਕਸੀ ਵਰਤਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦਰਿੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੋ ਵਾਰ ਸੋਚਣ। ਅੱਜ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜੀ ਨੂੰ ਔਰਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚਾਹੇ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਰੇ ਵਿਚ ਅਫ਼ਸਰ ਹੋਈਏ, ਕਿਤੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਕੰਮ ਕਰੀਏ, ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਦਿਨ ਸਨਮਾਨ ਦੇਈਏ।



ਪਾਠਕਾਂ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ

ਭਾਰਤ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਦੇਸ਼

ਅਸੀਂ ਲੋਕ ਐਨੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਕੇ ਵੀ ਧਰਮੀ ਤੇ ਗਿਆਨਵਾਨ ਨਾ ਬਣ ਪਾਏ, ਪਰ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਤੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਭਗਤ ਜ਼ਰੂਰ ਬਣ ਗਏ। ਇਸੇ ਅੰਨ੍ਹੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਘਿਣਾਉਣੇ ਕਾਰਨਾਮੇ ਕਰਵਾਏ। ਮਨੁੱਖੀ ਬਲੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਆਰਥਿਕ ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਧਰਮ ਦੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤਿਆ ਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਘਾਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸਲੀਅਤ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂਆਂ ਤੇ ਪੀਰਾਂ ਫ਼ਕੀਰਾਂ, ਰਹਿਬਰਾਂ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅੰਨ੍ਹੀ ਸ਼ਰਧਾ ਜਾਂ ਅੰਨ੍ਹਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਤੇ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣਾ, ਦੁਖੀਆਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਦਰਦ ਵੰਡਾਉਣੇ। ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਨਾ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਲੋਕ ਕਿੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ? ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਅਨੁਸਾਰ 10% ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਿਤਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਹਾਂ, ਧਰਮ ਦੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋੜਾਂ ਅਰਬਾਂ ਦੀਆਂ ਬਣਾ ਲਈਆਂ ਹਨ।

ਬੇਈਮਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੁਸ਼ਤੀ ਤੇ ਮੁਖਤਿਆਰੀ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਮਝਕੇ ਸਾਡੇ ਭੋਲੇ ਭਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਮਾਗੀ ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਧਰਮ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਬਾਲੜੀਆਂ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਹੋਏ, ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਇਨਸਾਨ ਤੇ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦਾ ਸ਼ਰੇਆਮ ਕਤਲ ਹੋਇਆ ਪਰ ਅਫ਼ਸੋਸ ਸਾਡੇ ਧਰਮ ਦੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਬਣਦੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਤੇ ਨਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਬਣਦੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਬੱਸ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਨਿਲਾਮ ਹੁੰਦੀ ਗਈ, ਤੇ ਜੱਗ ਤਮਾਸ਼ਾ ਵੇਖਦਾ ਰਿਹਾ। ਸਾਡੀ 'ਆਪ' ਨੂੰ ਕੀ? ਵਾਲੀ ਸੋਚ ਕਾਰਣ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਘਰਬਾਰ ਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਧੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਵੀ ਮਹਿਫੂਜ਼ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਈਆਂ।

ਸਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਯੂਰਪ ਦੇਸ਼ ਕਿਉਂ ਅੱਗੇ ਹਨ? ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੇ ਧਰਮਾਂ ਤੇ ਜਾਤਾਂ ਦਾ ਤੇ ਗੋਰੇ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਕੋਈ ਭੇਦ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਤੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਕਰਨ ਤੇ ਕੁਝ ਵਧੀਆ ਦੇ ਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੋਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਘਟੀਆ ਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਵਾਲੀ ਸੋਚ। ਉਹ ਲੋਕ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਭਾਵ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਨੂੰ ਹੀ ਰੱਖ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਪੱਛਮੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਾਭ ਸੋਭਾਲ ਹੀ ਰੱਖ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਹੈ। ਉਹ ਲੋਕ ਇਨਸਾਨ ਤੇ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਸਭ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਧਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਜਾਂ ਅੰਧਧਰਮੀ ਦਾ? ਪਰ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਧਰਮ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਤੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਦੁੱਖ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ। ਨਾ ਉਹਨਾਂ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੂੰ ਇਨਸਾਨ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ, ਜੋ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣਾਵੇ ਜਾਂ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰੇ। ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਪ੍ਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ

ਭੜਕਾਉਣ ਵਾਲੇ, ਧਰਮਾਂ ਪਿੱਛੇ ਇਨਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਲੜਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਭ ਤੋਂ ਡਿਗੀ ਹੋਈ ਸੋਚ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜਖਵਾਲੀ ਨਵੀਂ ਵਾਰਤਾ ਲਿਖੇਗੀ ਕਿਸਾਨ ਲਹਿਰ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੀ ਆਫ਼ਤ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੋਕਭਾਉਣ, ਕਰਫਿਊ ਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਰਗੇ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਸਮੇਤ ਤਿੰਨ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਮੜ੍ਹ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨਾਲ ਮੋਦੀ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਸਾਮਰਾਜੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਦਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੈਕਟਰ ਉਪਰ ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸੀ-ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾ ਹੀ ਮੋਦੀ ਹਕੂਮਤ ਉਪਰ ਦਬਾਅ ਬਣਾ ਕੇ 2018 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਦਾ ਠੇਕਾ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਮੋਦੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਆਪਣੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਅਭਾਨੀ-ਅੰਬਾਨੀਆਂ ਦੇ ਹਿਤ ਪੂਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਠੇਕਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਿਓ ਕੱਦ ਐਗਰੀ ਬਿਜਨੈਸ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਗੈਰ-ਬਰਾਬਰਾਂ ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਦਾ ਪੱਲੜਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵੱਡਿਆਂ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਝੁਕਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੇ ਬੀਜ, ਰਸਾਇਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਨਪੁੱਟਸ ਲਈ ਐਗਰੀ ਬਿਜਨੈਸ ਕੰਪਨੀਆਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਫ਼ਸਲ ਦੀ ਕੁਅਇਲਟੀ ਆਦਿ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਤੋੜਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਫ਼ਸਲ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਕਦੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਫ਼ਸਲ ਨੂੰ ਕੋਢੀਆਂ ਭਾਅ ਸੁੱਟਣ/ਵੇਚਣ ਲਈ ਕਿਸਾਨ ਖੱਜਲ ਖੁਆਰ ਹੋਣ ਨੂੰ ਸਹਾਰੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਇਨਪੁੱਟਸ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਦ ਬੇਕਾਰ ਹੋਣ ਨਾਲ ਉਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਧੰਦੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਖੇਤੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਧੰਦਾ ਖੁੱਸ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਠੇਕਾ ਖੇਤੀ ਸਿਸਟਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ।

ਭਾਰਤ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕਿਸਾਨ ਲਹਿਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਨਵੀਂ ਵਾਰਤਾ ਲਿਖ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰੂਸ ਦੇ 1905 ਇਨਕਲਾਬ ਵਾਂਗ ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਇਤਿਹਾਸ ਲਈ ਮੀਲ ਲਈ ਪੱਥਰ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹਨ। ਇਹ ਤਾਂ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਜੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸਾਨ-ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਚਿੰਤਨਸ਼ੀਲ ਬੁਧੀਜੀਵੀਆਂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਚਲਾ ਰਹੇ ਮਜ਼ਦੂਰ-ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਇਸ ਕਿਸਾਨ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ।

ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ (ਡਾ.)

ਜੇਲ੍ਹ ਅੰਕੜੇ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਘਾਣ

ਕੌਮੀ ਜੁਰਮ ਰਿਕਾਰਡ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਅੰਕੜੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਦਿਲਚਸਪ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਦਲਿਤ ਅਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ। ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸੰਘ ਨੇ ਆਪਣਾ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਹਮਲਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੇ ਹੀ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਜੇਲ੍ਹ ਅੰਕੜੇ ਵੀ ਭਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਅੰਕੜੇ 2019 ਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਜ਼ਾਯਾਫਤਾ ਕੈਦੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 21.7% ਦਲਿਤ ਹਨ। ਸੁਣਵਾਈ ਅਧੀਨ ਕੈਦੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 21% ਦਲਿਤ ਹਨ ਜਦਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੁੱਲ ਵਸੋਂ ਦਾ

ਦਲਿਤ ਕੇਵਲ 16.6% ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਬਾਇਲੀ ਲੋਕ, ਸਜ਼ਾਯਾਫਤਾ ਕੈਦੀਆਂ ਦਾ 13.6% ਅਤੇ ਹਵਾਲਾਤੀਆਂ ਦਾ 10.5% ਹਨ ਜਦਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੁੱਲ ਵਸੋਂ ਵਿੱਚ ਕਬਾਇਲੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਸਿਰਫ਼ 8.6% ਹੈ। ਮੁਸਲਮਾਨ, ਸਜ਼ਾਯਾਫਤਾ ਕੈਦੀਆਂ ਦਾ 16.6% ਹਨ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾਤੀਆਂ ਵਿੱਚ 18% ਮੁਸਲਮਾਨ ਹਨ ਜਦਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੁੱਲ ਵਸੋਂ ਦਾ ਮੁਸਲਮਾਨ 14.2% ਹਨ। ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲੀ ਪੌੜੀ 'ਤੇ ਰਹਿ ਰਹੇ, ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ, ਦੁਰਕਾਰੇ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਇਹ ਤਿੰਨ ਜੁਮਰਿਆਂ ਦੇ ਇਹ ਲੋਕ ਵਸੋਂ ਦਾ 39.4% ਹਿੱਸਾ ਹਨ ਜਦਕਿ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚਲੀ ਵਸੋਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਵਾਲਾਤੀ 50.2% ਹਨ। ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤੇ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਕੈਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ 52% (51.9%) ਹਨ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਸੋਂ ਦੇ ਇਹ ਤਬਕੇ ਆਪਣੀ ਵਸੋਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ।

ਸੰਘ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਪੱਖੀ ਵਿਦਵਾਨ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਕੱਢਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਤਬਕੇ ਮੁੱਢੋਂ-ਸੁੱਢੇ ਜ਼ਰਾਇਮ ਪੇਸ਼ਾ ਹਨ, ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਬਕਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੁਜਰਿਮ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਸੰਘੀ ਸਿਧਾਂਤਕਾਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸਲਾਮ ਧਾੜਵੀਆਂ ਦਾ ਧਰਮ ਹੈ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਇਹ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵੀ ਧਾੜੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਹਿੰਸਕ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਮੁਦਈ ਹੈ। ਇਹ 'ਪੂਰਾ ਸੰਸਾਰ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਹੈ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਉੱਪਰ ਚਲਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਬਾਇਲੀ ਅਸਭਿਅਕ ਅਤੇ ਪਿਛੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਜੁਰਮਾਂ ਦੀ ਤਾਦਾਦ ਵਧੇਰੇ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਭਿਅਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਧਰਮ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਸੱਭਿਅਕ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ। ਦਲਿਤ ਮਲੇਸ਼ ਹਨ, ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਜੁਰਮਾਂ ਦੀ ਮਿਕਦਾਰ ਵਧੇਰੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਉਂ ਇਹ ਫਰੇਬੀ ਪ੍ਰਵਚਨ ਸਿਰਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 'ਚ ਭਾਜਪਾ ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਦੀਪ ਸੋਂਗਰ ਨੇ ਲੜਕੀ ਨਾਲ ਜਬਰ-ਜਨਾਹ ਕੀਤਾ। ਲੜਕੀ ਨੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸੋਂਗਰ ਆਜ਼ਾਦ ਘੁੰਮਦਾ ਰਿਹਾ। ਭਾਰੀ ਜਨਤਕ ਦਬਾਅ ਪਿੱਛੋਂ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਹੀ ਮੰਤਰੀ (ਹੁਣ ਸਾਬਕਾ) ਚਿਨਮਯਾਨੰਦ ਨੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਕਾਲਜ ਦੀ ਫਿਜ਼ਿਓਥੈਰਪੀ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਨਾਲ ਜਬਰ-ਜਨਾਹ ਕੀਤਾ। ਹੋਇਆ ਇਹ ਕਿ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਤਾਂ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਚਿਨਮਯਾਨੰਦ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਬਿੱਲ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸੀ। ਵੋਟਾਂ ਪਵਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰ ਬਿਨਾ ਵੋਟ ਪਵਾਇਆਂ, ਜ਼ਬਾਨੀ ਵੋਟ ਰਾਹੀਂ ਪੱਕੇ ਨਾਲ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਕਰ ਲਏ। ਪੱਕਾ ਆਪ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੱਕੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਦਨ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਉਂ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੀ ਸੰਘ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣੀ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਦੀ ਹੀ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਹਿੱਸਾ ਸੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਹਿੱਸਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਮੁਸਲਿਮ, ਦਲਿਤ, ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਕਬਾਇਲੀ ਬਣੇ ਹਨ ਪਰ ਜੇਲ੍ਹ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਬਕਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਹਿੰਸਕ ਅਤੇ ਮੁਜਰਿਮ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਬਕਿਆਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਹੈ। ਨਿਆਇਕ

ਢਾਂਚਾ ਡਾਵਾਂਡੋਲ ਹੈ। ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਢੰਗ-ਤਰੀਕਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਰਸੂਖ ਦੇ ਅੱਡੇ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਕੋਈ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਬਹੁਤ ਉਮੀਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਣਤਰ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੈ, ਉਥੋਂ ਵੀ ਇਹ ਆਸ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ 24 ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ (ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ) 'ਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 601 ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ 26 ਜੱਜ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹਨ ਜੋ ਕੁੱਲ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਕੇਵਲ 4.3% ਹਨ ਜਦਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਸੋਂ ਵਿੱਚ 14.2% ਮੁਸਲਮਾਨ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਹਾਲਾਤ ਹੋਰ ਵੀ ਫਿਕਰਾਂ ਵਾਲੀ ਹੈ। 24 ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੀ ਦਲਿਤ ਜੱਜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਆਈਏਐੱਸ), ਭਾਰਤੀ ਪੁਲੀਸ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਆਈਪੀਐੱਸ), ਭਾਰਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਆਈਐੱਫਐੱਸ) ਵਿੱਚ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕੇਵਲ 3.2% ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁੱਲ ਜਨਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਉਹ 14.2% ਹਨ। ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਟੀਵੀ ਚੈਨਲ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਟੀਵੀ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਐਲਾਨਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਦਕਿ 14.2% ਵਸੋਂ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਸਿਰਫ਼ 3.2% ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਟੀਵੀ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਤੇ ਅਸਬਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤਾਂ ਤੇ ਕਬਾਇਲੀਆਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਮੁਤਾਬਿਕ ਦਲਿਤਾਂ ਲਈ 15% ਤੇ ਸੂਚੀਦਰਜ ਕਬੀਲਿਆਂ ਲਈ 7.5% ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਮਿਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਕੀਕਤ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹੈ। ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਦਲਿਤਾਂ ਦੀਆਂ 7782, ਸੂਚੀਦਰਜ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੀਆਂ 6903 ਅਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀਆਂ 10 859 ਅਸਾਮੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਗਈਆਂ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਚੋਟੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਦਰਜ ਜਾਤਾਂ (ਦਲਿਤਾਂ) ਦੀਆਂ 1713 ਅਤੇ ਸੂਚੀਦਰਜ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੀਆਂ 1773 ਅਸਾਮੀਆਂ ਅਣਭਰੀਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਜਿਤੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਹਿਲੀ ਜਨਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਦਲਿਤਾਂ ਦੀਆਂ 1773 ਅਤੇ ਕਬਾਇਲੀਆਂ ਦੀਆਂ 2530 ਅਸਾਮੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਗਈਆਂ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ) ਵਿੱਚ ਜਿੰਨੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਇਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਨਾ-ਮਾਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਵਿੱਚ ਬਣਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਘੱਟ ਹੈ। ਪੂਰਾ ਰਾਜਸੀ ਢਾਂਚਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਬਕਿਆਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਹੈ। ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਤੱਕੜੀ ਦਾ ਪੱਲਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਬਕਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਝੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸਰਵੇਖਣ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕੈਦੀ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾਤੀ ਜ਼ਹਾਲਤ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ। ਜੇਲ੍ਹ ਬੰਦ ਵਸੋਂ ਵਿੱਚ 29% ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਕੌਰੇ ਅਨਪੜ੍ਹ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾ 40% ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਦਸਵੀਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹਬੰਦੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 69% ਅਨਪੜ੍ਹ ਜਾਂ ਅੱਧਪੜ੍ਹ ਹਨ। ਇਸ ਨੁਕਤਾ ਨਜ਼ਰ ਤੋਂ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਉਹ ਤਬਕੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮੌਕੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਦਲਿਤ ਅਤੇ ਕਬਾਇਲੀ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਇਨੀ ਤੰਗੀ ਵਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪੇਟ ਦੀ ਅੱਗ ਨੂੰ ਝੁਲਸਣ ਦੀ ਹੀ ਤਰਜੀਹ ਹੁੰਦੀ। ਗੁਣਾਤਮਕ ਸਿੱਖਿਆ ਤਾਂ ਦੂਰ, ਇਹ ਅਕਸਰ

ਰਸਮੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ ਵੀ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦਲਿਤ ਸਾਰੇ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵੱਡੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਪੈਦਾਵਾਰੀ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਵਿਹੁਣੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਿਆਂ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਝੁਕੇ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ, ਲਮਕਾਊ ਅਤੇ ਖਰਚੀਲਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨਸਾਫ਼ ਲੈਣਾ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਇਹ ਤਬਕੇ ਹੀ ਸੰਘ ਦੇ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਹਨ।

ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਮਾਹਿਲ

ਕੇਂਦਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਣ ਭਾਰਤ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ

ਦਸਹਿਰਾ ਅਤੇ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨਿਰਮਲਾ ਸੀਤਾਰਾਮਨ ਨੇ ਅਰਥਚਾਰੇ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਮੰਗ ਨੂੰ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਵੱਡੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਲਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਐੱਲਟੀਸੀ ਦੇ ਬਦਲੇ ਨਕਦ ਅਦਾਇਗੀ, 10 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਫੈਸਟੀਵਲ ਐਡਵਾਂਸ ਅਤੇ ਕਰੋਨਾ ਨਾਲ ਮੂਧੇ ਮੂੰਹ ਡਿੱਗੇ ਅਰਥਚਾਰੇ ਨੂੰ ਲੀਹ ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ 12 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ 50 ਸਾਲ ਦੇ ਵਿਆਜ ਮੁਕਤ ਕਰਜ਼ੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਕਦਮਾਂ ਦਾ ਮੰਗ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਹ ਕਦਮ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਹਨ। ਕਰੋਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀਆਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹੁਣ ਤਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਐਲਾਨ ਕਰਜ਼ਿਆਂ, ਗਾਰੰਟੀਆਂ, ਤਰਕਹੀਣ ਸਕੀਮਾਂ ਅਤੇ ਸਸਤੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਖਿੜਕੀਆਂ ਖੋਲ੍ਹਣ ਤਕ ਹੀ ਸੋਧਤ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜੇਬਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਨਕਦੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕੇਵਲ 48 ਲੱਖ ਕੇਂਦਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਲਾਭ ਲੈ ਸਕਣਗੇ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਕਦਮ ਵਧੇਰੇ ਤੌਰ ਤੇ ਮੰਗ ਵਧਾਉਣ ਵੱਲ ਅਹੁਲਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਆਲੋਚਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰੋਨਾ ਤੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ, ਹੋਟਲ ਤੇ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਖੇਤਰ ਹੀ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਨਅਤੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਫਾਇਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਸਾਨੂੰ ਧੀਰਜ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੁਣ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਹ ਤਾਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਮੰਦੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਮੰਗ ਵਾਲੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਕੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਅਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ, ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਅਤੇ ਨੁਕਸਦਾਰ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਹੀ ਸਿੱਟਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅੱਜ ਡੂੰਘੀ ਮੰਦੀ ਵਿੱਚ ਫਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਭਿਅੰਕਰ ਮੰਦੀ ਅਤੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਖ਼ਤ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਦਾ ਹੀ ਸਿੱਟਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪਰੈਲ ਤੋਂ ਹੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਸਮੀ ਅਤੇ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਲਗਭਗ 12.5 ਕਰੋੜ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨੌਕਰੀ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਸਵੈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਤੋਂ ਹੱਥ ਧੋਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਛੱਡ ਪਿੰਡਾਂ ਵੱਲ ਪਰਵਾਸ ਕਰਨਾ ਪਿਆ।

ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਹੇਠ ਕਰਨ ਲਈ ਫਿਲਹਾਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਚਲਾਕੀ ਨਾਲ ਜੀਐੱਸਟੀ ਤੇ ਸੈੱਸ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ 2022 ਤੋਂ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸਸਤੀ ਦਰਾਂ ਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਕੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਵੀ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਖਹਿੜਾ ਛੁਡਾ ਲਿਆ ਹੈ ਪਰ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਫਿਰ ਉੱਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇਗੀ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਥਾਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇਣ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ

ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਵੀ 2022 ਤੋਂ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏਗੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਮਾਰ ਵੀ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਤਕ ਵਧੇਗੀ। ਇਹ ਸਿਆਸੀ ਚਾਲਬਾਜ਼ੀਆਂ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂੰਜੀ ਖਰਚੇ ਕਰਨ ਤੇ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨਗੀਆਂ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਨਵੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਹੋਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਆਉਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਮੰਦੀ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ।

ਜੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਮੰਦੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਰਵਾਇਤੀ ਢੰਗ (ਜਨਤਕ ਖਰਚੇ ਘਟਾਉਣੇ ਅਤੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਤੇ ਟੈਕਸ ਦਾ ਬੋਝ ਪਾਉਣਾ) ਛੱਡ ਕੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਮ ਜਨਤਾ ਕੋਲ ਖਰਚ ਕਰਨ ਯੋਗ ਆਮਦਨ ਵਧਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਮੰਦੀ ਦੇ ਲੰਮੇ ਵਧਣ ਤੇ ਯਕੀਨਨ ਰੋਕ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਡਾ. ਰਾਜੀਵ ਖੋਸਲਾ

ਸ਼ੰਭੂ ਮੋਰਚੇ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਟੀਚਾ

ਅਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦੇ ਆਏ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਜਾਂ ਕੁਝ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦਾ ਮਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਹ ਮਾਰੂ ਕਾਨੂੰਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹੋਂਦ ਲਈ ਹੀ ਖਤਰਾ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਦੋਵਾਂ ਪੱਧਰਾਂ ਉੱਤੇ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸ਼ੰਭੂ ਮੋਰਚਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨੂੰ ਹੀ ਰੂਪਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਈਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨੇਗਾ।

ਸ਼ੰਭੂ ਮੋਰਚੇ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਢਲਾ ਟੀਚਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਵਿੱਤੀ ਰਿਆਇਤਾਂ ਲੈਣ ਦਾ ਮਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹੋਂਦ-ਹਸਤੀ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਧਰਤ ਪੰਜਾਬ ਉੱਤੇ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਸਭ

ਕਿੱਤਿਆਂ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਦਾ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਆਰਥਿਕਤਾ, ਸਿਆਸਤ, ਪਛਾਣ-ਭਾਵ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰਜ਼-ਏ-ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੀ ਖੇਤੀ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੀ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਭ ਦੀ ਹੋਂਦ ਲਈ ਖਤਰੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਲੱਖਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚੁਣੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਗਟਾਈਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਦੇ ਹੰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਫ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹਨਾਂ ਮਾਰੂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪੌਣਾ ਭਰ ਵੀ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟੇਗੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਾਮੂਲੀ ਰਿਆਇਤ ਹੀ ਕਰੇਗੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਕਹਿੰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤੇ ਹੁਣ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਲੜਾਈ ਕੁਝ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਹ ਸਾਡੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਹੈ। ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਖਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਸਖਤ ਰੁਖ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਲੜਾਈ ਇੱਕ ਲੰਮੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰੇਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿ ਸਿਆਸੀ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਲੜਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਸੰਜੀਦਗੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਇਸ ਸਿਆਸੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਲਾਮਬੰਦੀ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਜਥੇਬੰਦਕ ਢਾਂਚਾ, ਸਾਧਨ, ਤਜਰਬਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਲੜਾਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰ ਹੀ ਲੜ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਹਿਦ ਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਿਆਸੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੋਢਿਆਂ ਉੱਤੇ ਚੁੱਕ ਸਕੇ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਰਵਾਇਤੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਨਪੁਤਲੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੱਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਸਾਨੂੰ ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਹਿਤੈਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ-ਮੀਡੀਆ, ਫੋਨ ਅਤੇ ਈ-ਮੇਲ ਵਗੇਰਾ ਰਾਹੀਂ ਸੰਪਰਕ ਕਰਕੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਅਤੇ ਰਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸ਼ੰਭੂ ਮੋਰਚੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਾਹਿਸਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਲੰਮੀਆਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੰਜਾਬ ਕੇਂਦਰਿਤ ਸਿਆਸੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਵਾਹਿਦ ਏਜੰਡਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹਰ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਅਜਿਹੇ ਗਹਿਰ-ਗੰਭੀਰ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਘਾਟ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੋੜ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਆਗੂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮੰਚ ਉੱਤੇ ਆਉਣ। ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬੜੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਪਰ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਹੀ ਕਹਿ ਲਵੋ ਕਿ ਇਹ ਯਤਨ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਕਾਮ ਹੋਏ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦਾ ਆਲਮ ਹੋਰ ਗਹਿਰਾ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਪੱਖੀ ਰਿਵਾਇਤੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਭਰੀ ਪਾਰਟੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਬੀਤੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਆਪਣੀ ਸਾਥ ਗਵਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਆਗੂ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਦੇ ਮਨੋਰਥਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਠ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕਨਪੁਤਲੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉੱਪਰੋਂ ਹੋਣਾ ਤੱਕ ਪਰਵਾਰਵਾਦ ਅਤੇ ਵੱਡੀਧੋਰੀ ਵਰਗੀਆਂ ਅਲਾਮਤਾਂ ਨਾਲ ਗੁਸੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਰੋਗ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਬੀਤੇ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਵਾਛ ਚਿਬੜਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਖ-ਪਰਖ ਅਤੇ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਉੱਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕ

ਕੁੰਡਾ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇੱਕ ਬਕਾਇਦਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜ-ਤੰਤਰ ਸਭ ਤੋਂ ਗਹਿਰ-ਗੰਭੀਰ ਸਿਆਸੀ ਅਗਵਾਈ ਨੂੰ ਵੀ ਬੇਈਮਾਨੀ ਦੇ ਰਾਹ ਪਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਣੇ-ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਚੱਲਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਤਬਦੀਲੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਇਨਕਲਾਬ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਲੰਮੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇੱਕ ਬਹੁ-ਪੱਖੀ ਸਰਗਰਮ ਸਮਾਜਿਕ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸੁਹਿਰਦ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਦੀ ਸਮੂਲੀਅਤ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮਾਜਿਕ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਸਿਆਸੀ ਅਗਵਾਈ ਉੱਤੇ ਵੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਕੁੰਡਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖੇ। ਜਦੋਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਸਿਆਸੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਲਈ ਸਿਧਾਂਤਕ ਲੀਹ ਤੋਂ ਲਹਿਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਾਜਿਕ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੋੜਾ ਪਾ ਕੇ ਰਾਹੋ-ਰਾਸ ਉੱਤੇ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ।

ਅਸੀਂ ਸ਼ੰਭੂ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਮੰਚ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ, ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਹਿਤੈਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਆਓ ਕਿ ਆਪਣੇ ਵਖਰੇਵਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਗਰਜਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੇ ਸੰਕਟ ਤੋਂ ਨਿਜਾਤ ਪਾਉਣ ਲਈ ਰਲ ਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰੀਏ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਮੰਚ ਉੱਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਸਾਂਝੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਲਈ ਰਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਸਾਡੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਇਤਿਹਾਸ ਖੁਦ ਕਰੇਗਾ।

ਵਲੋਂ ਸ਼ੰਭੂ ਮੋਰਚਾ ਪੰਚਾਇਤ

ਦੀਪ ਸਿੱਧੂ , ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਚਪੜ , ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਦੇਵਗਨ , ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ , ਅਜੈਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ,98726 77661

ਸ਼ਮਾਂ - ਏ - ਤਾਲੀਮ : ਸਵਾਗਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀ

- ਮਾਸਟਰ ਸੰਜੀਵ ਧਰਮਾਣੀ

9478561356

‘ਇਮਮ ਜੀਵੇਭੋਯਾ ਪਰਿਧਿਮ ਦਧਾਮੀ

ਮੈਛਾਮ ਨੂ ਗਾਦਪਰੇ ਅਰਥਮੇਤਮ ।

ਛਤਮ ਜੀਵੰਤੂ ਫਰਦਾ

ਪੂਰਚੀਰੰਤਰ ਮ੍ਰਿਤੁਮ ਦਧਤਾਮ ਪਰਵਤੇਨ ।।’ (ਰਿਗਵੇਦ)
ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਮਕਸਦ ਬੱਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਛੁਪੀਆਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨਾ ਅਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਬੱਚੇ ਦਾ ਬੌਧਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਵਿਕਾਸ ਕਰਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਬੱਚਾ ਵੱਡਾ ਹੋ ਕੇ ਡਾਕਟਰ, ਜੱਜ , ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਜਾਂ ਉੱਚ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੀ ਬਣੇ। ਉਹ ਵੱਡਾ ਹੋ ਕੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਕਿੱਤਾਕਾਰ, ਮਸ਼ੀਰ, ਚੰਗਾ ਲੇਖਕ, ਚਿੱਤਰਕਾਰ, ਕਲਾਕਾਰ, ਵਾਹਨ ਚਾਲਕ, ਵਾਹਬ, ਡੈਂਜੀ, ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ, ਅਧਿਆਪਕ , ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ, ਕਾਰੀਗਰ, ਵਪਾਰੀ ਆਦਿ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਬੱਚੇ ਦੀ ਨੈਤਿਕ ਉਸਾਰੀ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦਾ ਸਹੀ ਚਰਿੱਤਰ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਬੱਚਾ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਚੰਗਾ ਤੇ ਸੂਝਵਾਨ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣ ਸਕੇ। ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਦੀ ਵਿਧੀ ਵੱਧ ਢੰਗ - ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਹੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਪੂਰਤੀ ਕਰੇਗੀ - ‘ਸਵਾਗਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀ’। ‘ਸਵਾਗਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀ’ ਇੱਕ

ਅਜਿਹਾ ਨੈਤਿਕਤਾ - ਭਰਪੂਰ ਅਤੇ ਜੀਵਨ-ਜਾਂਚ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨਵਾਂ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਜਿੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਉਹ ਘੱਟ ਹੈ। ਕਿਉਂ ? ਜੋ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਹਰ ਕੋਈ ਪੜਿਆ -ਲਿਖਿਆ ਤਾਂ ਹੈ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਅਨੇਕਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਕੁਰੀਤੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ :- ਦੇਹਜ ਪ੍ਰਥਾ, ਔਰਤ ਪ੍ਰਤੀ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਗਲਤ ਵਿਵਹਾਰ, ਲੁੱਟ-ਖੋਹ, ਕਤਲੋਗਾਰਤ, ਬੇਈਮਾਨੀ, ਰਿਸ਼ਵਤਯੋਗੀ , ਛੋਟੀ - ਮੋਟੀ ਗੱਲ ’ਤੇ ਲੜਾਈ - ਝਗੜੇ ਹੋਣਾ , ਖੂਨ-ਖ਼ਰਾਬੇ, ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦਾ ਉਦੂਲ-ਏ-ਹੁਕਮ, ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਵਧਦਾ ਰੁਝਾਨ , ਅਸ਼ਲੀਲਤਾ , ਅਸੱਭਿਅਕਤਾ , ਬੋਲ - ਵਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਰੁੱਖਾਪਣ ਆਦਿ ਅਨੈਤਿਕਤਾਵਾਂ ਸਿਰ ਚੁੱਕ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲੋਕਾਂ/ ਸਮਾਜ ਦਾ ਆਪਣੇ ਵਾਤਾਵਰਨ, ਸਾਫ਼ - ਸਫ਼ਾਈ, ਸਿਹਤ, ਸ਼ਿਸ਼ਟਤਾ , ਨਿਮਰਤਾ , ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਆਪਣੇ ਅਮੀਰ ਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਵਿਰਸੇ ਆਦਿ ਪ੍ਰਤੀ ਅਵੇਸਲੇ ਹੋਣਾ ਵੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਭ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਕਰੇਗਾ - ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਨਵਾਂ ਵਿਸ਼ਾ : ‘ਸਵਾਗਤ-ਜ਼ਿੰਦਗੀ’। ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਅਨਮੋਲ ਨਵਾਂ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਤੇ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਹੈ , ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜਨ ਲਿਖਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨੈਤਿਕਤਾ - ਭਰਪੂਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਚੰਗੇ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਤੇ ਅਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਪ੍ਰਤੀ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਸਾਬਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਵਿਸ਼ਾ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲੀ , ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ , ਸੱਭਿਅਕਤਾ , ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਨਰੋਈ ਸੋਚ ਵੀ ਸਿਰਜੇਗਾ। ‘ਸਵਾਗਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀ’

ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਨੈਤਿਕ ਕਦਰਾਂ - ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਦੇਵੇਗਾ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚੱਜਾ ਤੇ ਸਾਰਥਕ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਦਾ ਹੁਨਰ ਵੀ ਸਿਖਾਵੇਗਾ। ਅਰਸ਼- ਏ- ਦਰਾਜ਼ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਪਹਿਲ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਵਿਸ਼ਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ , ਸਮਾਜ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀ ਨਵੀਂ ਸੋਚ, ਨਵੀਂ ਉਮੰਗ, ਨਵੀਂ-ਨਰੋਈ ਸਾਂਝ, ਸਮਰਪਣ ਭਾਵਨਾ ਤੇ ਜਜ਼ਬਾ ਵੀ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ ਤੇ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਵਿੱਚ ਅਕੀਦਤ ਦੀ ਜੋਤ ਜਗਾਏਗਾ । ਇਸ ਨਾਲ ਬੱਚਾ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਤੀ , ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਤੀ ਤੇ ਘਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ ਕਈ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋ ਕੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ - ਦਸ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣ ਕੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਤਰਮੀਮ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਸੁਲੱਖਣੀ ਅਤੇ ਜ਼ਹਿਮਤ ਮੁਕਤ ਬਣਾ ਕੇ ਹਸਬ - ਜ਼ਾਬਤਾ ਬਤੀਤ ਕਰੇਗਾ। ‘ਸਵਾਗਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀ’ ਵਿਸ਼ਾ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਸਲ ਮਕਸਦ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਏਗਾ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀ ਚੰਗੇ ਸਿੱਟੇ ਨਿਕਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਆਓ ! ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰੀਏ - ‘ਸਵਾਗਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀ’ ਦੇ ਨਾਲ ।

ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਵਿਸ਼ਾ - ਸਵਾਗਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ,

ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ - ਸਵਾਗਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ,

ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਉਮੰਗ - ਸਵਾਗਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ,

ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਤਰੰਗ - ਸਵਾਗਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ।

- ਵਿਜੈ ਗਰਗ

(ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ)

ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧ ਰਹੀ ਆਬਾਦੀ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਵੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਧਰਤੀ ’ਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਡੂੰਘੇ ਤੇ ਮਾਡੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਏ ਹਨ। ਅੱਜ ਕੱਲ, ਵਾਤਾਵਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਮੁੱਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਰੇ ਜਾਣੂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਯਤਨ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਸਾਹ ਲੈਣ ਲਈ ਹਵਾ, ਪੀਣ ਨੂੰ ਪਾਣੀ, ਉਪਜਾਊ ਫ਼ਸਲਾਂ ਲਈ ਮਿੱਟੀ ਆਦਿ ਸਭ ਕੁੱਝ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਨ ਸਬੰਧੀ ਇਸ ਅਵੇਸਲੇਪਣ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਖ਼ਾਸ ਯਤਨ ਵਜੋਂ ਹਰ ਸਾਲ 5 ਜੂਨ, ਵਿਸ਼ਵ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦਿਵਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਹਿਰਦ ਹੋ ਸਕੀਏ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਰਹੇ; ਕਿ ਜੋ ਅਸੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਉਹ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਸਹੀ ਹੈ। ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਆ ਰਹੇ ਬਦਲਾਅ ਸਬੰਧੀ, ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ/ਟੀ.ਵੀ. ਚੈਨਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਹਰ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਸਬੰਧੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ

ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਆ ਰਹੀ ਕਿੱਲਤ, ਗਲੇਸ਼ੀਅਰਾਂ ਦਾ ਪਿਘਲਣਾ, ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਦਾ ਸੁੱਕਣਾ, ਰੁੱਖਾਂ/ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ, ਗਰਮੀ ਦਾ ਵਧਣਾ, ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦਾ ਵਧਣਾ ਆਦਿ ਸਾਰੇ ਜੀਵ ਜੰਤੂਆਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪਰਤ ‘ਓਜ਼ੋਨ’ ਵਿੱਚ ਛੇਕ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਰਾਵੇਂਗਣੀ ਕਿਰਨਾਂ ਧਰਤੀ ’ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਵਰਗੇ ਰੋਗ ਫੈਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਗ੍ਰੀਨ ਹਾਊਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫ਼ਰਿਜ਼ ਅਤੇ ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਹੇ ਉਦਯੋਗੀਕਰਨ ਨਾਲ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਆਏ ਵੱਡੇ ਬਦਲਾਵ ਕਾਰਨ ਮੀਂਹ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੌਸਮ-ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਇਨਸਾਨ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਮੌਸਮ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਸਾਡੇ ਵੱਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ।’

ਪੰਜਾਬ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੰਜ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਹੀ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ ’ਤੇ ਰਚੇ ਗਏ; ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਲੋਕ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ

ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ;

‘ਪਵਣੁ ਗੁਰੂ ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਧਰਤਿ ਮਹਤੁ॥’
ਇਸ ਸਲੋਕ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਹਵਾ ਨੂੰ ਗੁਰੂ, ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਮਾਂ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਲਗਭਗ ਸਾਰੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਤੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰਾਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਤੇ ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੈਮੀਕਲਾਂ ਤੇ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਧੜਲੇ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਹਿਰਾਂ ਕਾਰਨ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਪਾਣੀ ਵੀ ਗੰਧਲਾ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਸ਼ੁੱਧ ਪਾਣੀ ਤੇ ਖ਼ੁਰਾਕ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਸਾਡੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ’ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ ਲਗ ਗਿਆ ਹੈ।

ਗਲੋਬਲ ਵਾਰਮਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਧਰੁਵਾਂ ਦੀ ਬਰਫ਼ ਪਿਘਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਪਾਸੇ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਉੱਚਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੱਟਵਰਤੀ ਇਲਾਕੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਹਿਰਦ

ਹੋਵੇ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ; ਪਾਣੀ ਬਚਾਇਆ ਤਾਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਬਣਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਰੁੱਖਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ ਆਪਣਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਬਦਲਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਸਾਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁੱਖ ਲਾਉਣ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਆਲਾ-ਦੁਆਲਾ ਹਰਿਆ ਭਰਿਆ ਰੱਖਣ ਵੱਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਮੈਂ ਇਹੀ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਆਪ ਹੱਥ ਵਟਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁੱਖ ਲਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਨਾਗਰਿਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਘੱਟ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਥਾਂ ਹੋਰ ਵਾਤਾਵਰਨ ਪੱਖੀ ਬਦਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜ਼ੀਹ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਜਿੰਨੀ ਅੰਨੇਵਾਹ ਵਰਤੋਂ ਅਸੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਓਨੀ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਮੋੜ ਕੇ ਇੱਕ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਆਓ! ਅਸੀਂ ਸਭ ਮਿਲ ਕੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਈਏ।

ਸਾਬਕਾ ਪੀਈਐਸ-1

ਮਲੋਟ

ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਮੁੱਲ ਸਿਰਾਂ ਦੇ ਗੱਡੇ

ਕੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ

ਕੜੀ - 14

- ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਜ਼ਖ਼ਮੀ

‘ਹਕੀਮ ਵੱਲ ਕਿਸ ਲਈ ?’ ਤਾਰਾ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ।

‘ਭੈਣ ਹਰ ਮਹਿਮਾਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਅਸਾਡਾ ਧਰਮ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਆਏ ਇਕ ਮਹਿਮਾਨ ਬਿਮਾਰ ਪਏ ਹਨ, ਵਜ਼ੀਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਹਕੀਮ ਨੂੰ ਸਦਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਲਾ ਤੇ ਇਲਾਜ ਕਰਾਵਾਂ।’ ਅਮਰ ਨਾਥ ਨੇ ਦੱਸਿਆ।

‘ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ? ਕੌਣ ਹਨ ਉਹ ?’ ਤਾਰਾ ਨੇ ਕਾਹਲੀ ਕਾਹਲੀ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਗੱਲਾਂ ਪੁੱਛ ਲਈਆਂ, ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਨਾਮ ਸੁਣ ਕੇ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਯਾਦ ਆ ਗਈ ਸੀ।

‘ਭੈਣ ਜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਤਾਰਾ ਚੰਦ ਹੈ, ਉਹ ਸ਼ਾਹੀ ਦਰਬਾਰ ਦੇ ਮੀਰ ਮੁਨਸ਼ੀ ਸਨ, ਪਰੰਤੂ ਕਿਸੇ ਗੱਲੋਂ ਸ਼ਾਹੀ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਏਥੇ ਆ ਗਏ ਹਨ। ਤੀਜਾ ਦਿਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੁਖਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਟੁੱਟਣ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ।’ ਅਮਰ ਨਾਥ ਨੇ ਦੱਸਿਆ।

‘ਕਿੱਥੇ ਹਨ ਉਹ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਮਰੇ ਤੱਕ ਲੈ ਚਲੋ।’ ਤਾਰਾ ਤੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉੱਠ ਖੜੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਅਮਰ ਨਾਥ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਮਰੇ ਤੋਂ ਪੰਜਵੇਂ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਲੈ ਗਿਆ। ਤਾਰਾ ਨੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਿੱਕ ਤੇ ਸਿਰ ਰੱਖ ਕੇ ਹਿਚਕੀਆਂ ਭਰਨ ਲੱਗੀ। ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੈਰ ਛੂਹੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਸ ਬੈਠਦੇ ਹੋਏ ਪੁੱਛਿਆ-‘ਕੀ ਗੱਲ ਹੈ ਪਿਤਾ ਜੀ।’

‘ਬੇਟਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਕੇ ਮੇਰੇ ਕਾਲਜੇ ਵਿਚ ਠੰਢ ਜਿਹੀ ਪੈ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਹੁਣ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ ਤੇ ਹਾਲੇ ਮਰਾਂਗਾ ਨਹੀਂ।’ ਤਾਰਾ ਚੰਦ ਨੇ ਆਖਿਆ ਤੇ ਤਾਰਾ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਸਨੇਹਮਈ ਹੱਥ ਫੇਰਦਾ ਹੋਇਆ ਉੱਠ ਕੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਉਹ ਇਸ ਸਮੇਂ ਨੌਂ ਬਰ ਨੌਂ ਜਾਪਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ, ਕਿ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਸਰਹਿੰਦ ਭੇਜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਗਜ਼ ਪੱਤਰ ਦਿੱਲੀ ਦਰਬਾਰ ਦੇ ਜਾਸੂਸਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਲਗ ਗਏ ਸਨ। ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਵਜ਼ੀਰ ਅਬਦੁਲ ਰਜ਼ਾਕ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤਾਰਾ ਚੰਦ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਜੇਹਲ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿਓ ਤੇ ਕਾਸ਼ੀ ਤੋਂ ਫਤਵਾ ਲਓ ਇਸ ਨੂੰ ਕੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮਿੱਤਰ ਨੇ ਇਹ ਖ਼ਬਰ ਆਨ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਿਹੜਾ ਗਹਿਣਾ ਤੇ ਨਕਦੀ ਆਦਿ ਘਰ ਵਿਚ ਸੀ ਸਭ ਕੁਝ ਵਲੋਂ ਕੇ ਉੱਥੋਂ ਨਿਕਲ ਆਇਆ ਤੇ ਏਥੇ ਪੁੱਜ ਗਿਆ।

‘ਪਿਤਾ ਜੀ ਨਾਹਨ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਕੀ ਸਾਂਝ ਸੀ ਕਿ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸਿੱਧੇ ਏਧਰ ਹੀ ਆਏ ਹੋ ?’ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ।

‘ਬੇਟੇ-ਸਾਂਝ ਏਥੋਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਭੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਾਲ ਹੈ, ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਖ਼ਰੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕਰਵਾਏ ਸਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਪਿੱਛੋਂ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਮੈਂ ਉਹ ਕਾਗਜ਼ ਦਬਾ ਲਏ। ਇਸ ਗਲ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਜਦੋਂ ਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਇਹ ਮੇਰਾ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚੇਚੇ ਦਿੱਲੀ ਗਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਇਨਾਮ ਦੇਣਾ ਚਾਹਿਆ ਸੀ ਪਰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਿਆ-ਇਹ ਹੈ ਅਸਾਡੀ ਸਾਂਝ ਦਾ ਮੁੱਢ, ਹੁਣ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਗਹਿਰੇ ਮਿੱਤਰ ਹਾਂ।’ ਤਾਰਾ ਚੰਦ ਦੱਸਦੇ ਚਲੇ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਭੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ-ਮੈਂ ਏਥੇ ਮਹਿਮਾਨ ਖਾਣੇ ਵਿਚ ਇਸ ਲਈ ਰਹਿਆ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਿਕਾਰ ਗਏ ਹੋਏ ਸਨ ਤੇ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਮੁੜੇ, ਕਲ ਮੁੜਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।’ ਤਾਰਾ ਚੰਦ ਜੀ ਦੱਸਦੇ ਗਏ।

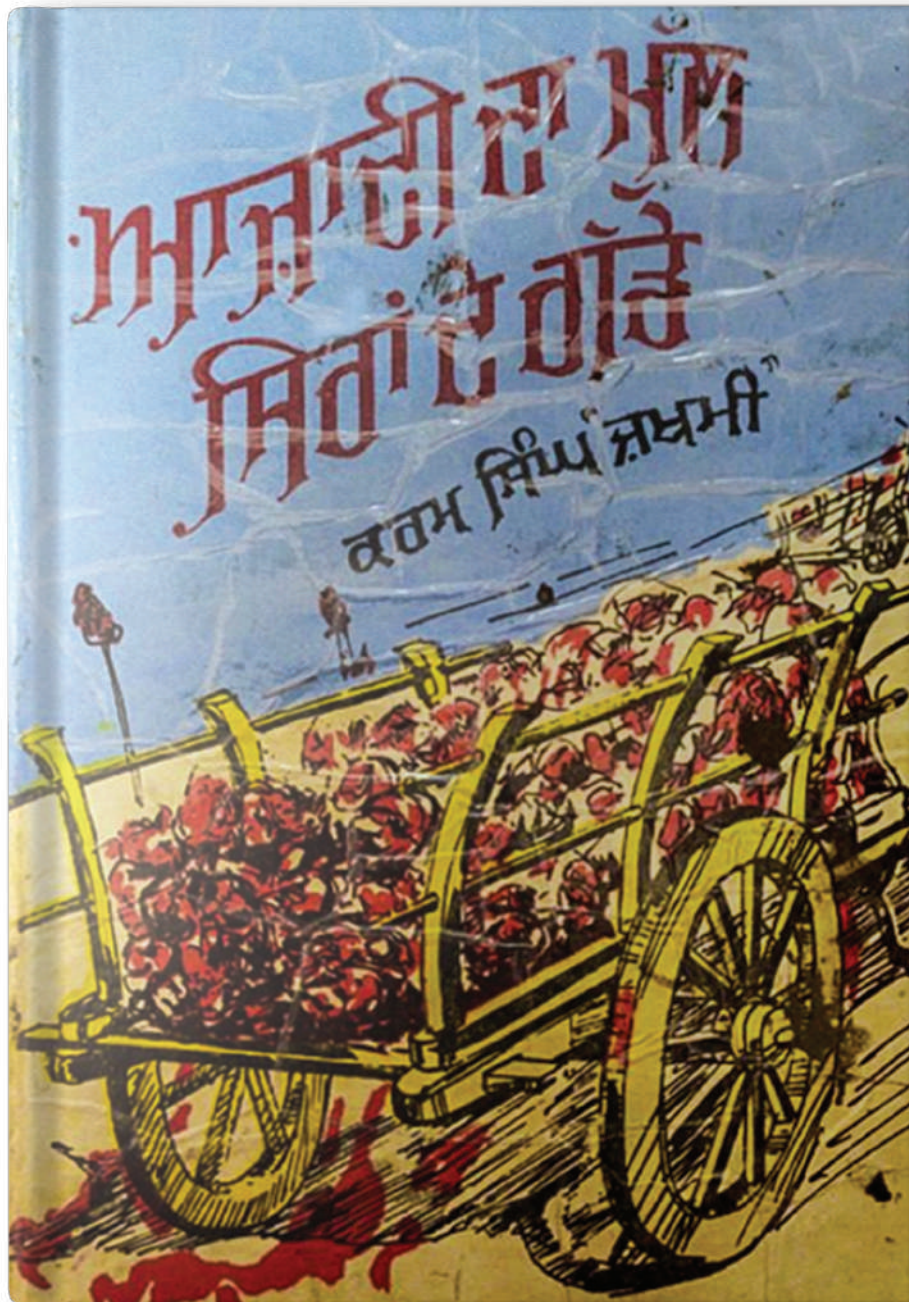
‘ਨੇਕੀ ਦਾ ਬਦਲਾ ਇਕ ਨਾ ਇਕ ਦਿਨ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।’ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ।

‘ਵੇਖੋ ਬੇਟਾ ਹਾਲੇ ਤੁਸੀਂ ਏਸੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਹੀ ਆ ਜਾਓ। ਕਲ ਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੜਨ ਤੇ ਤਾਂ ਖ਼ਬਰੇ ਅਸਾਨੂੰ ਰਾਜ

ਮਹੱਲ ਵਿਚ ਹੀ ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ।’ ਤਾਰਾ ਚੰਦ ਨੇ ਕਿਹਾ। ਕਿਤਨੀ ਦੇਰ ਤਕ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਤਾਰਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਸਰਹਿੰਦ ਤੇ ਅੱਗੇ ਨਾਹਨ ਤੱਕ ਪੁੱਜਣ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਈ ਇਸ ਸਮੇਂ ਪਿਉ-ਧੀ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੀ

ਦੇ ਬਦਲ ਫਟਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ! ਅਮਰ ਨਾਥ ਦੁੱਧ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਚ ਮੁੜ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਹਕੀਮ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਤਾਰਾ ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਬਣੀ ਖੜੇ ਸਨ।

‘ਕੀ ਹਾਲ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ?’ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ?



ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦਾ ਭੀ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

‘ਬੇਟਾ ਔਰ ਗਠੜੀ ਸੰਭਾਲ ਲੈ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਖ਼ਰਚ ਲਈ ਹੈ, ਮੈਂ ਹੁਣ ਇਹ ਭਾਰ ਵੀ ਬੱਸ ਇਕ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਲਾਹ ਦੇਣਾ ਹੈ।’ ਤਾਰਾ ਚੰਦ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸਦੇ ਸਿਰ ਵਿਚ ਇਕ ਚੱਕਰ ਜਿਹਾ ਆਇਆ ਤੇ ਉਹ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਮੰਜੇ ਤੇ ਡਿਗ ਪਿਆ। ਅਮਰ ਨਾਥ ਰਾਜ ਹਕੀਮ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ।

(12)

ਰਾਜ-ਹਕੀਮ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਤਾਰਾ ਚੰਦ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਜਿਹੀ ਛਾ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਵਾਲਾ ਬਕਸਾ ਖੋਲਿਆ ਤੇ ਅਮਰ ਨਾਥ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਝੱਟ ਅਮਰ ਨਾਥ ਦੁੱਧ ਦਾ ਗਿਲਾਸ ਲੈ ਆਇਆ, ਮਿਸਰੀ ਉਹ ਵੱਖ ਲੈ ਆਇਆ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਕ ਕੋਲ ਤੇ ਇਕ ਚਮਚਾ ਭੀ, ਉਸ ਨੇ ਦੁੱਧ ਦੇ ਗਿਲਾਸ ਪਾਸ ਹੀ ਚੌਕੀ ਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਹਕੀਮ ਨੇ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਦੁੱਧ ਕੋਲੀ ਵਿਚ ਪਾਇਆ, ਇਕ ਸ਼ੀਸ਼ੀ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੀ ਇਕ ਦਵਾਈ ਉਸ ਵਿਚ ਮਿਲਾਈ ਤੇ ਚਮਚੇ ਨਾਲ ਥੋੜਾ ਥੋੜਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਦੁੱਧ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਪਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਿਮਾਰ ਦੀ ਨਬਜ਼ ਤੇ ਹਕੀਮ ਦੀਆਂ ਉਂਗਲੀਆਂ ਟਿਕੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਹਕੀਮ ਦੇ ਕੰਨ ਉਸ ਦੀ ਛਾਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਦੀ ਹਰਕਤ ਨੂੰ ਪੜਤਾਲਦੇ ਰਹੇ। ਹਾਲਤ ਕੁਝ ਸੁਧਰੀ ਹਕੀਮ ਤੇ ਛਾਏ ਹੋਏ ਉਦਾਸੀ

‘ਹਾਲੇ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਮੇਰੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪੁੱਜਣ ਕਰਕੇ ਫ਼ੌਰੀ ਖ਼ਤਰਾ ਤਾਂ ਟੱਲ ਗਿਆ ਹੈ।’ ਕਿਤਨੀ ਦੇਰ ਹੋਈ ਸੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋਇਆਂ ਨੂੰ ? ਰਾਜ-ਹਕੀਮ ਨੇ ਕੁਝ ਦੱਸਿਆ ਤੇ ਕੁਝ ਪੁੱਛਿਆ।

‘ਬੱਸ ਤੁਸੀਂ ਬਰਾਂਡੇ ਵਿਚ ਆ ਚੁੱਕੇ ਸੀ ਕਿ ਜਦ ਇਹ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਮੰਜੇ ’ਤੇ ਡਿਗ ਪਏ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਬੜੀਆਂ ਸੋਹਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਨੌਂ ਬਰ ਨੌਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਸਨ।’ ਤਾਰਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ।

‘ਪੁੱਤਰੀ, ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।’ ਹਕੀਮ ਨੇ ਦੱਸਿਆ।

‘ਦਿਲ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ, ਪਰ ਕਿਉਂ ? ਅਮਰ ਨਾਥ ਜੀ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਸਾਧਾਰਨ ਬੁਖਾਰ ਹੈ।’ ਤਾਰਾ ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਸੀ, ਉਹਦਾ ਲਹਿਜ਼ਾ ਡੂੰਘੀ ਚਿੰਤਾ ਵਿਚ ਡੁੱਬਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

‘ਤੁਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਕੀ ਲਗਦੇ ਹੋ ?’ ਰਾਜ-ਹਕੀਮ ਨੇ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੁੱਛਿਆ।

‘ਜੀ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸ਼ਾਗਿਰਦ ਹਾਂ, ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧੀ ਹੈ।’ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ।

‘ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਅਜੇਹੀ ਗਲ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਦੁੱਖ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ ?’ ਹਕੀਮ ਨੇ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹਿਆ, ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਤਹਿ ਤਕ ਪੁੱਜਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਲੱਭਣ ਲਈ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਣਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

‘ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਕਈਆਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਪਿੱਛੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ

ਹੀ ਮਿਲੇ ਹਾਂ ਤੇ ਉਹ ਭੀ ਅਚਾਨਕ !’ ਤਾਰਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ। ‘ਬੱਸ ਸਮਝ ਗਿਆ। ਇਹ ਦਿਲ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਅਚਾਨਕ ਦੌਰਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਹੱਦੋਂ ਵਧ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹੱਦੋਂ ਵਧ ਗ਼ਮੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਅਚਾਨਕ ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਤਨੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਕਿ ਸੰਭਾਲੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕੀ, ਬਿਮਾਰੀ ’ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੁਣ ਘਾਬਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।’ ਰਾਜ-ਹਕੀਮ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, ਕੁਝ ਹੋਰ ਦੁੱਧ ਕੋਲੀ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਉਸ ਵਿਚ ਇਕ ਹਰੇ ਰੰਗ ਦੀ ਹੋਰ ਦਵਾਈ ਮਿਲਾਈ ਤੇ ਤਾਰਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਕੇ ਆਖਿਆ ਤੁਸੀਂ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਇਹ ਦਵਾਈ ਚਮਚੇ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਪਾਉਂਦੇ ਰਹੋ, ਮੈਂ ਪਹਿਰ ਕੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦਵਾਈ ਲੈ ਕੇ ਆਵਾਂਗਾ।’

‘ਠੀਕ ਹੈ ਜੀ।’ ਤਾਰਾ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਚਮਚਾ ਤੇ ਦੁੱਧ ਵਾਲੀ ਕੋਲੀ ਫੜਦੇ ਹੋਏ ਆਖਿਆ। ਰਾਜ ਹਕੀਮ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸ਼ਾਹ ਫੇਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਤਾਰਾ ਚੰਦ ਨੂੰ ਹੋਸ਼ ਆ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਤੇ ਉਹ ਉੱਠ ਕੇ ਬੈਠਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਹਕੀਮ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਹਾਲ ਚਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਉਸ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਕੁਝ ਘਟ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ-‘ਸ਼ਾਹੀ ਫ਼ੌਜਾਂ ਦੇ ਟਾਕਰੇ ਸਿੱਖ ਸਢੇਰੇ ਤੇ ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ ਜੰਗ ਹਾਰ ਗਏ ਹਨ, ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਝਲਕਾਰਾ ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।’

‘ਇਹ ਅਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਹੈ। ਹੱਛਾ ! ਜੋ ਭਗਵਾਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ-ਜੋ ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵੱਸ ਦੀ ਕੋਈ ਭੀ ਗਲ ਨਹੀਂ।’ ਤਾਰਾ ਚੰਦ ਨੇ ਉਤਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਸੋਚਾਂ ਦੇ ਸਾਗਰ ਵਿਚ ਡੁੱਬਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਰਾਜ ਹਕੀਮ ਨੇ ਕੁਝ ਏਧਰ ਓਧਰ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਹ ਉਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਤਾਰਾ ਚੰਦ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਗ਼ਮੀ ਬਰਾਬਰ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਦੋਹਾਂ ਵਿਚ ਸੰਤੁਲਨ ਕਾਇਮ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ ਤੇ ਖ਼ਤਰੇ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਭੀ ਗਲ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਹੀ। ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਦਵਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਵਾਉਣ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਤਾਰਾ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਤੇ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ਅਮਰ ਨਾਥ ਨੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਤੇ ਤਾਰਾ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਤਾਰਾ ਚੰਦ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਭਿਜਵਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮੰਜੇ ਬਿਸਤਰੇ ਵੀ ਲਗਵਾ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਅਚਾਨਕੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਚੱਕਰ ਕਰਕੇ ਦਿਨ ਦੀ ਰੋਟੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਖਾਧੀ, ਪਰੰਤੂ ਰਾਤ ਦੀ ਰੋਟੀ ਸਭ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਖਾਧੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪਹਿਰ ਰਾਤ ਤਕ ਏਧਰ ਉੱਧਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਰਾਜ ਹਕੀਮ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਾਰਾ ਤੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦੀਆਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਕੁੱਝ ਗੱਲਾਂ ਗ਼ਮੀ ਦੀਆਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ।

ਅਗਲੀ ਸਵੇਰੇ ਨਵੀਂ ਕਹਾਣੀ ਲੈ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ। ਸਵੇਰੇ ਹੀ ਵਜ਼ੀਰ ਪੰਡਤ ਰਾਮ ਦਿਆਲ ਆਨ ਪੁੱਜੇ। ਤਾਰਾ ਚੰਦ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਪੁੱਛ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ, ਕਿ ਰਾਜਾ ਜੀ ਅੱਜ ਦੁਪਹਿਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਾਪਸ ਰਾਜਧਾਨੀ ਪੁੱਜ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਜਾ ਜੀ ਦਾ ਇਹ ਸੁਨੇਹਾ ਪੁੱਜ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਾਜ ਮਹੱਲ ਵਿਚ ਪੁਚਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਮਹੱਲ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਰਾਖਵਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉੱਥੇ ਪੁੱਜ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।

‘ਲੋਹਗੜ ਕਿਲੇ ਦੀ ਲੜਾਈ ਸਬੰਧੀ ਭੀ ਕੋਈ ਖ਼ਬਰ ਮਿਲੀ ਹੈ ਪਿਤਾ ਜੀ ?’ ਤਾਰਾ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ। ਉਸ ਦਾ ਮਨ ਇਹ ਜਾਣਨ ਲਈ ਕੁਝ ਕਾਹਲਾ ਜਿਹਾ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

‘ਹਾਲੇ ਲੜਾਈ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸਾਡੇ ਮਨ ਦੀ ਮੁਰਾਦ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਵਜ਼ੀਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, ਉਹਦਾ ਲਹਿਜ਼ਾ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਭਰਪੂਰ ਸੀ।’

‘ਕੀ ਮਤਲਬ ?’ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨੀ ਨਿਗਾਹਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਵਲ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਪੁੱਛਿਆ।

(ਚਲਦਾ...)

ਮੋਦੀ ਪੰਜਾਬ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਏ ਸਖ਼ਤ, ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ

ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਮੋਦੀ ਵੱਲੋਂ 'ਅਡਾਨੀ-ਅੰਬਾਨੀ' ਨੂੰ 62 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਦਾ ਤੋਹਫ਼ਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਮੋਦੀ ਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਦੇ ਪੁਤਲੇ ਫੂਕ ਕੇ ਦੁਸਹਿਰਾ ਮਨਾਇਆ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ, ਮਾਲ ਗੱਡੀਆਂ ਸਣੇ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੱਕ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਬੰਦ ਕੈਪਟਨ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਦੀ ਧਮਕੀ ਨੇ ਬਦਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਸਮੀਕਰਨ

- ਪ੍ਰੋ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ

ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਪਾਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਪਰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ, ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ, ਵੱਡੇ ਪੂੰਜੀਪਤੀ ਘਰਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂੰਜੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜਾ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾਉਣ ਦਾ ਮੋਕਾ ਮੁਹੱਈਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਨੂੰ ਤਕਰੀਬਨ 62 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਆਖ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਵਪਾਰੀ ਬਣਨ। ਪਰ ਕਿਰਤੀ, ਵਪਾਰੀ ਮੁਨਾਫ਼ੇਖੋਰ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਵਪਾਰੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਣ ਜ਼ਰੂਰੀ ਖੇਤੀ ਵਸਤਾਂ ਦਾ। ਇਹ ਗੈਰ ਕੁਦਰਤੀ, ਮਨੁੱਖਤਾ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਬਲੈਕ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ, ਅਵਾਰਾ ਪੂੰਜੀ ਵਧੇਗੀ। ਖੁਰਾਕੀ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੇ, ਜਦੋਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਅਨਾਜ ਸਟਾਕ ਕਰਕੇ ਰੱਖਣਗੇ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਉੱਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣਾ ਕੰਟਰੋਲ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਐਮਐਸਪੀ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਬਿੱਲ ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਬਾਹਰਲੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿਚ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦਾ ਭਾਅ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਚੁੱਪ ਹਨ। ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਸਥਿਤੀ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਦਾਅ 'ਤੇ ਲਗਾ ਕੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਨਿਆਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਚਾਹੇ ਨੋਟਬੰਦੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਨਿਆਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਨਿਆਂ ਨੇ ਨੋਟਬੰਦੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਆਪਣੇ ਕਾਲੇ ਧਨ ਨੂੰ ਚਿੱਟੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀਓਂ ਕੱਢਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬਾਕੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਗੁਆਉਣ ਦਾ ਫ਼ਰ ਦਿਖਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਨਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਇਹੀ ਖੇਡ ਹੁਣ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਖੇਡੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆਉਣ ਬਾਰੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਂ, ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਪੂੰਜੀਪਤੀਆਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿਤ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਏ ਹਨ। ਇਸ ਕੇਂਦਰੀ ਨੀਤੀ ਨੇ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੁਆਲ ਇਹ ਵੀਹ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ ਫਿਰ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਦਖ਼ਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਇਹ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੜੱਪਣ ਦੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਨੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿਚ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਰ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਟਿੱਕ ਜਾਣਿਆ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਅਵਾਰਾ ਪੂੰਜੀ ਅਤੇ ਬੇਵਜਾ ਕਾਰਪੋਰੇਟੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਭਿਆਨਕ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿੱਚ 80 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਨ। ਇਹ ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ ਦੀ ਫ਼ੌਜ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਖੇਤੀ ਛੱਡ ਕੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸਾਨੀ ਲਾਹੇਵੰਦ ਧੰਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਕੋਰੋਨਾ ਪੀਰੀਅਡ ਦੌਰਾਨ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਛਾਂਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖ਼ਾਹਾਂ ਵਿੱਚ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਮੁਕੇਸ਼ ਅੰਬਾਨੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹਰ ਘੰਟੇ ਵਿਚ 90 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।



ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋਗੇ ਕਿ ਕਿਸਾਨੀ ਨਾਲ ਧੱਕਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਅਡਾਨੀ ਅਤੇ ਅੰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਖੇਤੀ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤਿੰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆਂਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਦਖ਼ਲ ਦੇਣ ਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਖੇਤੀ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਇਹ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 80 ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸਮਝਣਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਭੋਜਨ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਵੇਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੂੰਜੀਪਤੀ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਉਗਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਘੱਟ ਭਾਅ 'ਤੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਕੇ ਵੱਡਾ ਲਾਭ ਕਮਾਉਣਗੇ। ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਲਾਮ ਤੇ ਘਸਿਆਰੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਇਸ ਨਵੇਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਰੇਲ ਪਟੜੀਆਂ 'ਤੇ ਜੰਮ ਗਏ ਹਨ। ਪਰ ਕਿਸਾਨੀ ਲਹਿਰ ਦਾ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਿਆ।

ਮੋਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗਾ

ਬਿਹਾਰ 'ਚ ਪਹਿਲੀ ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦਾ ਨਾਮ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਤੀ ਸੁਧਾਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਅਤੇ ਦਲਾਲਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਹਨ। ਉਹ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲੈਣਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮਾਲ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਾਲ ਗੱਡੀਆਂ ਸਣੇ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੱਕ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ 22 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਮਾਲ ਗੱਡੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਏਕਤਾ (ਉਗਰਾਹਾਂ) ਵੱਲੋਂ 23 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਬਣਾਵਾਲਾ ਥਰਮਲ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਰਾਹ ਰੋਕ ਲਏ ਗਏ ਅਤੇ 24 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਰਾਜਪੁਰਾ ਥਰਮਲ ਦਾ ਰਸਤਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉੱਤਰੀ ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੱਕ ਰੋਕੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਰੇਲ ਗੱਡੀਆਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਹੁਣ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਦਸਹਿਰੇ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਫੂਕੇ ਮੋਦੀ ਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਪੁਤਲੇ

ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ (ਏਕਤਾ ਉਗਰਾਹਾਂ) ਨੇ ਇੱਥੇ ਸਟੇਡੀਅਮ ਨੇੜੇ, ਮੁਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਪੰਚਾਇਤ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡ ਕੁੰਡੜਾ ਵਿਖੇ ਗਰੇਸ਼ੀਅਨ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਟੱਲੇਵਾਲ ਵਿਖੇ, ਜੰਡਿਆਲਾ ਗੁਰੂ ਤਰਨਤਾਰਨ ਬਾਈਪਾਸ ਜੀ ਟੀ ਰੋਡ ਉੱਪਰ, ਨਾਭਾ ਵਿਖੇ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਉਗਰਾਹਾਂ ਵੱਲੋਂ, ਮੰਡੀ ਕਿੱਲਿਆਂਵਾਲੀ ਦੀ ਦਾਣਾ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ, ਬਰਨਾਲਾ ਦੇ ਬਾਬਾ ਕਾਲਾ ਮਹਿਰ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿਖੇ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਉਗਰਾਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਟੇਡੀਅਮ ਭਵਾਨੀਗੜ ਅਤੇ ਟੌਲ ਪਲਾਜ਼ਾ ਕਾਲਾਝਾੜ ਵਿਖੇ, ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਡਕੌਂਦਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਭਵਾਨੀਗੜ-ਨਾਭਾ ਮੁੱਖ ਮਾਰਗ ਤੇ ਸਥਿਤ ਟੌਲ ਪਲਾਜ਼ਾ ਮਾਝੀ ਵਿਖੇ ਬਨੂੜ ਸੜਕ 'ਤੇ ਪਿੰਡ ਭਾਗੋਮਾਜਰਾ ਨੇੜੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਤੇ ਅੰਬਾਨੀ, ਅੰਡਾਨੀ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਦੇ ਪੁਤਲੇ ਫੂਕੇ ਗਏ।

ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਚੜਤ

ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਇਹ ਕਾਫ਼ਲਾ ਲੰਮਾ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ, ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਤੇ ਵਪਾਰੀ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਹਨ। ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਏਕਤਾ ਦਾ ਹੀ ਨਤੀਜਾ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਜਲਾਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਇਕੱਠ ਹੋ ਕੇ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨ-ਪੱਖੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਤਿੰਨ ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਪਰ ਸੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਪਾਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਣਗੇ। ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਹੀ ਇਸ 'ਤੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਨਾ ਹੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕੋਈ ਆਸਾਰ ਹਨ। ਰਹੀ ਗੱਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀ, ਜੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਸੀ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਆਸ ਰੱਖਣੀ ਫ਼ਜ਼ੂਲ ਹੈ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਪਛਾਣਨੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਪਾਸ ਕਰਵਾਏ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਨ ਭਾਵੇਂ ਨਾ, ਪਰ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਪਹਿਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਮੇਰੀ ਜੇਬ ਵਿਚ ਹੈ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਬੇਸ਼ੱਕ ਮੈਨੂੰ ਬਰਤਰਫ਼ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਉਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਕਦ ਉੱਚਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਹੁਣ ਗ਼ੈਰ-ਭਾਜਪਾ ਸ਼ਾਸਿਤ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਸਿਰਫ਼ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਤੱਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰੁਕੇਗੀ, ਸਗੋਂ ਕੇਂਦਰ ਰਾਜ ਸਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਸੰਘਵਾਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਬਾਰੇ ਮੁਹਿੰਮ ਪਸਰੇਗੀ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ

ਹਿੱਤਾਂ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਸਟੈਂਡ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ 2 ਵਾਰ ਆਪਣੀ ਸਿਆਸੀ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਸਾਬਕਾ ਫ਼ੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਦੇ ਤਿਆਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਬੰਗ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ 1984 'ਚ ਤਤਕਾਲੀਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਫ਼ੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ 'ਚ ਆਪਣੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕਹਿਣ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਤੋਂ ਕਿੰਨਾ ਦੁਖੀ ਹਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਰ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਇਕ ਸਹਿਯੋਗੀ ਨਾਲ ਇਕੱਲੇ ਚਲੇ ਗਏ। ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਖ਼ੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਬੁਲਾਇਆ ਪਰ ਕੈਪਟਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਨਾ ਸਕੇ। ਇਸ 'ਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਕੈਪਟਨ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਦੂਸਰੀ ਵਾਰ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਲ 2016 ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਤਲੁਜ-ਯਮੁਨਾ ਲਿੰਕ ਨਹਿਰ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਲੋਕ ਸਭਾ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਕਿ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰੇਗਾ। ਕੈਪਟਨ ਦੇ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਹੂਰ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। 2017 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਆਖ਼ਰੀ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਇਹ ਵੀ ਸਿਆਸਤ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਸਾਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਵਿਚਾਰ ਬਦਲਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ 2022 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 16 ਮਹੀਨੇ ਦੂਰ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਬਾਰੇ ਕਹਿਕੇ ਇਕ ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ ਕੈਡਰ ਨੂੰ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਕੈਰੀਅਰ ਅਜੇ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ।

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਸ 'ਤੇ ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਜਿਸ ਤੀਬਰਤਾ ਨਾਲ ਐਕਸ਼ਨ ਲਿਆ ਉਹ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਬਿਹਤਰੀਨ ਮੌਕਾ ਸਾਬਿਤ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜੱਦੋਜਹਿਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਇਹੋ ਰਣਨੀਤੀ ਦੇ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਕੇਂਦਰੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇਣਾ ਪਿਆ। ਉੱਥੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ 23 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਗੱਠਜੋੜ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈਸ਼ਨ ਸੱਦਿਆ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਨਵੇਂ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕੀਤੇ।

ਬੋਲੀਐ ਸਚੁ ਧਰਮੁ ਝੂਠੁ ...

ਉਹ ਵੀ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਤੱਥ ਦੱਸੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ। ਮਹਾਰਾਜੇ ਦੇ ਰਾਜ ਬਾਰੇ ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਕਿ ਉੱਥੇ ਹੁਨਰਮੰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਹੁਦੇ ਮਿਲਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਰਾਹੀਂ ਸਾਹਬ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਕਿ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਤ ਦੇ ਹੁਨਰਮੰਦ ਬੰਦੇ ਨਾਲ, ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ? ਮੈਲਕਮ ਵਰਗੇ ਲਿਖਾਰੀ ਤਾਂ ਸਗੋਂ ਇਹ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ, "The Sikh System was most congenial to the temper of the people." ਭਾਵ ਕਿ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁਆਫ਼ਕ ਸੀ। ਬਾਕੀ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਪੂਰਵਕ ਰਾਹੀਂ ਸਾਹਬ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੀ ਕਿਤਾਬ 'ਸਿੱਖ ਇਨਕਲਾਬ' ਪੜ੍ਹੋ ਜੋ ਸਰਦਾਰ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੁਣਾ ਦੀ ਹੈ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ੰਕੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਉਹੀ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ ਤੇ ਰਹਿੰਦੀ ਕਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਇਨਕਲਾਬੀ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਲਹਿਰ ਨੇ ਕਰ ਦੇਣੇ ਆ। ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੁਰੀਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਕਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਨੀਵੀਂ ਜਾਤ ਦਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਪਾਠਕ ਖ਼ੁਦ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨਿਤਾਰਾ ਕਰਨ ਕਿ ਰਾਹੀਂ ਹੁਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਬਦਲੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਏ।

ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਘੜੀ ਰਵਾਇਤ 'ਤੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਬਕਾਪੁਰ ਦੇ ਦੀਵਾਨ ਵਿੱਚ ਸਿੰਘ ਸਜੇ ਭਾਈ ਲਖਮੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਛੱਡਣ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਵੀ ਜੱਟਾਂ ਸਿਰ ਲਾਇਆ ਹੈ। ਉੱਪਰੋਂ ਸਿਤਮ ਜ਼ਰੀਫੀ ਵੇਖੋ; ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਕੌਮ ਦੁਆਰਾ ਅਭੇਦ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਵੀ ਮੜ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਆਖਿਆ ਨਿਮਨ ਪੱਧਰ ਦਾ ਤਰਕ ਇਹ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਵਿਆਹ ਰਵਿਦਾਸੀਆ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਘਰ ਹੋਇਆ। ਪਹਿਲਾਂ ਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ 1904 ਵਿੱਚ ਛਪੀ ਪੰਚ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੜ੍ਹੋ (ਇਸ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਪਾਹੁਲ ਦੇ ਕੇ ਕਰੀਮ ਬਖਸ਼ ਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਵਿੱਚ ਅਭੇਦ ਕੀਤਾ ਸੀ), ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪੇ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਘਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੂਜਾ ਮੌਲਵੀ ਕਰੀਮ ਬਖਸ਼ ਜੋ ਲਖਮੀਰ ਸਿੰਘ ਬਣੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖੀ ਰਹੂ ਗੀਤਾਂ ਅਪਨਾ ਲੈਣ ਕਰ ਕੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਰਾਦਰੀ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਨਰਾਜ਼ ਸੀ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੀ The 8erta{e of the skhs ਵਿਚਲਾ ਉਹ ਜ਼ਿਕਰ ਵੇਖੋ; ਜੋ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਕਿ ਅਨੇਕਾਂ ਅਸਹਿਮਤੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਜਦੋਂ ਰਾਹੀਂ ਹੁਰੀਂ ਇਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਲੇਖਕ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅੰਨੇਵਾਹ ਜੱਟਾਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਤੁਰਦੇ ਹਨ, ਉਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਮਨੋਰਥ ਕੀ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਇਕ ਅਟੱਲ ਸਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਭਾਈ ਲਖਮੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੀ ਸੀ (ਹੈ)। ਭਾਈ ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਨੇ ਜੋ ਅਛੂਤ ਉਧਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਹੱਥੀਂ ਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਅਧੀਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਵਿਦਾਸੀਆ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਇਆ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸਾਬਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਤਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਸੀ। ਖ਼ੁੱਧੀ ਲਹਿਰ ਵਾਲੇ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਰਾਹੀਂ ਜੀ ਨੇ ਜੋ ਗੱਲ ਲਿਖੀ ਹੈ ਕੀ ਉਸ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿੱਥੇ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾ ਕੇ ਸ਼ੁੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ?

ਰਾਹੀਂ ਸਾਹਬ ਨੇ ਸਿੱਧੇ ਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ 11 ਅਕਤੂਬਰ, 2020 ਦੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ, ਭਾਵੇਂ ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, 'ਕੋਈ ਵੀ ਇਨਸਾਨ ਸ਼ੁੱਧ ਜਾਂ ਅਸ਼ੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਜੱਟਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰੋਧੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਦਲਿਤ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾ ਕੇ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।' ਹੁਣ ਪਾਠਕ ਆਪ ਨਿਰਨਾ ਕਰਨ ਕੇ ਰਾਹੀਂ ਸਾਹਬ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਸਿੱਧੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਾਹੁਲ 'ਤੇ ਹੀ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੀ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਖ਼ਾਲਸਾ ਵਿਚ ਅਭੇਦ ਹੋਣ ਲਈ ਪਾਹੁਲ ਦੀ ਰਸਮ ਜੱਟਾਂ ਦੇ ਕ੍ਰੋਧ ਤੋਂ ਡਰਦਿਆਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ? ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਪੰਥ ਅੱਗੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਕਲੀਅਰ ਕਰਨ।

ਇਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਹੀਂ ਜੀ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖ ਇਨਕਲਾਬ ਦੇ ਕਰਤਾ ਸਰਦਾਰ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਵਿਲੀਅਮ ਇਰਵਨ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਲਿਖੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ: ਸਰਹਿੰਦ ਫ਼ਤਿਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਸਰਹਿੰਦ ਦਾ ਗਵਰਨਰ ਬਾਬਾ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰੰਘਰੇਟੇ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਤੇ ਅਛੂਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਣਾਇਆ। ਜਦ ਕਿ ਸਿੱਖ ਇਨਕਲਾਬ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਸਰਹਿੰਦ ਦੇ ਸਿੱਖ ਗਵਰਨਰ ਨਾਲ ਰੰਘਰੇਟਾ ਲਫ਼ਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਮਿਲਦੀ, ਅਸਲ ਲਿਖਤ ਇੰਝ ਹੈ: ਸਾਰੀ (ਰਾਜਸੀ) ਸੱਤਾ ਉੱਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਬਾਹੀ ਦੁਆਬ ਵਿੱਚ ਹੋਬਤਪੁਰ ਪੱਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਗਰੀਬ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਰਹਿੰਦ ਦਾ ਸੂਬੇਦਾਰ ਜਾਂ ਗਵਰਨਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ (ਕੰਵਰ ਖਾਨ, ਦੂਜੀ ਹੱਥੀ ਦਾ ਇੰਦਰਾਜ 11,1122: ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਈ ਥਾਂ ਨਾਮ ਬਾਜ਼, ਤਾਜ ਤੇ ਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ)। (ਸਿੱਖ ਇਨਕਲਾਬ, ਪੰਨਾ 236) ਹੁਣ ਪਾਠਕ ਆਪ ਨਿਰਨਾ ਕਰਨ ਕੇ ਗਰੀਬ ਘਰਾਣੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲੋਂ ਰੰਘਰੇਟਾ ਲਫ਼ਜ਼ ਬਣਾ ਦੇਣਾ ਕੀ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਰਾਹੀਂ ਸਾਬ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਿਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕਿ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਤੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਜਾਤੀ ਰੰਗਤ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਝਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਕੀ ਰਾਹੀਂ ਸਾਬ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੇ ਗਏ ਉਕਤ ਦੋਵੇਂ ਲੇਖ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਸਿਧਾਂਤ ਵਾਲੇ ਪੈਂਤੜੇ ਤੋਂ ਤਿਲਕ ਕੇ ਜਾਤੀਵਾਦੀ ਗਰੋਹਾਂ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿਚ ਫਸ ਚੁੱਕੇ ਹਨ? ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਬਿਲਕੁਲ ਏਦਾਂ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਅਫ਼ਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਰਾਹੀਂ ਜੀ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਰਵਾਇਤ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਿਚ ਮਦਦਗਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਿੱਖੀ ਨਾਲ ਨਾ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਹੈ ਤੇ ਜੋ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕੁਕਰਮ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿਤ ਕੀ ਹਨ ਇਹ ਉਹੀ ਜਾਣਨ, ਪਰ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਿਹੇ ਹੋਰ ਨਿਮਨ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਵਾਲੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦਾ ਜੁਆਬ ਦੇਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਤਿਆਰ-ਬਰ-ਤਿਆਰ ਹੈ, ਫਿਰ ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਤ-ਕੁਲ, ਨਸਲ, ਧਰਮ ਆਦਿ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਣ।

ਇਕ ਹੋਰ ਗੱਲ ਸਾਫ਼ ਕਰਕੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਹੀ ਖ਼ਤਮ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਪੰਥ ਦੇ ਵਡੇਰੇ ਹਿਤ ਇਸ ਮਸਲੇ ਦਾ ਸਹੀ ਪੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਰਾਹੀਂ ਜੀ ਹੁਰਾਂ ਜਿਵੇਂ ਗੱਲ ਰੱਖਣ ਦਾ ਗ਼ੈਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰਾਨਾ ਤਰੀਕਾ ਅਪਣਾਇਆ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਪਾਠਕ ਆਪ ਨਿਰਨਾ ਕਰਨ ਕਿ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਸੰਵਾਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਹਾਂ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਤਿਆਰ ਹਾਂ, ਜੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਚਰਚਾ ਇੱਥੇ ਹੀ ਬੰਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਿਰਪੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਿਖੇ ਗਏ ਤੋਂ ਸੋਧ ਲੈ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਮੋਦੀ ਪੰਜਾਬ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਪਾਸ ਬਿੱਲਾਂ ਦਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਆਪ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ, ਉੱਥੇ ਸੈਸ਼ਨ ਨਾਲ ਭਾਜਪਾ ਦੇ 2 ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੇ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਇਹ ਦੱਸਣ 'ਚ ਸਫਲ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੈਸ਼ਨ 'ਚ ਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਬੁਜ਼ਦਿਲੀ ਵਾਲਾ ਰਸਤਾ ਚੁਣਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਜਪਾ ਸਚਾਈ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧ ਸਨ।

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕਰਵਾਉਣ ਉਪਰੰਤ ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਲੈਕ-ਆਊਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਰਥਿਕ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਕਈ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ 1 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਰੇਲ ਰੋਕੋ ਅੰਦੋਲਨ ਤਹਿਤ ਰੇਲ ਆਵਾਜਾਈ ਠੱਪ ਕਰ ਰੱਖੀ ਸੀ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਕੈਪਟਨ ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਕੋਲਾ, ਖਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਰੇਲ ਆਵਾਜਾਈ 'ਚ ਮਾਲ-ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਇਕ ਵੱਡਾ ਸਿਆਸੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਜੇਕਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਇਸ ਅੱਗ 'ਚ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੈਪਟਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਗਲੀ ਚਾਲ ਚੱਲਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਿਸ ਸਬੰਧੀ ਕੈਪਟਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਪਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀਅਤ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਕਿਰਸਾਨੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਆਪਣਾ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਵੀ ਜੇਬ 'ਚ ਪਾਈ ਫਿਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਬਦਲ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮੱਧਕਾਲੀ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਧੱਕ ਦੇਵੇਗਾ। ਕੈਪਟਨ ਦੇ ਇਸ ਸਟੈਂਡ ਨਾਲ 1 ਤੀਰ ਨਾਲ ਕਈ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਸਾਧੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਕ ਤਾਂ ਇਸ ਸਾਰੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਲਾਭ ਫਿਲਹਾਲ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪੱਖ 'ਚ ਜਾਂਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ; ਕੈਪਟਨ ਦੀ ਕੂਟਨੀਤੀ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵੀ ਖ਼ੁਦ ਹੈਰਾਨ ਅਤੇ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਫ਼ਾਇਦਾ ਤਾਂ ਕੈਪਟਨ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਆਪ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਡੈਮੋਕ੍ਰੈਟਿਕ ਆਦਿ ਕਹਿਣ ਲੱਗ ਪਏ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਹ ਬਿੱਲ ਲਿਆ ਕੇ ਸਿਰਫ਼ ਡਰਾਮਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮੰਡੀ ਐਲਾਨਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਪਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਇਹ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਬਾਦਲ ਦਲ ਵਰਗੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਬਿੱਲ ਪੜਨ ਅਤੇ ਸਮਝਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਸਾਰ ਹੀ ਇਸ ਮੰਗ 'ਤੇ ਅੜਦੀਆਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਪੜਨ, ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਾਏ ਲੈਣ ਲਈ 2 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਉਸਾਰੂ ਪੱਖ ਉੱਭਰਨਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜਸਥਾਨ ਤੇ ਛੱਤੀਸਗੜ ਦੀਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਦਿਖਾਏ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਘੋਲ ਹੁਣ ਮਹਿਜ਼ ਕਿਸਾਨ ਘੋਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਿਆ, ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਖ਼ਾਸਾ ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ ਆਰਥਿਕ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਘਰਸ਼ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਖ਼ੁਦਮੁਖ਼ਤਿਆਰੀ ਤੇ ਹੋਂਦ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਹੈ। ਇਹ ਘੋਲ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਖੇਤਰਾਂ 'ਚ ਅਸਰ ਛੱਡੇਗਾ ਤੇ ਕਿਸਾਨੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵਿਚ ਸੂਝ ਬੂਝ ਹੋਈ ਤਾਂ ਦਿਲੀ ਤਖ਼ਤ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਅੱਗੇ ਝੁਕੇਗਾ।

ਜਿੱਤ ਦਾ ਮਾਰਗ ਕੀ ਹੈ ?

ਕਿਸਾਨੀ ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਲੜਕੇ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਝੁਕਾ ਸਕੀ। ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਸਿਆਸੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਣੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਗਠਨ ਸਿਰਜਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨੀ ਤੇ ਬਹੁਜਨ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸਾਂਝ ਗੁਰਮਤਿ

ਸਿਧਾਂਤ ਅਧੀਨ ਅਤਿਅੰਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਭਾਈਚਾਰਾ ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਧਿਰਾਂ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਨਾ ਕਰ ਸਕਣ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸੰਤਾਪ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ। ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਲਹਿਰ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਪਾਸਾਰਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਕੂਕਾ ਲਹਿਰ ਦੇ ਖ਼ਾਲਸਈ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿੰਨੀ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਲਹਿਰ ਹੋਵੇਗੀ ਅੰਦੋਲਨ ਲੋਕ ਅੰਦੋਲਨ ਬਣਕੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨੀ ਤੇ ਦਲਿਤ ਹਿਤਾਂ ਦਾ ਅੰਦੋਲਨ ਬਣੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਹੀ ਸਿਆਸਤ, ਸੱਤਾ ਝੁਕ ਸਕੇਗੀ। ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਤੇ ਇਸਦਾ ਬਦਲ ਸਿਰਜਣਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਸਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਖੇਤੀ ਮਾਹਿਰਾਂ, ਆਰਥਿਕਤਾ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਬੁਲਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਖ਼ੁਦਮੁਖ਼ਤਿਆਰ ਨੀਤੀ ਉਸਾਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਉੱਜੜੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ...

ਇਸ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਮਾਹੌਲ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਭਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਖੱਬੀਆਂ ਧਿਰਾਂ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਭਾਵੇਂ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਲੱਗਣ ਜਾਂ ਖੋਰਾ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨਾਲ ਖੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਭਾਜਪਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣਾ ਅਧਾਰ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਡਰੋਂ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੋਂ ਪਾਸਾ ਵੱਟ ਕੇ ਹੁਣ ਦਲਿਤ ਪੱਤਾ ਖੇਡਣ ਲਈ ਪੱਥੋਂ ਭਾਰ ਹੋਈ ਪਈ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਹੌਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਦਿੜ ਸੰਕਲਪੀ ਕਿਸਾਨ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ, ਜੇਕਰ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਆਪਣੇ ਪੱਖ 'ਚ ਖੜਾ ਕਰਨ 'ਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ; ਜੇਕਰ ਆਪਣੀ ਇਸ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਲੋਕ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਸਿਵਲ ਲਿਬਰਟੀ ਗਰੁੱਪਾਂ, ਲੇਖਕਾਂ, ਵਕੀਲਾਂ, ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਇਸ ਲੜਾਈ ਦਾ ਮੰਤਵ ਸਮਝਾਉਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਖੜੋਣ 'ਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਤਾਂ ਇਹ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਹਿਤੈਸ਼ੀ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਉੱਤੇ ਖੜਕੇ ਆਪਣੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹੋਣੀ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਕੇਰੀ ਸੂਝ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਬਣ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਸਾਨ-ਮਜ਼ਦੂਰ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਅਧਾਰ ਜੇਕਰ ਇਹ ਬਣ ਸਕੇ ਕਿ

1. ਖੇਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਬਣਾਏ ਕੇਂਦਰੀ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਆਰ-ਪਾਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜਨੀ ਹੀ ਲੜਨੀ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਇਹ ਲੋਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੜਾਈ।
2. ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਨੀ ਹੈ।
3. ਦੇਸ਼ ਭਰ 'ਚ ਕਿਸਾਨ ਲਈ ਡਾ: ਸਵਾਮੀਨਾਥਨ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਦੇਸ਼-ਵਿਆਪੀ ਅੰਦੋਲਨ ਛੇੜਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਕਿਸਾਨ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜਨਾ ਹੈ।
4. ਸੂਬੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਮਾਫੀਆ ਰਾਜ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ।
5. ਸੂਬੇ 'ਚੋਂ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਅਤੇ ਧਨ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਸ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਾ ਹੋਣਾ ਪਵੇ।
6. ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਕਿਰਤੀਆਂ, ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਸਮਝ ਪਕੇਰੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ।
7. ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਰਿਪੋਰੀਅਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਲਈ ਡਟਣਾ ਹੈ।
8. ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਖੇਤੀ ਅਧਾਰਿਤ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ 5 ਨਵੰਬਰ..

ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ 26-27 ਨਵੰਬਰ ਦੇ 'ਦਿੱਲੀ ਚੱਲੋਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਅਗਾਊਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੂਤਰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਰਾਮ ਲੀਲਾ ਗਰਾਊਂਡ ਵਿਚ ਪੁੱਜਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਨ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਟਰੈਕਟਰਾਂ ਟਰਾਲੀਆਂ ਜ਼ਰੀਏ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲ ਚਾਲੇ ਪਾਉਣਗੇ। ਮੁਸਾਫਰ ਗੱਡੀਆਂ ਬੰਦ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਦੂਰ ਦੇ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਵੀ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵਰਤੇ ਅਲਫਾਜ਼ 'ਦਲਾਲ' ਅਤੇ 'ਵਿਚੋਲੀਏ' ਖਿਲਾਫ਼ ਮਤਾ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੀਕੇਯੂ (ਰਾਜੇਵਾਲ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜੇਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਪਾਸਾਰ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹੁਣ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਮੀਕਰਨ ਬਦਲਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਆਖਰ ਝੁਕਣਾ ਪਵੇਗਾ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਟੁੱਟਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨੀ ਇਕਜੁੱਟਤਾ ਕਰਕੇ ਹੁਣ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਫਿਰਕੂ ਪੱਤਾ ਨਹੀਂ ਚੱਲੇਗਾ ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਹੁਣ ਆਰਥਿਕ ਮੰਗਾਂ 'ਤੇ ਉਭਰੇਗੀ।

ਬੀਕੇਯੂ (ਹਰਿਆਣਾ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੌਮੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਮੁੱਢ ਬੱਝਣ ਨਾਲ ਅੱਜ ਚੰਗੀ ਪਹਿਲ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਦਬਾਓ ਵਧੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਕਿਸਾਨ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜਾਤਪਾਤ ਬਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ...

ਰਾਮੁੰਵਾਲੀਆਂ ਸਾਹਿਬ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਇਹ ਪਰਖ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਦਲਿਤ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਡੇਰਾ ਰੂਮੀ ਭੁੱਚੋਂ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ, ਜਿੱਥੇ ਅੱਜ ਵੀ ਲਿਖ ਕੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਵੱਖ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਲੰਗਰ ਛਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਲਾਡਲੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਅੱਜ ਵੀ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੀਰ ਰਾਮੁੰਵਾਲੀਆ ਕਿਸੇ ਗ੍ਰਹਿ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਚ ਨੀਚ ਤੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਆਦਰਸ਼ਕ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਦੇ ਆ ਕੇ ਮਾਝੇ ਦੀਆਂ ਠੱਠੀਆਂ, ਦੁਆਬੇ ਦੀਆਂ ਚਮਾਰੜੀਆਂ, ਤੇ ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਵਿਹੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਚਰਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਖੋਚਲ ਕਰਨ, ਤਾਂ ਕਿ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਜ਼ਿੱਲਤ ਝੱਲਦੇ ਆ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦੇਖੀ ਜਾ ਸਕੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੀੜ ਦਾ ਭਾਗੀਦਾਰ ਬਣਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਇਕੱਲੇ ਕਹਿਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਕਿਰਦਾਰ-ਕੁਸ਼ੀ ਤੇ ਬੂ-ਬੂ ਕਰਕੇ, ਅਵਾਜ਼ ਚੁੱਪ ਕਰਵਾ ਦਿਓ, ਇਹ 34 ਫ਼ੀਸਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਆਓ ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੀਏ ਕਿ ਇਹ ਵਰਗ ਕਿਉਂ ਘੁੱਟਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਬੇਗਾਨਗੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਉਂ ਡੂੰਘਾਂ ਉੱਤਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਗੁਰੂ ਆਸ਼ੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਅੰਗ ਬਣ ਕੇ ਆਤਮ ਸਨਮਾਨ ਦਾ ਜੀਵਨ ਜਿਉਂ ਸਕਣ ਤੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਨਿੱਘ ਮਾਣ ਸਕਣ। ਇਸ ਤਰਾਂ ਹੀ ਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਫ਼ੁਰਮਾਨ ਹੈ:-

ਵੈਦਾ ਵੈਦੁ ਸੁਵੈਦੁ ਤੂ ਪਹਿਲਾ ਰੋਗੁ ਪਛਾਣੁ ॥
ਐਸਾ ਦਾਹੁ ਲੋੜਿ ਲਹੁ ਜਿਤੁ ਵੰਞੈ ਰੋਗਾ ਘਾਣਿ ॥
ਸੰਪਰਕ : 98157-51332



at
TA Petro fuel station



We also offer Line of Credit for Fuel Card

Additional Services with our Fuel Card

- ✓ **National Tire Program**
- ✓ **PM & Light Mechanical**
- ✓ **24 Hour Dedicated Repair Service**



ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ
1.855.641.6955

1.888.795.7035
www.trans-alliance.com

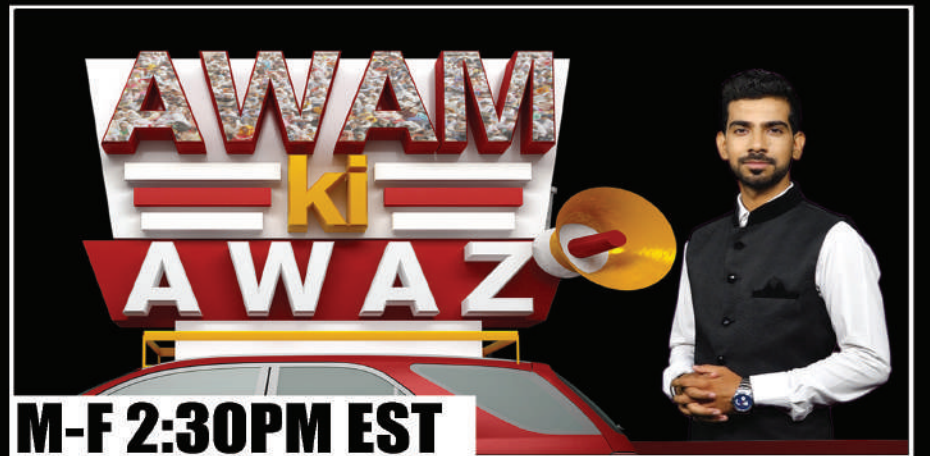
jus

HINDI HD

DAILY LIVE CALL IN SHOWS



CALL NOW FOR SPECIAL ADVERTISEMENT RATES



America's Premiere Indian Television Channel

WATCH jus CHANNEL 725 ON

dish

sling
TELEVISION

CALL TO ADVERTISE + 1-718-752-9293 | CALL TO SUBSCRIBE +1-800-246-6242

www.jusbroadcasting.com



AMRITSAR TIMES ENDORSES THE FOLLOWING CANDIDATES FOR UPCOMING ELECTIONS 2020 (SECOND RELEASED LIST)



JUSTIN SHA
(FREMONT MAYOR)



AMANDA CHAGOZA
(NEWARK UNIFIED SCHOOL DISTRICT)



CHRISTINE CLINTON
(NEWARK UNIFIED SCHOOL DISTRICT)



MARK SALINAS
(HAYWARD CITY COUNCIL)



ELISA MÁRQUEZ
(HAYWARD CITY COUNCIL)



ANGELA ANDREWS
(HAYWARD CITY COUNCIL)



BILL QUIRK
(20TH ASSEMBLY DISTRICT)



JASS SANGHA
(TRACY MAYOR)



CHITRA RAMANATHAN
(WASHINGTON HOSPITAL BOARD)



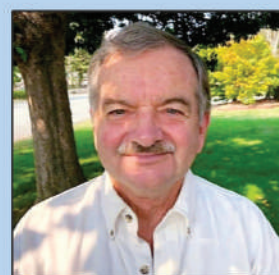
AZIZ AKBARI
(ALAMEDA COUNTY WATER DISTRICT)



JOHN WEED
(ALAMEDA COUNTY WATER DISTRICT)



AMRIK WANDER
(TRACY CITY COUNCIL)



MARTIN KOLLER
(ALAMEDA COUNTY WATER DISTRICT)



BESAN

YEHI TO PURE HAI



www.sherbrarmills.com